

K7

Kuyantika 1

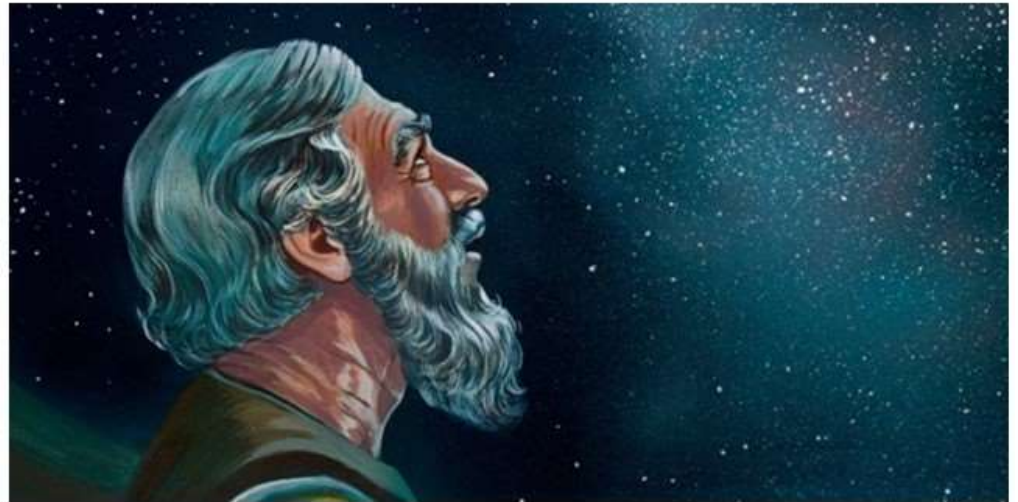
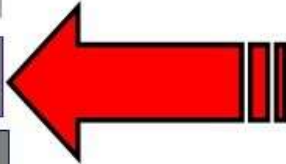
Kuyantika 2

Kuyantika 3

Yobi

Kuyantika 4

Kuyantika 5

MUKANDA *ya* **KUYANTIKA 3**

Luzingu ya Tata ya Lukwikilu, Abrahami

Bakapu 12-21

(Ba Leso 33 sambu na bana ti bajeune)

Musoniki: *Maman Lorella Rouster. MCE*

Project Mwindā

Ministères pour Chaque Enfant

Matondo na www.freebibleimages.org sambu na foto

ecmafrica@ecmafrica.org

Mukanda ya KUYANTIKA 3 (Luzingu ya Tata ya Lukwikilu, Abrami) Kapu 12-16, Baleso 33

- Leso 38 Nzambi bingaka Abrami sambu na kusakumuna beto yonso. Kuyantika 12:1-3
- Leso 39 Abrami lemfukaka na Nzambi—Ndambu. Kuyantika 12:4-6
- Leso 40 Nzambi silaka kupesa Abrami nsi ya Kanana. Kuyantika 12:5c-9
- Leso 41 Abrami ti Sara wakanaka kutuba mambu ya vandaka ndambu
kieleka, kansi ndambu kieleka ve. Kuyantika 12:10-13
- Leso 42 “Ndambu kieleka-ndambu luvunu” nataka makambo. Kuyantika 12:14-20
- Leso 43 Abrami vutukaka na Nzambi na Beteli. Kuyantika 13:1-4
- Leso 44 Abrami sosaka ngemba ti mpangi na yandi Loti. Kuyantika 13:5-9
- Leso 45 Loti solaka ntoto ya kitoko na meso, ti ya mbi na kimpeve. Kuyantika 13:10-13
- Leso 46 Nzambi silaka Abrami ntoto ti fami ya nene. Kuyantika 13:14-18
- Leso 47 Mvita simbaka bwala ya Loti. Kuyantika 14:1-7
- Leso 48 Bambeni kangaka Loti na ntangu ya mvita. Kuyantika 14:8-12
- Leso 49 Abrami katulaka Loti na kimpika. Kuyantika 14:13-16
- Leso 50 Abrami buyaka kubaka makabu. Kuyantika 14:17 & 21-24
- Leso 51 Nganga-Nzambi Mpungu Melkizedeki sakumunaka Abrami,
ti Abrami pesaka yandi ndambu ya kumi. Kuyantika 14:18-20
- Leso 52 Abrami bokutaka sambu Nzambi me pesa yandi mwana ntete ve. Kuyantika 15:1-4
- Leso 53 Abrami kwikilaka nsilulu ya Nzambi, ebuna yandi gulukaka. Kuyantika 15:5-6
- Leso 54 Abrami yulaka Nzambi mambu ya buzoba. Kuyantika 15:7-8
- Leso 55 Nzambi lombaka nkailu ya menga. Kuyantika 15 :9-11,
Baebreo 10 :9-10
- Leso 56 Nzambi songaka Abrami mambu ya ta salama na nima na dikanda
na yandi. Kuyantika 15 :12-16
- Leso 57 Nzambi tuba diaka kuwakana na Yandi ti Abrami. Kuyantika 15 :17-21
- Leso 58 Abrami sosaka “kusadisa” Nzambi kulungisa nsilulu na Yandi. Kuyantika 16 :1-4

Leso 59 Mavanga salamaka na kati ya Sarai ti Agare.

Kuyantika 16 :5-16 Leso 60

Nzambi lundaka Agare na nseke.

Kuyantika 16 :7-10

Leso 61 Ismaele butukaka.

Kuyantika 16 :11-16

Leso 62 Nzambi tubaka diaka bansilulu na Yandi na Abrami.

Kuyantika 17 :1-14, 23-27

Leso 63 Nzambi tubaka diaka nsilulu nde Sara ta buta.

Kuyantika 17 :15-22 Leso 64

Sarai sekaka nsilulu ya Nzambi.

Kuyantika 18 :1-16a Leso 65 Abrami

sambaka sambu na, Sodome, bwala mosi ya mbi.

Kuyantika 18:16b-33

Leso 66 Bantu ya Sodome salaka masumu ya ngolo.

Kuyantika 19:1-11

Leso 67 Loti katukaka na bwala Sodome.

Kuyantika 19:12-22 Leso 68

Nzambi fwaka bantu ya mbi Sodome.

Kuyantika 19:23-29 Leso 69 Loti

salaka mbi ti bana-bankento na yandi.

Kuyantika 19:30-38

Leso 70 Abrami kusaka bantu diaka, ti yo bendaka makambo.

Kuyantika 20:1-18

Leso 71 Sarai butaka Izaki.

Kuyantika 21:1-8

Leso 38

Nzambi bingaka Abrami sambu na kusakumuna beto yonso

Leso ya Bible: Kuyantika 12:1-3

Kikuma ya Leso: Kubakisa nde, Nzambi zola sakumuna bantu yonso, ebuna Yandi solaka Abrami bonso muntu ya Yandi ta sadila sambu na kusakumuna beto. Yo yina, bana mpi ta sosa kusakumuna bantu yonso.

Verse ya kulonguka na ntima: (Tata Nzambi ke tuba na Abrami:) Kuyantika 12:3b “...sambu na nge, Mono ta sakumuna bantu yonso ya nsi-ntoto.”

NB sambu na verse yai: Baverse yai kele mbala ya ntete ya Nzambi sola Abrami sambu na kisalu special. Yo kele bonso luyantiku ya ‘Bantu ya Nzambi solaka, ya kumaka Bazwif to Bayuda’. Bantu mingi mona mpasi sambu na ngindu yai, nde Nzambi solaka fami ya Abrami, Bazwif. Bo mona nde Nzambi lenda ve sola kaka muntu mosi to dikanda mosi, kansi Yandi fweti vanda na bantu yonso kiteso mosi.

Kansi ata Nzambi zola bantu yonso kiteso mosi, Yandi vandaka na kisalu special—kunata Mwana na Yandi awa na nsi-ntoto. Mwana lenda kwisa ve na makanda yonso. Mwana kele muntu ya dikanda ya bibuti na yandi.

Kansi yo kele ve nde Nzambi zolaka Abrami kuluta bantu ya nkaka. Yandi songaka Abrami nde raison Yandi solaka kusakumuna yandi. Yo vandaka sambu na kusakumuna bantu yonso na kati na yandi. Ebuna, Nzambi tindaka Mwana na Yandi kubutuka na dikanda ya Abrami, kansi, lubutuku yina, yo vandaka sambu na mambote ti sambu na mpulusu na beto yonso, bantu ya ntoto ya mvimba.

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai:

Abrami, sambu na inki ?
Abrami! Abrami!

Sambu na inki Nzambi
sakumunaka nge?

O yea-ii! O yea-ii!
Sambu na kusakumuna beto yonso mpi!

Malongi ya Nene na Leso Yai na Bandambu 7:

Leso 38.1 Mfumu Nzambi bingaka Abrami.

38.1 Tangila bana: Kuyantika 12:1a
“Mfumu Nzambi tubaka na Abrahami”

38.1B Yula bana bonso yai— Niveau
Primaire:

- Nzambi salaka inki na Abrami?
(Nzambi tubaka na yandi.)

?

- Sambu na inki kutuba yai vandaka mfunu?
(Sambu Nzambi pesaka yo)
- Abrami waka ndinga ya nani?
(Ndinga ya Nzambi)

Niveau Secondaire:

- Inki titre Bible kele kupesa na Nzambi awa? (Mfumu)
- Ndinga yai “Mfumu” zola tuba inki?

? (Muntu ya kele na kiyeka. Bantu fweti lemfuka na yandi.)

- Bible ke songa beto ve inki mutindu Nzambi tubaka na Abrami. Inki bampila kele possible? (Na ndinga ya muntu lenda kuwa, na ndosi, na vision, na mambu Nzambi tulaka na ntima na yandi, etc.)
- Keti nge me vanda na ntangu ya Nzambi me tuba na nge? Yo vandaka inki mutindu? (Longi, kuwa bana. Bamvutu lenda vanda mingi.)

38.1C Kusonga inki salamaka:

Bankento tuba bonso Nzambi nde,
“Abrami, Abrami.”

Babakala songa bonso bo ke wa ndinga. Bo tala na bandambu yonso,

nde, “Nzambi? Nzambi?”

38.1D Kuyimba ti kukina:

Mfumumu Nzambi tubaka ee, ee, ee

Tubaka na Abrami, ee, ee, ee

Leso 38.2 Nzambi songaka Abrami kubika nzo ti nsi na yandi.

38.2A Tangila bana: Kuyantika 12:1b

“nde, Katuka na ntoto na nge yai, bika

- bampangi na nge ti bwala ya tata na nge,”

38.2B Kuyula bana bonso yai—

Niveau Primaire:

- Nzambi songaka Abrami kubika inki?

?

(Kubika ntoto na yandi, bampangi na yandi, ti bwala na yandi)

- Yo ta vanda mpasi, to yo ta vanda mpasi ve kubika bwala na nge ti bampangi na nge?

(Mpasi)

- Kana beto ke kwenda na nsi ya nkaka, inki beto tuba na bantu ya beto kele kubika?

(Beno bikala mbote.)

Niveau Secondaire:

- ? Sambu na inki nge banza nde Nzambi tubaka mambu tatu ya Abrami fweti kubika? Sambu na inki Nzambi tubaka ve kaka nde, “Bika sika yai.”

(Bible ke songa beto ve, kansi mbala ya nkaka yo vandaka sambu yandi yindula mbote-mbote inki yandi vandaka kusala.

- Keti Nzambi ke tuba yo bonso mambu ya yandi lenda sala kana yandi zola, to bonso mambu ya yandi fweti sala?

(Yandi fweti sala yo. Yandi lenda sola kaka kulemfuka na Nzambi to kulemfuka ve.)

- Inki mutindu beno banza Abrami waka na ntima ntangu Nzambi pesaka yandi ordre yai?

(Mbala ya nkaka boma, mawa.)

- Inki mutindu Nzambi tendulaka ve sambu na inki Abrami fweti sala yo?

(Nzambi tendulaka ve sambu na inki na mpila nde Abrami fweti sola kaka kulemfuka to kulemfuka ve.)

- Sambu na inki nge banza Abrami ta sala mambu mutindu yina?

(Yandi tulaka ntima na Nzambi. Kana Nzambi tubaka yo, yandi zabaka nde yo fweti vanda mbote, ata Nzambi tendulaka ve sambu na inki yandi fweti sala yo.)

38.2C Kusonga inki salamaka:

- Bana yonso songa na bageste ti na ndinga:
“Katuka! Bika bo! Kwenda!”

38.2D Kukina ti kuyimba:

- Katuka na ntoto na nge,
Bika bampangi na nge,
Bika bwala na nge, Abrami!

Leso 38.3 Nzambi silaka kusonga Abrami ntoto ya kuzinga.

- 38.3A Tangila bana: Kuyantika 12:1c
“ebuna kwenda na nsi yina ya mono ta songa nge.”

38.3B Kuyula bana bonso yai— Niveau
Primaire:

- Inki Nzambi silaka kusonga Abrami? ?
(Nsi)
- Keti Abrami me mona nsi yina ntete?
(Ikele ve. Kaka Nzambi silaka nde Yandi ta songa Abrami.)
- Keti Nzambi songaka yandi nsi yai vandaka wapi?

(Ikele ve. Kaka Yandi silaka nde Yandi ta songa Abrami yo.) Niveau
Secondaire:

- Inki ta vanda special sambu na nsi yina?

(Nzambi ta songa Abrami yo.)

- Inki Abrami fweti sala sambu na kubaka nsi yina?

(Kaka kwikila Nzambi ti kulemfuka na ndinga ya Nzambi ke songa yandi.)

- Ebuna, inki Abrami fweti bika ti inki yandi ta baka?

(Yandi fweti bika nsi ti bampangi na yandi, ebuna yandi ta baka nsi ya nkaka ya Nzambi ta songa yandi.)

38.3C Kusonga inki salamaka:

Bana tanga mosi, zole, mosi, zole, etc. Bana yonso ya kele ‘mosi,’ bo baka partie ya

- Nzambi. Bana yonso ya kele ‘zole,’ bo baka partie ya Abrami. Bana ya kele Nzambi kutula diboko na kipeka ya bana ya kele Abrami. Bo songa na diboko, ti bo tuba nde, “kwenda na nsi ya mono ta songa nge.” Bana ya ke baka partie ya Abrami ndima nde, “eee.”

38.3D Kukina ti kuyimba:

- “Kwenda na nsi Ya Mono ta songa nge.” (yimba diaka ti diaka)

Leso 38.4 Nzambi silaka nde bana ya Abrami ta kuma dikanda ya nene.

38.4A Kutangila bana : Kuyantika 12 :2a

« Na divumu na nge bana mingi ta butukaka, bana yina ta kuma dikanda mosi ya nene ya bantu. »

38.4B Kuyula bana bonso yai—
Niveau Primaire:

?

- Nzambi silaka nde bana ya Abrami ta kuma dikanda ya inki mutindu?
(Dikanda mosi ya nene)

- Abrami ta buta bana ikwa?
(Bana mingi)

Niveau Secondaire:

- ? Bantu zola nde dikanda ya landa bo ta vanda inki mutindu? (Ya nene)
- Tii ntangu yai, Nzambi me lombamba mambu mosi ya Abrami, ti Yandi me sila mambu zole. Inki mambu mosi Nzambi lombaka ya yandi?

(Abrami bika nsi ti dikanda na yandi.)

- Inki mambu zole Nzambi silaka Yandi?
(Nzambi silaka kusonga yandi ntoto, ti kupesa yandi dikanda ya nene.)

38.4C Kusonga inki salamaka:

Bana sadila maboko kusonga nsilulu ya Nzambi silaka Abrami. Bo songa musapi mosi ti tuba “Mosi.” Bo songa misapi kumi diaka ti diaka ti diaka, ti bo tuba, “ta kuma mingi.”

38.4D Kukina ti kuyimba:

“Abrami ta kuma dikanda ya nene.” (Yimba diaka ti diaka.) (Bana kangula maboko nene ntangu bo yimba “dikanda ya nene.”)

Leso 38.5 Nzambi silaka kusakumuna Abrami ti kupesa yandi zina ya lukumu.

38.5A Tangila bana : Kuyantika 12 :2b

« Mono ta sakumunaka nge ti kupesa

zina na nge lukumu ;

38.5B Kuyula bana bonso yai—

Niveau Primaire: Inki Nzambi

silaka Abrami?

?

(Yandi ta sakumuna yandi ti Yandi ta pesa zina na yandi lukumu.”

- Nani ta sala mambu yai sambu na Abrami?

(Nzambi ta sala yo.)

Niveau Secondaire:

- Nzambi lombaka Abrami mambu ikwa?
(Mosi—Kubika nsi ti bampangi na yandi.)

Verse yai ke lungisa mambu iya Nzambi silaka yandi. ?

- Inki mambu yina?

(Kusonga yandi nsi, Kukitula yandi dikanda ya nene, Kusakumuna yandi, Kupesa zina na yandi lukumu.)

- Inki principe to nsiku nge banza yai kele kusonga?

38.5C Kusonga inki salamaka:

Bana sala bageste ya songa nde bo kele kusakumuna muntu. Na nima, bo sala bageste ya songa bonso bo ke pesa muntu lukumu. Bo tuba nde,

“Lusakumunu ti lukuuuuumu.”

38.5D Kukina ti kuyimba:

Bana sadila bageste yina kuyimba

“Lusakumunu ti lukuuuuumu” diaka ti diaka.

Leso 38.6 Yandi ta sakumuna bantu yonso ya ta sala Abrami mbote, ti Yandi ta sala bo mbi yina ta sala Abrami mbi. 38.6A Tangila bana : Kuyantika 12 :2c , 3a

« Mono ta sakumunaka mpi bantu ya nkaka sambu na nge.

3 Bantu yina ta salaka nge mbote, Mono mpi ta salaka bo mbote. Bayina ta salaka nge mbi, mono mpi ta salaka bo mbi. »

38.6B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- ? • Nani ya nkaka Nzambi ta sakumuna sambu na Abrami?
(Bantu ya nkaka.)

- Nani Nzambi ta sala mbote?

(Bo ya sala Abrami mbote.)

- Nani Nzambi ta sala mbi?

(Bo ya sala Abrami mbi.) Niveau

Secondaire:

- Inki ke songa nde lusakumunu ya

? Nzambi ke sukaka ve na Abrami?

(Nzambi silaka kusakumuna bantu ya nkaka sambu na yandi.)

- Inki kele mpila mosi bantu lenda kuzwa lusakumunu ya Nzambi bubuyai?

? (Sala mbote na dikanda ya Abrami, Israel.)

- Israel kele ve penepene na beto awa na Congo. Ebuna, inki mutindu beto lenda sakumuna bo?

(Beto lenda sambu sambu na mambote na bo.)

- Bansi mingi bubuyai kele banduku ve ya Israel. Yai ta nata inki sambu na bo?

? (Bo ta benda ndola ya Nzambi, to Nzambi ta sala bo mbi sambu na mambu yina.)

38.6C Kusonga inki salamaka:

Groupe mosi ya bana baka partie ya Abrami ti bana na yandi. Mwana mosi baka partie

ya Nzambi. Groupe ya nkaka baka partie ya bantu ya sakumuna Abrami ti bana na yandi. Bo sakumuna Abrami, ebuna Nzambi sakumuna bo sambu na mambu yina.

38.6D Kukina ti kuyimba:

Nzambi nde, “Mono ta kusakumuna

Bayina ta sakumuna nge, Abrami.” (Yimba diaka ti diaka.)

Leso 38.7 Nzambi ta sakumuna bantu ya ntoto ya mvimba sambu na Abrami.

- 38.7A Kutanga Kuyantika 12 :3b
« Sambu na nge, mono ta sakumunaka bantu yonso ya nsi-ntoto. »

38.7B Kuyula bangyifula bonso yai—

Niveau Primaire:

- Nani diaka Nzambi ta sakumuna sambu na Abrami?
(Bantu yonso ya nsi-ntoto.”
- Na nima ya bamvula mingi, nani butamaka na kati ya fami ya Abrami?
(Longi kana bana zaba ve, tanga Matayo ch. 1 vs. 1. Yesu Kristo butukaka na dikanda ya Abrami.)
- Yesu Kristo sakumunaka bantu yonso inki mutindu?
(Yandi fwaka sambu na kugulusa beto yonso.)

Niveau Secondaire:

- Na kati ya dikanda ya Abrami, mambu zole salamaka ya kele kusakumuna makanda yonso tii bubuyai. Inki mambu yina?
(Dikanda ya Abrami pesaka beto Bible, Ndinga ya Nzambi, ti bo pesaka beto Yesu, Ngulusi na beto.)

- Keti Nzambi vandaka mbi kusola Abrami? Sambu na inki ve?

(Sambu ntangu Yandi bingaka Abrami, Yandi songaka mbala mosi nde mabanza na Yandi vandaka ve kusakumuna yandi kaka, kansi kusadila yandi sambu na kusakumuna bantu yonso ya ntoto ya mvimba.

38.7C. Kusonga inki salamaka:

Bana sala cercles zole—mosi ya fioti, ti mosi ya nene na lweka na yo. Cercle ya

fioti ke songa Bazwif, dikanda ya Abrami. Cercle
ya nene na lweka na bo kele makanda yonso ya
nkaka ya ntoto.

Tula muntu mosi na kati-kati bonso
Abrami.

Nzambi salaka. Na nima, Abrami sakumuna
bana na cercle ya fioti, Bazwif.

Yesu, ya kele na cercle ya fioti, kwenda na
cercle ya nene sambu na kusakumuna bantu
yonso. Ntangu yandi ke sakumuna bo, yandi
lenda tanga bazina ya batribu na rayon ya
nge. Bonso: “Mono sakumuna Badinga.
Mono sakumuna Bayansi, Mono sakumuna
Bambunda,” etc.

38.7D Kukina ti kuyimba:

Na kati ya Abrami,

Nzambi me sakumuna mono,

Na kati ya Abrami,

Nzambi me sakumuna beno,

Na kati ya Abrami,

Nzambi me sakumuna makanda yonso.

Sola mwana mosi ya cercle ya fioti kuvanda kusakumuna nge mpi. Nge ya me yamba Yesu
Yesu. Nge longi, sakumuna Abrami, bonso

Yesu me futa mfuka ya masumu na nge. Yandi me
telema na lufwa. Kana nge ta kwikila Yandi
bubuyai, nge ta baka moyo ya mvulu na mvula.
Kana nge me yamba Yesu ntete ve, ntangu ya
mbote, yo yai. Kaka kwisa na mono na nima ya
ecodim. Songa mono nde, « Mono zola ndima
Yesu. » Mono ta vanda na kiese na kusadisa nge.

===

NSUKA YA LESO 38

===

(Yimba diaka ti diaka.) Kumanisa

Leso:

Bana tatu lenda songa mambu yai: Mwana mosi kele
na makasi na Nzambi, kele kubuya Yandi sambu
Yandi ke mona nde Nzambi kele juste ve. Yandi
bokuta nde, sambu na inki Nzambi solaka kaka
Abrami ti dikanda na yandi? Yandi bokuta nde, yai
ke songa nde Nzambi zola beto ve. Sola mwana
mosi to zole ya nkaka kusonga inki mutindu bo ta
solula ti muntu yina.

Devoir: Beno ya me ndima dezia Yesu na luzingu na
nge, na mposo yai, tonda Nzambi konso lumbu.
Tonda Yandi sambu na kati ya Abrami, Yandi me
sakumuna nge mpi. Ebuna samba Nzambi sambu na
dikanda mosi ya zaba Yandi netete ve. Samba mpi
sambu na dikanda bo binga “Baggara Decarire” na
nsi ya Tshad awa na Afrika. Bantu yina kele
Musselman ya zaba Yesu ve, kansi Nzambi zola
sakumuna bo mpi. Yandi zola bo kuwa Nsangu ya
Mbote sambu Yandi lenda lolula bo ti gulusa bo.
Samba Nzambi sambu na bo mposo yai ya mvimba.

Kubinga na Yesu :

Nzambi sakumunaka Abrami, kansi Yandi zola

ntete ve, Nzambi zola sakumuna nge na moyo ya

mvula na mvula. Yesu Kristo, mwana ya

Nzambi, me butuka na dikanda ya Abrami sambu

na kugulusa nge ti beto yonso.

Leso 39 Abrami lemfukaka na Nzambi—Ndambu.

Leso ya Bible: Kuyantika ch. 12 vs. 4 tii na 6

Leso yai na nkufi yonso: Abrami lemfukaka na ndinga ya Nzambi kubika nsi na yandi, kansi yandi lemfukaka ve na kubika bampangi. Yandi nataka mpangi Loti ti yandi.

Kikuma ya Leso: Kubakisa nde Nzambi ta sakumuna beto na mambu yonso ya beto tula ntima na Yandi ti lemfuka na Yandi. Yandi lenda sakumuna ve na mambu ya beto buya kulemfuka na Yandi. Ebuna bana ta yidika mabanza kulemfuka na mambu yonso ya Nzambi tuba.

Kuyidika na ntswala ya ntangu ya classe: Nata bilele ya nda ya nge lenda sadila sambu na kufika meso ya mwana sambu yandi kumona ve. Nge ta sadila yo na 39.1, Kusonga inki me salama.

Kutala diaka lesa ya mposo me luta:

- Inki bansilulu Nzambi silaka na Abrami?
- Nzambi sakumunaka Abrami. Inki mutindu yo ke sadisa beto bubuyai?

Verse ya Kulonguka:

Baebreo 11:8a

“Abrahami, sambu na lukwikilu na yandi, yandi lemfukaka ntangu Nzambi bingaka yandi: yandi kwendaka na nsi yina ya Nzambi silaka na kupesa yandi...”

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesa yai:

Kwikila Mfumu Nzambi,
‘buna lemfuka n’andi!

Bankunga ya nkaka ya mukanda “Bankunga ya Ecodim”:

BI-BI-LA! Vs. 2

Kumisa Nzambi! Vs. 2

Kuwa Bible Vs. 6

Mfumu Zaba Nzila na Mono

Malongi ya Nene na Leso Yai na bandambu 3:

Leso 39.1 Abrami lemfukaka—yandi bikaka nsi na yandi kulanda kutwadisa ya Nzambi.

- 39.1A Kutangila bana : Kuyantika ch. 12 vs. 4a (phrase ya ntete ya verse)

Abrami katukaka na bwala Arani, yandi kwendaka mutindu Mfumu Nzambi songaka yandi.

39.1B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- ?
- Na nima Nzambi bingaka Abrami, inki yandi salaka?
(Yandi katukaka na bwala Arani sika yandi vandaka, ebuna yandi kwendaka bonso Nzambi me songa yandi kusala.)
  - Ebuna Abrami lemfukaka na Nzambi na mambu yina?
(Ee, yandi lemfukaka.) Niveau

Secondaire:

- Inki partie ya commande ya Nzambi Abrami lemfukaka?
(Kukwenda mpila Nzambi songaka yandi)
- Sambu na inki nge banza kulemfuka vandaka difficile?
(Yandi zabaka ve wapi yandi ta kwenda. Yandi bikisaka yonso ya yandi zabaka na nsi na yandi.)

39.1C Kusonga inki salamaka:

landa ndinga ya mwana ya nkaka sambu
yandi kwisa na nsuka ya voyage na ntwala
ya classe. Yai kele mutindu Abrami
lemfukaka na Nzambi. Yandi zabaka ve
wapi yandi vandaka kukwenda. Yandi
landaka ve meso na yandi, kansi yandi
landaka ndinga ya Nzambi, ti Nzambi
twadisaka yandi.
na lele 39.1D Kukina ti kuyimba:
sambu

yandi lenda mona ve. Yandi yantika voyage
na bikaka mosi ya salle de classe. Tula bima na
nzila bonso kiti, mesa, etc. Mwana ya nkaka sala
bonso Nzambi, kusonga yandi na munoko, «
 Abrami lemfukaka, ye landaka Nzambi!
(Gestes bonso bana ke wa, ke tambula.)

Nkunga: Yai kele ntangu ya mbote kuyimba

“Mfumu Zaba Nzila na Mono”

lukwikilua (Baebre ch. 11 vs. 8). Kansi yandi lemfukaka ve totalement.

Keti

Leso 39.2 Abrami lemfukaka ve—Yandi bikaka na Nzambi, kansi yonso ve? ve dikanda na yandi
yonso, kansi yandi nataka
mpangi na yandi Loti.

nge bambuka ntangu nde nge lemfukaka

(Longi, kuwa kutuba ya bana.)

39.2A Kutangila bana Kuyantika 12:4b
ti 5a

4 Loti mpi kwendaka ti yandi. Na ntangu

39.2C Kusonga inki salamaka:

Bana sala théâtre. Mwana mosi vanda

Nzambi. Yandi ta songa Abrami kubika yina

Abrami vandaka bamvula makumi bampangi na yandi ti dikanda na yandi, nsambwadi na tanu

(75). kukwisa kulanda Yandi na nsi yampa.

Mwana mosi ta vanda Abrami ti mosi Loti.

5 Abrami bakaka nkento na yandi Sarai ti Abrami ta wa commande ya Nzambi. Na Loti,
mwana ya leki na yandi ; nima, yandi ta yantika voyage, kansi yandi ta nata mpangi na yandi Loti.

Bana ya 39.2B Kuyula bana bonso yai— nkaka ta vanda bonso conseillers. Bo ta

songa Abrami nde, “Kunata Loti ve. Kunata Niveau Primaire: bampangi na nge ve.

Nzambi me songa nge

?

Niveau Secondaire:

Nzambi songaka Abrami kubika
bampangi na yandi. Sambu na inki nge
banza yandi nataka Loti ti yandi?

?

(Longi, kuwa mabanza ya bana. Beto
zaba ve kana kana Loti lombaka yandi
kukwenda, to kana yandi zolaka Loti
mingi, to kana yandi vandaka na boma ti
yandi zolaka mpangi mosi ya yandi
Kwenda na droit, kwenda ndambu na gauche,
Telema pro pana, kwenda tout droit, » etc. Mwana
ya meso ve

zabaka mbote kukwenda ti yandi.)

Abrami lemfukaka, ebuna Nzambi
tangaka yandi na kati ya baheroes ya

Keti

Nani kwendaka ti Abrami? mutindu yina ve.” Kansi Abrami ta kuwa bo ve. Yandi ta nata Loti kaka.

(Loti, mpangi bonso mwana ya leki na yandi, ti Sara, nkento na yandi.

39.2D Kukina ti kuyimba:

Sara vandaka nkento na yandi, ebuna Abrami lemfukaka na mambu mosi. Kiese !

Kiese!

yandi fweti kwenda ti yandi. Keti nge

Kansi yandi lemfukaka na yonso ve. Mawa, mona yo mbote nde Loti kwendaka?
mawa mingi!

(Yo vandaka mbote ve, sambu Nzambi songaka Abrami kubika bampangi na yandi to dikanda na yandi. Kunata Loti vandaka kulemfuka ve.)

Abrami vandaka na bamvula ikwa ntangu yandi yantikaka voyage?

(Bamvula makumi nsamwadi na tanu)

Leso 39.3 Abrami lemfukaka, ti Nzambi twadisa yandi na nsi ya Kanana.

39.3A Kutangila bana Kuyantika 12:5b

Yandi bakaka kimvwama na yandi yonso ti bampika yonso ya bo sumbaka na bwala

Arani. Ebuna bo simbaka nzila, bo kwendaka na nsi ya Kanana.

39.3B Kuyula bana bonso yai—

Niveau Primaire:

- ?
- Inki Abrami nataka ti yandi nzila mosi?
(Bimvwama na yandi ti bampika na yandi.)
  - Wapi Abrami bakaka bampika na yandi?
(Yandi sumbaka bo na bwala Arani.)
  - Ntangu bo simbaka nzila, Nzambi twadisaka bo wapi?
(Na nsi ya Kanana.)

Niveau Secondaire:

- ?
- Keti Abrami vandaka nsukami?
(Ikele ve. Yandi nataka bimvwama na yandi ntangu yandi kwendaka na Kanana.)
  - Abrami sumbaka bampika. Kana Bible ke songa nde muntu salaka mambu, keti yai zola tuba nde Nzambi ke ndima kimpika?
  - (Ikele ve. Bible ke songa beto mambu ya kieleka ya vandaka, ya mbote ti ya mbi.)

39.3C Kusonga inki salamaka:

Inki sorte ya bimvwama nge banza Abrami vandaka na yo? (Bambisi mingi.)

Bana yonso sala bageste bonso bo ke tula bima na zulu ya bambisi sambu na voyage.

39.3D Kukina ti kuyimba:

Bima yonso ya Abrami vandaka na yo, Yandi nataka yo, ye simbaka nzila. Nzila kwendaka na Kanana.

Ye Nzambi mosi songaka yandi nzila yina!

Kumanisa lesu:

Nzambi songaka Abrami kubika nsi na yandi kukwenda na sika ya Yandi ta songa yandi, ti yandi lemfukaka. Nzambi songaka Abrami kubika bampangi na yandi, kansi na yina, Abrami lemfukaka ve. Yandi nataka mpangi na yandi Loti

nzila mosi ti yandi. Beto ta mona na bamposo ke kwisa mpila mambu yina natilaka yandi mpasi. Mbote beto kuwa ndinga ya Nzambi mbote, beto lemfuka na yandi na mambu yonso.

Devoir (Application) sambu na bana ya zaba Yesu dezia:

Beno bakristo, mono ke pesa beno devoir yai: Na mposo yai, yindula kana nge me lemfukaka na Nzambi ndambu, kansi yonso ve. Kana Yandi kusonga nge mambu, ndima yo ti lomba ndolula ya Nzambi. Samba mposo yai nde Nzambi kusadisa nge kulemfuka na Yandi na mambu yonso.

Kubinga na Yesu :

Beno ya me yamba Yesu ntete ve bonso Mvulusi, zaba nde muntu lenda vanda na ngolo ve kulemfuka na Nzambi kana yandi me yamba Yesu ntete ve na luzingu na yandi.

Kana nge me zaba ntete ve nde nge me tula ntima na Yesu, bubuyai keke ntangu ya mbote kusala yo. Na nima ya ecodim, kwisa songa mono nde, «Mono zola yamba Yesu. » Mono ta vanda na kiese kusamba Nzambi ti nge samu nge kuyamba Yandi.

====

NSUKA YA LESO 39

====

Leso 40 Nzambi silaka kupesa Abrami nsi ya Kanana.

Leso ya Bible: Kuyantika ch. 12 vs. 5c tii na 9

Kuyidika na ntwala ntangu ya classe:
Mona visuel “Sila-Sala” na colis na nge.

Kikuma ya Leson: Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Nzambi fweti lungisa yonso ya Yandi ke silaka. Ebuna bo ta kwikila ndinga na Yandi yonso.

Kutala diaka leso ya mposo me luta:

- Nzambi songaka Abrami kusala inki?
(Kubika nsi na yandi ti bampangi na yandi,
kukwenda na sika ya Nzambi ta songa
yandi.)
- Yandi lemfukaka na inki?
(Kubika nsi na yandi)
- Yandi lemfukaka ve na inki?
(Kubika bampangi na yandi)

Kulanda devoir ya leso me luta:

Na mposo me luta, beto lombaka beno kusamba
nde Nzambi songa nge inki mutindu kulemfuka
Yandi na mambu yonso. Nani mekaka kusala yo?
(Felisitatio!) Nani lenda songa beto inki
salamaka?

Verse ya Kulonguka:

1 Bantotila 8:56

“Lukumu na Mfumu Nzambi...yandi me lungisa
mambu yonso ya yandi tubaka...”

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai:

(Na mukanda, “Bankunga ya Ecodim”)

Mazono, Bubu, Mvu ya Mvu Yesu Mutindu
Mosi Mfumu Zaba Nzila na Mono Nani Kele
Ngolo?

Nani ke Kwikama? Nzambi ikele kwikama,
kuluta bantu yonso.

Malongi ya Nene ya Leso na Bandambu 3:

Leso 40.1 Abrami tambulaka tii na Sikemi.

40.1A Kutangila bana Kuyantika 12:5c
& 6

5c Ntangu bo kwisaka kukuma na Kanana,

- 6 Abrami tambulaka na kati ya ntoto yina
tii yandi kwisaka kukuma na kisika
mosi penepene na bwala Sikemi. Kuna
kuvandaka na nti mosi ya nsiku, zina ya
yo More. (Na ntangu yina bantu ya
Kanana
vandaka kuzinga kaka na ntoto yina.)

40.1B Kuyula bana bonso yai—

Niveau Primaire:

- Abrami ti bantu na yandi kwisaka na
inki nsi? (Na nsi ya Kanana)
- Inki Abrami salaka na ntoto yina?
(Yandi tambulaka na yo.)
- Yandi kwisaka penepene na inki bwala?
(Penepene na bwala ya

Sikemi) Na sika yina vandaka
inki?

(Nti ya nsiku zina ya More. Yo
vandaka nti ya bantu ya Kanana sambaka
bonso kiteki.) Nani vandaka kuzinga na
sika yina?

(Bantu ya Kanana)

Niveau Secondaire:

- Ntangu Abrami kwisaka na Kanana, inki

? mutindu yai lungisaka nsilulu ya Nzambi pesaka ntangu Yandi songaka Abrami kubika nsi na yandi (Kuyantika ch. 12 vs 1)?
(Nzambi silaka nde Yandi ta songa Abrami kisika, ti Yandi salaka mpidina.)

- Keti Abrami sambaka nti ya nsiku ya Sikemi?
(Ikele ve. Bantu ya Kanana vandaka kusamba yo.)

40.1C Kusonga inki me salama:
Bana yonso sala gestes bonso bo ke tambula na kati ya nsi ya Kanana.

40.1D Kuyimba ti kukina:
Beto me kuma na
Kanana

Beto ke tambula na Kanana Nzambi ke twadisa beto.

Leso 40.2 Nzambi songaka Abrami nde, ‘Yai ntoto Mono ta pesa nge.’

40.2A Kutangila bana: Kuyantika 12 :7

Ntangu yai Mfumu Nzambi kwisaka kusonga

- Abrami nde: “Yai kele ntoto ya mono ta pesa na bana na nge.” Ebuna Abrami salaka mesa-kimenga na kisika yango sambu yandi monaka Mfumu Nzambi pana.

40.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Nani tubaka na Abrami na sika yina?
- (Mfumu Nzambi)
- Nzambi tubaka inki na yandi?

? (Yai kele ntoto ya mono ta pesa na bana na nge.)

- Inki Abrami salaka na nima Nzambi tubaka na yandi?
(Yandi salaka mesa-kimenga.)
- Inki bantu ke sala na mesa-kimenga?
(Bo ke pesa makabu ya menga na Nzambi.) Sambu na inki Abrami salaka yo?
(Sambu yandi monaka Nzambi pana.)

Niveau Secondaire:

- Kisika yina Sikemi vandaka ntete kisika ya kiteki ya nti. Inki mutindu Abrami balulaka

? yo mutindu ya nkaka?
(Yandi salaka mesa-kimenga sambu na kusamba Nzambi kuna.)

- Inki ke songa nde yo ta lomba ntangu na ntwala nsilulu ya Nzambi ta lungisama yonso?
 (Yo kele bana na yandi ya Nzambi ta pesa ntoto yina.)
- Bubuyai bantu mingi mona nde Israel kele ve na droit na kuzinga na nsi yina. Inki Bible ke tuba sambu na yo?
(Israel kele bana ya Abrami. Ntoto yina kele ya bo, sambu Nzambi pesaka yo na bo.)

40.2C Kusonga inki me salama: Ntete bana yonso sala geste bonso bo kele Nzambi. Bo songa Abrami ntoto ya Kanana, ti bo tuba nde: “Yai kele ntoto ya mono ta pesa na bana na nge.” Na nima, bo sala bonso bo kele Abrami, bo sala bonso bo ke tunga mesa-kimenga sambu na kupesa Nzambi makabu.

40.2D Kuyimba ti kukina:

Yai kele ntoto

Nzambi ta pesa Na bana

na nge yonso.

Aleluya!

Leso 40.3 Abrami salaka diaka mesa-kimenga
sambu na kusamba Nzambi na ntoto yina.

40.3A Kutanga Kuyantika 12: 8 ti 9

8 Na nima yandi kwendaka na sude na
ntoto ya bangumba yina kele na ndambu ya
este

ya bwala Betele. Yandi tungaka mwa-camp
na yandi, kwaku Betele na ndambu ya
weste, kwaku bwala Ai na ndambu ya
este, yo na kati. Kuna na camp yango
yandi salaka diaka mesa-kimenga sambu
na kusamba Mfumu Nzambi.

9 Ebuna yandi katukaka pana, yandi
landaka nzila ya ndambu ya sude ya nsi ya
Kanana. 40.3B Kuyula bana bonso yai—
Niveau Primaire:

• Wapi Abrami kwendaka na nima ya
bamambu yina?
(Na sude, na ntoto ya bangumba na este
ya bwala Betele)

• Yandi tungaka mwa-camp na yandi na
katikati ya inki babwala?
(Betele na weste ti Ai na este)

• Inki yandi salaka diaka kuna?
(Yandi salaka diaka mesa-kimenga sambu
na kusamba Nzambi.)

• Na nima, yandi kwendaka na inki
direction?
(Na sude)

• Yandi vandaka kaka na inki nsi?

(Kaka na nsi ya Kanana)

Niveau Secondaire:

Sambu na inki nge banza Abrami vandaka
kutunga mesa-kimenga na konso kisika ya
yandi kwendaka?

?

(Sambu na kusamba Nzambi, kutonda Yandi
na mpila Yandi vandaka kutwadisa yandi, ti
sambu na kusonga nde ntoto na bisika yina ta
kuma ya Nzambi)

40.3C Kusonga inki me salama: Bana zenga
inki direction kele sude, ebuna bo yonso
tambula na direction yina. Nge songa bo
 kutelema kana bo me kuma na bwala
Betele. Kuna bo sala diaka bonso bo ke
tunga mesa-kimenga, ebuna bo tambula
diaka na sude.

40.3D Kuyimba ti kukina: Nzambi
me pesa beto Kanana
 Kuvanda ntoto na beto!

Devoir sambu na bo ya zaba Yesu:

Beno bakristo, yindula: Inki ntangu na luzingu na
nge, nge yindula nde mbala ya nkaka Nzambi
vandaka kwikama ve? (Kuwa mabanza ya bana.)
Nzambi silaka kunata Abrami na nsi ya mpa ti
kupesa yandi yo. Yandi salaka yina yonso ya
Yandi silaka. Nzambi kele kwikama. Yandi fweti
lungisa yonso ya Yandi me sila. (Sadila visuel
“Sila-sala”. Songa bana nde kana Nzambi sila, yo
kele kiteso mosi kutuba nde Yandi ta sala.)

Ebuna, mono ke pesa beno devoir yai: na mposo
yai, samba nde, “Nzambi, sadisa mono kutula nge
ntima na mambu yonso, sambu Nge ikele
kwikama.”

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve, bo kwisa na
Yandi:

Kansi nge, mbala ya nkaka nge me tula ntima na
Yesu ntete ve bonso Ngulusi na nge. Yandi me sila

nde bantu yonso ya tula Yandi ntima, bo ta baka
moyo ya mvula na mvula. Kana nge me tula Yandi
ntima ntete ve, kansi bubuyai nge zola kundima
Yandi, nge lenda kutana ti mono kuna (longi, songa
kisika nge me zola). Mono ta songa nde na Bible
inki mutindu nge lenda guluka.

====

NSUKA YA LESO 40

====

Leso 41 Abrami ti Sara wakanaka kutuba mambu ya vandaka ndambu kieleka, kansi ndambu kieleka ve.

Leso ya Bible: Kuyantika 12: 10-13

Kikuma ya leso: Na nsuka ya leso yai, bana ta bakisa nde, ata beto bantu zola sakana na mambu ya kieleka, Nzambi ke zola yo ve, sambu Yandi keke kieleka. Ebuna beto ta sakana diaka ve na mambu ya kieleka, kansi beto ta tuba kieleka yonso kaka.

Revisio: Nsaka—Kabisa bana na bandambu zole. Mwana na mwana na tour na yandi fweti songa mambu mosi beto me longuka sambu na Abrami. Mwana lenda ve tuba mambu ya muntu ya nkaka me tuba dezia. Bana lenda solula na kati ya equipe na bo. Equipe ya ntete ya lenda tuba mambu ya mpa ve, to ya tuba kifu, bo bwa ti equipe ya nkaka nunga.

Kuyidika na ntwala ya classe:

Nata mulangi ya lenda pesa nge nzila kumona bima na kati na bo. Nata: demi ya dikopo ya mafuta ya ngasi, demi ya dikopo ya masa ya madidi, ti lutu.

Nge ta sadila bima yai na Kuyantika ya leso.

Kingana ya Afrika ya kwenda nzila mosi ti lesu yai: Mambu ya kieleka keke bonso tiya. Muntu lenda bumba yo ve na nsi ya matiti ya kuyuma.

Verse ya kulonguka na ntima:

Bankunga 120:3

Beno bantu ya luvunu, nki beno ta baka?

Luvunu na beno, nki yo ta yika beno?

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai:

(Na mukanda « Bankunga ya Ecodim »)

Nani Kele Ngolo ? (Nani keke Kieleka ?)

Ton : Yesu ke Mbote (Tuba Kieleka)

O Keba Maboko (O Keba Munoko inki nge tuba !

Luvunu Ve !)

Kuyantika lesu:

Songa mulangi. Tula mafuta ya ngasi na kati. Tuba nde, “Yai keke bonso luvunu.” Yika masa. Tuba nde, “Yai keke bonso mambu ya kieleka.” Yula bana, “Beto lenda vukisa mambu ya luvunu ti mambu ya kieleka sambu yo kuma mosi?” Pesa mwana mosi lutu ti songa yandi kubalula yo. Kana yandi bika, masa ta kangama ti mafuta ta kangama. Bo vukisa sambu bo kuma mosi ata fioti ve. Tuba nde, “Luvunu ti kieleka—yo ke monika bonso bo lenda kangama ve.

Transitio na Leso ya Bible:

“Na lesu ya bubu ti ya mposo ke kwisa, beto ta mona inki salamaka ntangu Abrami mekaka kuvukisa ndambu kieleka ti ndambu luvunu.”

Mambu ya Nene ya Leso na Bandambu Tatu:

Leso 41.1 Abrami kwendaka na sude na nsi ya Ezipte sambu na kumona madia na ntangu ya nzala.

41.1A Kutangila bana: Kuyantika 12:10

Na ntoto yina ya Abrami vandaka kuluta madia vandaka ve, nzala ya nene kotaka. Yo yina Abrami kwendaka ntama na ndambu ya sude tii na nsi ya Ezipte sambu na kuzinga kuna mwa-ntangu fioti.

Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Inki kotaka na nsi sika Abrami vandaka? (Nzala ya nene)
- Ebuna Abrami kwendaka na inki direction? (Na ndambu ya sude)
- Abrami kwendaka na inki nsi? (Na Ezipte, nsi mosi ya Afrika)
- Yandi yindulaka kuzinga kuna ntangu ikwa? (Mwa-ntangu fioti) Niveau

Secondaire:

- Inki ta salama na ntangu ya nzala ya nene?
(Bantu ta bela mpi bo ta fwa. Bambisi mpi ta bela mpi bo ta fwa. Bantu ta kuma bansukami.)

- Abrami vandaka na boma nde bantu ya Ezipte ta sala inki?
(Nde bo ta fwa yandi sambu bo baka Sarai)
- Keti Abrami sosaka nde Nzambi songa

Kusonga inki me salama:

Tula ndambu madia na kibaka na nima ya salle ya classe. Tuba nde, “Yai ta songa Ezipte.” Ndambu ya bana vanda na kudia kuna.

Bana ya nkaka simba divumu ti dila, “Nzala! Madia kele ve.”

Songa mwana mosi kuvanda Abrami ti mwanankento mosi kuvanda Sarai. Bo simba divumu ti bo tambula, malembe-malembe, tii na Ezipte. Kana bo kuma kuna, bo yantika kudia.

Kuyimba ti kukina:

Nzala! Nzala! Madia vandaka ve.

Ebuna Abrami kwendaka

Na Ezipte. Na Ezipte.

Leso 41.2 Abrami waka boma nde bantu ya Ezipte ta kufwa yandi sambu bo ta zola baka Sarai nkento na bo.

Leso 41.2A Kutangila bana: Kuyantika
12:11-12

11 Ntangu yandi kumaka penepene na kukota na Ezipte, yandi tubilaka nkento na

- yandi Sarai nde: “Sarai, nge kele nkento mosi ya kitoko.

12 Kana bantu ya Ezipte kumona nge, bo ta tuba nde yandi kele nkento ya Abrami, ebuna bo ta fwa mono bo bika nge.

Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Sarai monikaka inki mutindu na meso?
(Kitoko)

Niveau Secondaire:

- Keti Abrami waka boma sambu na mambu ya vandaka na kieleka, to mambu ya vandaka na mabanza na yandi?
(Yo vandaka na mabanza na yandi.)
- Nge banza nde inki vandaka solution ya mbote sambu na boma yina?
yandi inki kusala sambu na boma yina?
(Ikele ve. Yandi landaka mabanza na yandi mosi.)

(Kusamba ti kulomba lusadisu ya Nzambi, to kuyula Nzambi inki yandi fweti sala. Kansi yandi salaka mpidina ve.) Kusonga inki me salama:

Bana zole sala bonso Abrami ti Sarai, boma me simba Abrami.

Kuyimba ti kukina:

Boma! Boma! Mbala ya nkaka bo ta fwa mono, sambu bo kubaka nge. O, o!

41.3 Abrami songaka Sarai kutuba mambu ya kele ndambu kieleka ti ndambu luvunu.

41.3A Kutangila bana: Kuyantika 12:13

Pardo, songa bo nde nge kele mpangi na

- mono. Mpidina sambu na nge, bo ta fwa mono ve, bo ta sala mono mbote.

Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Abrami songaka Sarai kutuba nde yandi vandaka nani?

(Mpangi na yandi to leki na yandi ya nkento.)

- Sambu na inki yandi zolaka Sarai kutuba mpidina?

(Yandi yindulaka nde bo lenda kufwa yandi ve, kansi bo ta sala yandi mbote.)

- Inki mambu ya mfunu yandi vilaka kutuba?
(Nde Sarai vandaka mpi nkento na yandi.)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki nge yindula nde Abrami yantikaka na “pardo”?

(Yandi zolaka kulomba Sarai kutuba ndambu luvunu.)

- Inki vandaka kimpangi ya kieleka na kati ya Abrami ti Sarai? (Tala Kuyantika 20:12.)

(Bo vandaka tata mosi, kansi mama mosi ve, ti Abrami kwelaka yandi.)

- Inki mutindu mambu ya Abrami songaka Sarai kutuba vandaka ndambu kieleka ti ndambu luvunu?

(Sarai vandaka bonso demi-soeur na yandi, ebuna, ee, yandi vandaka mpangi, kansi yandi vandaka mpi nkento na yandi. Partie yai ya bo me tuba ve vandaka mfunu mingi.) Sambu na inki yai vandaka mbi?

(Mabanza ya Abrami vandaka kukusa bo.)

- Kingana mosi ya Afrika ke tuba nde: “Mambu ya kieleka kele bonso tiya. Muntu lenda bumba yo ve na nsi ya matiti ya kuyuma.” Nge banza nde kingana yai zola tuba inki?

(Mambu ya kieleka ti mambu ya luvunu lenda bumbana ve. Yo fweti monika kaka.)

Kusonga inki me salama:

Babakala songa bankento: “Kutuba nge kele mpangi ya mono.”

Bankento tuba bonso bo ke yindula, na mpila mosi ya pima: “Inki? Kutuba luvunu?”
Kuyimba ti kukina:

Kutuba luvunu ya fioti?

Inki luvunu ke fioti?

Konso luvunu kaka nene,
O mawa, mawa!

Kuyimba: Yai kele ntangu ya mbote kuyimba bankunga ya nkaka ya ke tadila mambu ya kieleka ti luvunu.

Kumanisa leso:

Abrami vilaka nde Nzambi ya yandi sadilaka ZOLA MAMBU YA KIELEKA, sambu Yandi mosi ikele kieleka. Yandi yindulaka nde yandi lenda sakana na mambu ya kieleka. Yandi monaka yo bonso mambu ya nene ve. Inki mambu ya mawa ta landa luvunu na yandi? Beto ta mona na mposo ke kwisa.

Devoir sambu na bakristo:

Nge, mukristo. Keti nge tula ngolo kutuba kaka mambu ya kieleka? Mono ke pesa beno devoir yai: Na mposi yai, tula ngolo kutuba kaka mambu ya kele kieleka yonso.

Kubinga bavidi na Yesu:

Kansi nge, mbala ya nkaka nge zaba Yesu ntete ve na luzingu na nge. Nge zaba ve nde nge me yamba Yandi.

Yesu zola nge mingi. Yandi fwaka sambu na masumu yonso ya nge me salaka, ti Yandi telamaka. Yandi ke na moyo bubuyai. Nge lenda kwisa na Yandi bubuyai. Yandi ta gulusa nge.

Kaka binga Yandi sesepiyai ti songa Yandi nde nge kwikila Yandi ti nge zola tula ntima na Yandi. Kana nge me ndima Yandi bubu, yai mbala ya ntete, kwisa awa (Longi, songa wapi nge ta kutana ti bo), ti songa mono na nima ya ecodim. Mono zola samba Nzambi sambu na nge ti mono zola yangalala ti nge.

====

NSUKA YA LESO 41

====

Leso 42 “Ndambu kieleka-ndambu luvunu” nataka makambo.

Leso ya Bible: Kuyantika 12:14-20

Kikuma ya leso: Na nsuka ya leso yai, bana ta bakisa nde, kusakana na mambu ya kieleka, yo ke nataka makambo. Ebuna bo ta sakana na mambu ya kieleka diaka ve, kansi bo ta tula ngolo kutuba kaka kieleka yonso.

Revisio:

Nani lenda tendula inki mutindu Abrami sakanaka na mambu ya kieleka? (Yandi songaka Sarai kutuba nde yandi vandaka mpangi na yandi. Yina vandaka kieleka, kansi yandi vandaka mpi nkento na yandi, ebuna, yo vandaka kieleka yonso ve.)

Kulanda devoir ya mposo me luta: Na mposo me luta, beto pesaka beno bakristo devoir kutuba kaka kieleka na mposo yai. Nani mekaka kusala yo? Nani monaka mpukumunu kutuba luvunu? Nani ta songa beto inki lutaka? Felisitatio na beno yonso ya ke tula ngolo kutuba mambu ya kieleka.

Verse ya kulonguka:

Kulonga 32:4b “Mfumu Nzambi...Yandi ke salaka mambu yonso ya yandi ke tubaka, yandi ke taka luvunu ve, yandi kele muntu ya kieleka mpenza.”

Bankunga:

(Na mukanda “Bankunga ya Ecodim”)

Nani kele ngolo? (Nani kele kieleka?)

O keba munoko inki nge tuba (Luvunu ve!)

O luvunu! (O luvunu) O luvunu yambala!

Kuyantika Leso:

- Na mposo me luta, beto monaka nde nani kwendaka na Ezipte?
(Abrami ti Sarai, nkento na yandi)

- Bo songaka bantu kuna nde Sarai vandaka mpangi na yandi. Keti yina vandaka kieleka?
(Ee, sambu bo vandaka tata mosi, kansi mama mosi ve.)
- Inki vandaka probleme na bandinga yina?
(Yo kusaka bantu kuna sambu bo yindulaka nde Sarai vandaka nkento ya Abrami ve.)
- Badinga yina, yo vandaka kieleka, kansi kieleka yonso ve. Inki mutindu? (Mabanza ya Abrami vandaka na kukusa bantu ya Ezipte.)

Transitio na Leso ya Bible:

Bubuyai beto ta mona kana mpila ya kutuba yina sadisaka bo, to kana inki makambo landaka.

Mambu ya nene ya leso yai na bandambu 5:

Leso 42.1 Ntangu Abrami ti Sarai kotaka na Ezipte, bantu ya mfumu kuna monaka nde Sarai vandaka kitoko, ebuna bo tulaka yandi na nzo ya mfumu yina.

42.1A Kutangila bana: Kuyantika 12: 14-15
14 Ntangu bo me kota na Ezipte imene,

bantu ya Ezipte monaka nde nkento ya
Abrami kele kitoko.

15 Bantu ya mfumu ya nene monaka nkento yango, bo kwendaka kusonga yandi nde nkento yango kele kitoko. Bo bakaka yandi, bo nataka yandi na nzo ya mfumu.

42.1B Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Nani kotaka na Ezipte? Bambuka lesu ya mposo me luta to tala vs. 10.
(Abrami ti nkento na yandi Sarai)
- Inki mambu ya ntete bantu ya Ezipte monaka sambu na bo?

(Sarai vandaka kitoko.)

- Nani songaka mfumu ya nene ya Ezipte sambu na kitoko na yandi?

(Bantu na yandi)

- Ebuna bo tulaka Sarai wapi?
(Na nzo ya mfumu)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki nge banza bantu ya Ezipte tulaka Sarai na nzo ya mfumu?

(Sambu yandi kuma mosi ya bankento na yandi)

- Inki mutindu nge mona nde Abrami yindulaka ve mambu yina na ntwala?

(Yo vandaka ndambu bonso buzoba na yandi. Yandi zabaka nde bo ta mona yandi kitoko. Yandi yindulaka nde bo ta sala inki ti yandi? To, yandi zabaka inki ta salama, kansi yandi yindulaka kaka mambote na yandi mosi?)

- Keti bantu ya Ezipte vandaka na mabanza ya mbi na mambu yai?

(Ikele ve, bo monaka yina bo salaka bonso normal. Bo zabaka ve nde yandi vandaka nkento ya Abrami.)

42.1C Kusonga inki me salama:

Mwana mosi sala bonso Sarai, mosi bonso Abrami, mosi bonso mfumu ya nene ya Ezipte. Bana ya nkaka sala bonso bantu ya Ezipte. Bo sala théâtre kusonga inki mambu salamaka kutula Sarai na nzo ya mfumu.

42.1D Kuyimba ti kukina:

Abrami, bo me kanga nkento na nge! Sambu nge tubaka ve kieleka.

42.2 Mfumu ya Ezipte pesaka Abrami makabu mingi ya mbote sambu na Sarai.

- 42.2A Kutangila bana: Kuyantika 20:16 Mfumu ya Ezipte salaka Abrami mbote

sambu na Sarai. Yandi pesaka yandi bampika, mameme, bankombo, bangombe, bampunda ti bashamo.

42.2B Kuyula bana bonso yai—
Niveau Primaire:

- Inki mfumu ya Ezipte pesaka Abrami sambu yandi me baka Sarai-bima yai vandaka ntalu to ntalu ve? (Ntalu mingi)

Niveau Secondaire:

- Inki mutindu nge banza Abrami waka na ntima na yandi ntangu mfumu pesaka yandi bima yina?

(Mbala ya nkaka yandi waka mbote mingi ve, sambu yo vandaka bonso yandi me teka nkento na yandi.)

42.2C Kusonga inki me salama:

Bana sala theatre : mwana mosi kuvanda Abrami, yandi mona bonso mawa ti nsoni. Bana ya nkaka vanda bonso basadi ya mfumu, ke nata bacadeau ya mbisi mingi na Abrami.

42.2D Kuyimba ti kukina:

Mawa! O Abrami! Nge me teka nkento na nge! Luvunu na nge me kanga nge! Mawa!

42.3 Kansi Mfumu Nzambi tindilaka mfumu yina bamaladi ya ngolo sambu yandi bakaka Sarai.

42.3A Kutangila bana: Kuyantika 20:17 Kansi Mfumu Nzambi tindaka bamaladi ya ngolo na mfumu ya Ezipte ti na bantu na yandi sambu yandi bakaka Sarai, nkento ya Abrami.

42.3B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Nzambi salaka inki sambu na kusonga nde Yandi vandaka na kiese ve na mambu ya me salama?

(Yandi tindilaka mfumu ya Ezipte bamaladi ya ngolo.)

Niveau Secondaire:

- Inki mutindu yai ke songa nde Nzambi ke ndima ve muntu kubaka nkento ya muntu ya nkaka?

(Yandi songaka yo na bamaladi Yandi tindaka.)

42.3C Kusonga inki me salama: Bana sala bonso maladi ya ngolo me simba bo nswalu.

42.3D Kuyimba ti kukina:

Nzambi tindaka bamaladi ya ngoolo,
Sambu Yandi vandaka na kiese ve na bo.

42.4 Mfumu yina bakisaka nswalu nde Abrami me kusa yandi sambu Sarai vandaka nkento na yandi, ebuna yandi yulaka Abrami makambo yina.

42.4A Kutangila bana: Kuyantika 20: 18-19a

18 Ebuna mfumu tindaka muntu sambu na kubinga Abrami. Yandi yulakda yandi nde:

- “Nki mambu yai ya nge me sala mono ? Sambu na inki nge songaka mono ve nde Sarai kele nkento na nge ?

19 Mono bakaka yandi na kuvanda nkento na mono sambu nge tubaka na mono nde yandi kele mpangi na nge.” 42.4B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Mfumu ya Ezipte salaka inki?
(Yandi tindaka muntu kubinga Abrami, ebuna yandi nganinaka yandi na mambu yina.)
- Yandi monaka nde mbote Abrami songaka yandi inki?
(Nde Sarai vandaka nkento na yandi.)

- Sambu na inki mfumu ya Ezipte bakaka Sarai bonso nkento na yandi?

(Sambu Abrami tubaka nde yandi vandaka mpangi na yandi.) Niveau Secondaire:

- Ntangu bamaladi kubwa, mfumu ya Ezipte bakisa nswalu inki mambu?

(Yandi bakisa nde Sarai kele nkento ya Abrami ti yandi me baka nkento ya muntu ya nkaka.)

- Inki mutindu Abrami me benda mfumu ya Ezipte kusala masumu?

(Mpila yandi me kusa yandi, yo me benda makambo yai yonso.)

42.4C Kusonga inki me salama:

Bana zole sala bonso Mfumu ya Ezipte ti Abrami.

42.4D Kuyimba ti kukina:

Abrami, nge me kotisaka bantu ya nkaka na mbi na nge.

Luvunu na nge, luvunu na nge.

42.5 Mfumu vutulaka Sarai na Abrami, yandi basisaka bo na Ezipte, ti bima na bo yonso.

42.5A Kutangila bana: Kuyantika 20: 19b-20

19b Ntangu yai baka nkento na nge beno kwenda.

20 Mfumu songaka bantu na yandi na kubasisa Abrami ti nkento na yandi ti bima na yandi yonso na nsi ya Ezipte, ebuna bo basisaka bo. 42.5B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Mfumu ya Ezipte songaka Abrami ti Sarai kusala inki?
(Abrami baka nkento na yandi, bo kwenda.)
- Mfumu ya Ezipte songaka bantu na yandi kusala inki?
(Kubasisa Abrami, Sarai, ti bima na bo yonso.)

- Bantu yina bo salaka inki?
(Bo basisaka bo bonso Mfumu me tuba.)

Niveau Secondaire:

- Inki vandaka nsuka ya luvunu ya Abrami?
(Mfumu basisaka bo na Ezipte.)
- Yindula. Nzambi zolaka nde Abrami ti fami na yandi vanda kitemwe sambu na yandi.
Inki mutindu Abrami salaka yo na mambu yai?
(Yandi vandaka ve kitemwe ya mbote na meso ya mfumu ya Ezipte.)
- Abrami kele mosi ya “bahero” ya Bible.
Sambu na inki nge banza Nzambi me bumba ve mambu ya mbi yai ya yandi me sala?

(Longi, kuwa mabanza ya bana. Yo lenda vanda nde beto longuka sambu na kifu na yandi. Yo lenda vanda nde beto baka kikesa kuzaba nde, kana beto me bwa, beto zaba nde bantu mingi ya Nzambi me bwa mpi, kansi bo me telama diaka. Beto ta mona nde konso ntangu, Nzambi ta songa beto mambote ti mambi ya bantu na Yandi.)
Kusonga inki me salama:

Bana yonso na kimvuka sala bonso bo kele mfumu ya Ezipte, ke basisa Abrami ti Sarai.

Kuyimba ti kukina:

O luvunu! (O luvunu!) O luvunu yambula. (O luvunu)

Kumanisa lesu:

Abrami tubaka mambu ya vanda ve kieleka yonso. Yandi sosaka kukusa mfumu ya Ezipte. Kansi Nzambi zolaka yo ve, sambu Nzambi kele kieleka. Ebuna luvunu yina nataka makambo ya ngolo, mawa mingi ti nsoni mingi na luzingu na yandi ti ya bantu ya nkaka.

Devoir sambu na bakristo:

Nge mukristo, keti nge zola sakana na mambu ya kieleka? Yo kele ve mambu ya kusakana. Nzambi zola kaka mambu ya kieleka, sambu

bonso verse ya beto bubuyai tuba, “yandi ke taka luvunu ve, yandi kele muntu ya kieleka mpenza.” Yo yina, mono ke pesa beno devoir yai: Na mposo yai, beno meka diaka kutuba kaka kieleka, kaka kieleka yonso.

Kubinga bavidi na Yesu:

Kansi mbala ya nkaka nge zaba nde nge mosi, nge me ndima Yesu Kristo ve na ntima na nge. Yo kele mfunu mingi nde nge kuyamba Yandi. Ntangu ya mbote, kaka bubuyai. Kana nge ta ndima Yandi bubu, kwisa solula ti mono na nima ya classe. Tuba kaka, “Mono zola ndima Yesu.” Mono ta vanda na kiese na kusadisa nge.

====

NSUKA YA LESO 42

====

Leso 43 Abrami vutukaka na Nzambi na Beteli.

Leso ya Bible: Gen. 13: 1-4

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya leso yai, bana ta bakisa nde, mbote bo vutuka na Nzambi kana bo me vila nzila, me sala masumu. Ebuna bo ta sala mpidina ntangu bo me sala masumu.

Revisio ti Kulanda devoir ya mposo me luta :
Sambu na bamposo zole me luta, beto me mona nde

Nzambi ya kele kieleka, Yandi zola mpi bantu na Yandi kutuba kieleka. Beto lombaka beno kusakana diaka ve na mambu ya kieleka, kansi kutuba kaka yo, kieleka yonso kaka. Nani mekaka kusala yo na mposo me luta ? Nani ta songa beto inki salamaka ?

Verse ya Kulonguka:

Kulonga 30:2-3a

2“Ebuna kana beno ti bana na beno ta vutukila Mfumu Nzambi ti kulemfuka na yandi, beno ta landa na ntima na beno yonso mpenza bansiku na yandi yai ya mono me pesa beno bubu,
3a pana Mfumu Nzambi ta wila nge mawa....

Bankunga:

(Na mukanda « Bankunga ya Ecodim »
[Ton: Kana nge zaba nge me vuluswa, bula maboko.]

Kana nge me vila Nzambi, Vutuka! Vutuka!
Kana nge me vila Nzambi, Vutuka! Vutuka!
Sambu Tata na zulu, Yandi zola yamba nge
Kana nge me vila Nzambi, Vutuka!

Vutuka, Afrika, Vutuka !

Kuyantika Leso:

Na bamposo zole me luta, beto me mona nde Abrami, ata yandi tulaka ntima na Nzambi, yandi landaka Nzambi mbote konso ntangu ve. Yandi salaka kifu ya nene ya natilaka yandi nsoni.

Luvunu na yandi me monika, ti Mfumu ya Ezipte me basisa yandi ti fami na yandi ti bima na yandi yonso, bo vanda na Ezipte diaka ve. Yandi me vilaka nzila ya Nzambi.

Transitio na Leso ya Bible:

Inki Abrami ta sala ntangu yai? Beto ta mona na leso yai, na Kuyantika kapu 13.

Mambu ya nene ya leso yai na bandambu 3:

43.1 Abrami, Loti, ti bafami na bo katukaka na Ezipte, kwendaka na ndambu ya sude ya Kanana.

43.1A Kutangila bana: Kuyantika 13:1

Abrami katukaka na nsi ya Ezipte, yandi kwisaka kuvutuka na ndambu ya sude na nsi

ya Kanana, yandi ti nkento na yandi ti bima na yandi yonso. Loti mpi kwendaka ti yandi.

43.1B Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Abrami katukaka na wapi?
(Na nsi ya Ezipte)
- Yandi vutukaka na sude partie ya inki nsi?
(Nsi ya Kanana)
- Nani bambuka nsi ya Kanana vandaka inki?
(Yo vandaka nsi ya Nzambi silaka kupesa Abrami ti fami na yandi na nima na yandi tii kuna.)
- Yandi nataka nani ti yandi?
(Nkento na yandi Sarai ti mpangi na yandi Loti.)
- Yandi nataka inki diaka?
(Bima na yandi yonso)

Niveau Secondaire:

- Yindula mambu ya me salama. Nge banza nde Abrami waka inki mutindu na nsi ya ntima?

(Longi, kuwa mabanza ya bana. Mbala ya nkaka yandi waka nsoni, mbala ya nkaka boma, sambu mfumu ya nene ya Ezipte vandaka na makasi na yandi.)

43.1C Kusonga inki me salama:

Songa sika ya kele Ezipte. Songa sika ya kele Kanana, ndambu ntama. Bana yonso sala bo kele Abrami ti fami na yandi. Bo yantika na Ezipte. Bo nata bima na bo yonso. Na luse ya mawa, ya nsoni, bo kwenda tii na Kanana.

43.1D Kuyimba ti kukina:

(Na ton ti luse ya mawa, ya nsoni)
Abrami vutukaka na Kanana

Na fami na yandi

Na bima na yandi yonso.

43.2 Abrami vandaka mvwama mingi na bambisi, arza ti wolo.

43.2A Kutangila bana: Kuyantika 13:2

Abrami vandaka mvwama ya nene mpenza.

Yandi vandaka na mameme, bankombo ti

bangombe, yandi vandaka mpi na arza to wolo mingi. 43.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Ntangu yina, keti Abrami vandaka nsukami to mvwama?

(Yandi vandaka mvwama ya nene

mpenza.) Abrami vandaka na inki bambisi?

(Mameme, bankombo, ti bangombe)

- Yandi vandaka na inki bimvwama ya nkaka?

(Arza ti wolo—bonso argent ya ntalu mingi.)

Niveau Secondaire:

- Abrami me yika na bimvwama na yandi na Ezipte. Kansi nge me vila bima ya nkaka ve. Nge mona nge yandi me vila inki?

(Zina ya mbote na Ezipte, zina bonso muntu ya kieleka, mpila kuvanda kitemwe na mfumu ya Ezipte kusonga yandi Nzambi ya kieleka, kintwadi ti Nzambi.)

43.2C Kusonga inki me salama:

Bana yonso na kimvuka sala bonso bo ke tanga mameme, bankombo, bangombe, arza, wolo. Na nima, nge songa bo kusosa zina ya kitoko ya Abrami. Bo sosa, kansi bo lenda mona yo ve. Yo me vilaka.

43.2D Kuyimba ti kukina:

Bimvwama kele inki Kana

zina kele mbi?

Abrami me kuma mvwama
Kansi yandi me vila Nzambi.

43.3 Abrami vutukaka na Betele (disongidila nde, nzo-Nzambi), sika yandi tungaka mesakimenga, ebuna yandi sambaka Nzambi. Betele vandaka sika ya yandi vandaka ntete na ntwala yandi kwendaka na Ezipte.

43.3A Kutangila bana: 13:3-4

3 Ebuna malembe-malembe yandi

katukaka kuna na ndambu ya sude. Yandi kwendaka

tii na ndambu ya bwala Betele, na kisika yina ya yandi tungaka ntete, kwaku Betele kwaku Ai yo na kati.

4 Yandi kwisaka kukuma diaka na kisika yina ya yandi tungaka mesa-kimenga, ebuna yandi sambaka Mfumu Nzambi.

43.3B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Abrami ti fami na yandi, bo kwendaka inki mutindu?
(Malembe-malembe. Bo kwendaka ve na camion, kansi bo tambulaka.)
- Yandi kwendaka na ndambu ya inki bwala?
(Bwala Betele. Disongidila ya zina yina kele “nzo-Nzambi.”)
- Sambu na inki yandi kwendaka na sika yina?
(Yina vandaka sika ya yandi tungaka ntete.)
- Yo vandaka wapi exactement?
(Na kati ya Betele ti Ai)
- Ntangu Abrami vandaka ntete na sika yina, yandi salaka inki?
(Yandi tungaka mesa-kimenga sambu na kupesa nkailu na Nzambi.)
- Na nsuka, yandi salaka inki na sika yina?
(Yandi sambaka kuna.)

Niveau Secondaire:

- Abrami vutukaka na sika ya yandi sambaka Nzambi. Yai zola songa inki?
(Yandi zola vutuka na kintwadi ti Nzambi.)
- Kana nge vandaka na kintwadi ti Nzambi, ebuna sesepiyai nge mona bonso Yandi me kuma ntama ti nge, nani muntu me katuka?
(Nge me katuka; Nzambi me bikala kiteso mosi.)

43.3C Kusonga inki me salama:

Bana yonso na kimvuka sala bonso bo ke kwisa na Betele, bo ke mona mesa-kimenga ya bo tungaka ntama, bo ke samba Nzambi. Bo tuba nde “Beto me vutuka na Nge!”

43.3D Kuyimba ti kukina:

[Ton: Kana nge zaba nge me vuluswa, bula maboko.]

Kana nge me vila Nzambi, Vutuka!
Vutuka!Kana nge me vila Nzambi,
Vutuka! Vutuka!Sambu Tata na zulu,
Yandi zola yamba nge
Kana nge me vila Nzambi, Vutuka!

Vutuka, Afrika, Vutuka ! (Nkunga ya

nkaka) Kumanisa lesa:

Abrami vutukaka na Kanana, na nsi Nzambi silaka yandi. Yandi me kuma mvwama, kansi yonso vandaka kiese ve. Mfumu ya Ezipte me baka nkento na yandi sambu yandi zabaka ve nde yandi vandaka nkento ya muntu ya nkaka. Yo me pesa bo yonso mawa, boma, ti nsoni mingi. Abrami bakisaka nde yandi me vilaka Nzambi na ntima na luvunu na yandi. Ebuna yandi vutukaka na Betele, na sika ya yandi sambaka Nzambi mbote. Yandi me sala mbi kuvila Nzambi, kansi yandi me sala mbote kuvutuka na Yandi diaka.

Devoir sambu na bakristo:

Nge mukristo, keti nge me yantika kuvila Nzambi na mpila nge ke sala? Kukungu ve Nzambi kumonisa nge nsoni. Vutuka na Nzambi bubuyai, ebuna Yandi ta yamba nge.

Kubinga bavidi na Yesu:

Kansi, mbala ya nkaka nge me kuma na Nzambi ntete ve. Ata nge kele na ecodim, nge me bikala na nganda ya fami ya Nzambi, sambu nge me balula ntima na Yesu ntete ve. Nzambi ke vingila nge. Keti nge ta kwisa na Yandi bubuyai? Kana nge me yamba Yesu ntete ve, kansi kaka bubuyai nge zola, kwisa solula ti mono na nima ya ecodim. Mono ta vanda na kiese na kusolula ti nge.

====

NSUKA YA LESO 43

====

Leso 44 Abrami sosaka ngemba ti mpangi na yandi Loti.

Leso ya Bible: Kuyantika 13: 5-9

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya leso yai, bana ta zaba nde Nzambi zola bantu ya sosa ngemba na bampangi. Ebuna bo ta zola kuma bantu ya sosa ngemba, yina pesa Nzambi kiese.

Revisio: (Lomba lusadisya ya mwana to muntu ya nkaka ya lenda tanga mbote, kutanga baverse na kati ya bangyifula yai.)

- Lot vandaka mpangi ya Abrami inki mutindu? Bambuka Kuyantika 11:27.
(Loti vandaka neveu ya Abrami. Haran vandaka leki ya Abrami ya bakala, ti Loti mwana na yandi.)
- Ntangu Nzambi bingaka Abrami, yandi lutaka na bwala ya Haran, sambu yo vandaka na nzila. Bambuka Kuyantika 11:31 & 12:5. Nani kwendaka ti Abrami na voyage na yandi?
(Sarai, nkento na yandi, ti Loti, mpangi na yandi)
- Keti Loti mpi kwendaka ti Abrami na Ezipte?
Tanga diaka Kuyantika 13:1. (Ee, yandi kwendaka na Ezipte ti yandi vutukaka ti Abrami diaka.)

Kulanda devoir ya mposo me luta:

Na mposo me luta, beto pesaka beno devoir nde konso ntangu beno mona nde beno me vila Nzambi ata ndambu, beno vanda nswalu kuvutuka. Nani ta songa inki mutindu malongi yai sadisaka yandi na mposo yai me luta?

Verse ya Kulonguka:

Matayo 5:9 Kiese na bantu yina ke kotisaka ngemba na kati ya bantu, sambu Nzambi ta binga bo bana na yandi!

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai:
(Na mukanda “Bankunga ya Ecodim”) Beto Zolana

Ngemba Ikele

O keba maboko inki nge sala (Kunwana ve!)

(Nge mosi yidika ton:)

Kiese na bantu yina ke

kotisaka ngemba Na

kati ya bantu

Bo ke pesa Nzambi kiese!

Kuyantika Leso:

Keti bampangi wakana mbote konso ntangu? (Ikele ve.) Ata bampangi zolana mingi, bo lenda nwana mbala na mbala. Keti nge me nwanaka ti bampangi na nge?

Transitio na Leso ya Bible: Inki mutindu Nzambi ke mona mambu yai ya bampangi ya ke nwana? Beto ta mona bubuyai inki salamaka bu Abrami ti Loti wakanaka ve.

Mambu ya Nene na Leso Yai na Bandambu 3 :

44.1 Loti mpi vandaka na bima mingi.

44.1A Kutangila bana: Kuyantika 13:5

Loti yina kwendaka nzila mosi ti Abrami,

yandi mpi vandaka na mameme, bankombo,

bangombe ti bantu na yandi ya kisalu. 44.1B

Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Nani kwendaka nzila mosi ti Abrami ?

(Loti)

- Loti mpi vandaka na inki?

(Mameme, bankombo, bangombe ti bantu ya kisalu)

Niveau Secondaire:

- Bonso Abrami ti Loti, bo yonso zole vandaka na bima ya kulunga, keti nge banza bo ta mona mfunu kunwana?

(Longi, kuwa mabanza ya bana. Yo ke monika bonso bo ta nwana ve sambu bo

vandaka na bima mingi ya kulunga. Kansi beto ta mona inki me salama.)

44.1C Kusonga inki me salama:

Bana yonso na kimvuka sala bonso bo kele Loti, ke tanga mameme na yandi, ke tanga bankombo na yandi, ke tanga bangombe na yandi.

44.1D Kuyimba ti kukina:

Loti vandaka na mameme. Baa. Baa. Baa. (Sala ndinga bonso dimeme.)

Loti vandaka na bankombo. Blaa Blaa Blaa (Sala ndinga bonso nkombo.)

Loti vandaka na bangombe. Moo Moo Moo (Sala ndinga bonso ngombe.)

Loti vandaka na bantu ya ki- sa- lu. Sala Sala Sala (Sala geste bonso bo ke sala.)

44.2 Ntoto vandaka ve kulunga bo yonso zinga sika mosi, ebuna bantu ya kebaka bambisi na bo vandaka kunwana mingi.

44.2A Kutangila bana: Kuyantika 13:6-7

6 Bo yonso zole vandaka na bambisi mingi mpenza, yo yina mpila vandaka ve nde bo

zinga kisika mosi sambu ntoto vandaka fioti.

7 Ebuna bantu yina vandaka kukeba bambisi ya Abrami ti bayina vandaka kukeba bambisi ya Loti, bo vandaka kuswana mingi. (Na ntangu yina bantu ya Kanana ti bantu ya Perizi vandaka kuzinga kaka na ntoto yina.)

44.2B Kuyula bana bonso yai—

Niveau Primaire:

- “Bo yonso zole” zola tuba banani? (Abrami ti Loti)
- Bo vandaka na bambisi mingi to fioti? (Mingi mpenza)
- Nsuka na yo vandaka inki? (Bo lenda ve zinga sikamosi, sambu ntoto vandaka fioti.

- Nani vandaka kuswana mingi?

(Bantu ya kebaka bambisi ya Abrami ti bo ya kebaka bambisi ya Loti)

- Nani diaka vandaka kuzinga na ntoto yina na bilumbu yina?

(Bantu ya Kanana ti bantu ya Perizi. Yai vandaka bantu ya mbi ya Nzambi katulaka na nima.)

Niveau Secondaire:

- Keti nge lenda tendula kuluta sambu na inki bantu ya kisalu ya Abrami ti ya Loti fweti kunwana?

(Longi, kuwa mabanza ya bana. Mbala ya nkaka bantu ya kisalu ya Loti monaka nde bambisi ya Abrami me dia matiti kuluta, to matiti ya kuluta mbote, etc.)

44.2C Kusonga inki me salama:

Bana tatu vanda bantu ya kisalu ya Abrami. Bana tatu ya nkaka vanda bantu ya kisalu ya Loti. Bo nwana sambu na ntoto ya bambisi na bo ke sadilaka. Bo kuwa makasi mingi bo na bo.

44.2D Kuyimba ti kukina:

O mawa! Bantu ya kisalu kele kunwana.

44.3 Abrami pesaka Loti mpila ya kusola ntete inki ntoto yandi zolaka, ebuna bo kabana na ngemba.

44.3A Kutangila bana: Kuyantika 13:8-9

8 Ntangu yai Abrami tubilaka Loti nde: “Nge kele mwana na mono, mono kele tata

na nge. Mono zola ve nde bantu na nge ti bantu na mono bo swana.

9 Pardo, beto kabana. Nge ta sola nge mosi ntoto yina ya nge zola. Kana nge kwenda nzila yai, mono ke kwenda nzila yina; kana nge kwenda nzila yina, mono ke kwenda nzila yai.

44.3B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Nani simbaka responsabilité ya kuyidika makambo yina?

(Abrami)

- Keti yandi monaka nde mambu yai sukisaka kimpangi na yandi ti Loti?
(Ikele ve. Yandi tubaka nde, ‘Nge kele mwana na mono, mono kele tata na nge.’)
- Yandi monaka kuswana ya bantu ya kisalu na bo inki mutindu?
(Yandi vandaka na yo kiese ve.)
- Inki vandaka mpila yandi zolaka kuyidika makambo yina?
(Bo kabana. Loti solaka ntete ntoto ya yandi zolaka.)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki yo vandaka mfunu nde Loti sola ntete?
(Kana ve, bo lenda landa kaka kunwana nde Abrami me baka ntoto kuluta mbote. Ntangu Abrami songaka yandi kusola ntete, yo sukisaka mambu yina.)
- Nani ke banza vandaka na droit ya kusola ntete?
(Abrami vandaka na droit sambu yandi vandaka mbuta. Kansi yandi sadilaka ve droit na yandi, sambu na kumanisa makambo yina, mpi kuvanda mbote ti mpangi na yandi.)
- Keti nge lenda yindula ntangu ya Nzambi bingaka nge kuvila badroit na nge sambu na kusosa ngemba?
(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

44.3C Kusonga inki me salama:

Bana zole vanda bonso Abrami ti Loti. Nge twadisa bo kusonga inki bo zole me sala na kitini yai.

44.3D Kuyimba ti kukina:

Abrami nde, ‘Nge sola ntete.’
Mono ke sosa ngemba.

Kumanisa leso:

Abrami sadilaka ve droit na yandi bonso mbuta, kansi yandi pesaka Loti nzila kusola ntete ntoto ya yandi zolaka. Pro pana Abrami manisaka kunwana yina na fami na yandi. Yandi vandaka kieleka muntu “ke kotisaka ngemba na kati ya bantu” bonso verse na beto ke tuba. (Longi, songa diaka verse ya kulonguka ti tuba yo ti bana.)

Devoir sambu na bakristo:

Kana nge me ndima Yesu bonso mvulusi na nge, mbote nge yindula kana nge kele muntu ya ke kotisaka ngemba na kati ya bantu. Kusala yo, mbala mingi beto fweti vila badroit na beto. Kansi kusosa ngemba, yo ke pesa Nzambi kiese. Ebuna, mono ke pesa beno devoir yai: Mposo yai, sosa kukotisa ngemba na kati ya bantu. Nge ta pesa Nzambi kiese.

Kubinga bavidu na Yesu:

Kansi ata yandi sala yonso, muntu lenda pesa Nzambi kiese ve na ntwala kundima Yesu Kristo bonso mvulusi ti mfumu. Kana nge bambuka ve ntangu ya nge yambaka Yesu ti balulaka ntima na Yesu, nge lenda sala yo kaka sesepiyai. Kana nge ke balula ntima na nge, kaka samba bonso yai:

« Tata Nzambi, mono zaba nde mono ke muntu ya masumu. Mono kwikila nde Yesu Kristo kufwaka sambu na masumu na mono, ti Yandi telemaka na lufwa. Sesepiyai, mono tula lukwikilu yonso na mono kaka na Yandi. Kitula mono mukristi sesepiyai. Matondo sambu Nge me lolula masumu na mono. Na zina ya Yesu. Amen.”

Kana nge me sala lombilu bonso yina bubuyai, bubu mbala ya ntete nge me balula ntima, beto ta vanda na kiese kuzaba yo. Kwisa songa beto na nima ya clase.

====

NSUKA YA LESO 44

====

Leso 45 Loti solaka ntoto ya kitoko na meso, ti ya mbi na kimpeve.

Leso ya Bible: Kuyantika 13:10-13

Kikuma: Na nsuka ya lesa yai, bana ta bakisa nde mbote kusosa ntete nzila ya Nzambi na mambu yonso, ebuna bo ta sosa Nzambi ntete.

Revisio:

Bana ta songa inki mutindu Abrami sosaka ngemba ti mpangi na yandi Loti.

Kulanda devoir ya mposo me luta: Devoir ya mposo me luta vandaka kusosa ngemba na kati ya bantu. Nani mekaka kusala yo na mposo me luta? Nani ta songa beto inki mutindu yo lutaka?

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesa yai:

(Na mukanda “Bankunga ya Ecodim”) Benda Mono Mfinama na Nge Nani Kele Ngolo? Nzambi Ikele Nene Sosa Ntete

Verse ya Kulunguka: Bankunga 1:1 Kiese na muntu yina ke ndimaka ve ngindu ya bantu ya mbi, Ke landaka ve banzila ya bantu ya masumu, Ke vandaka ve kisika mosi na bantu yina ke sekaka Nzambi.

Kuyantika Leso:

- Abrami songaka Loti kusola inki?
(Inki ntoto yandi ta baka sambu na bambisi na yandi, yandi kwenda kuzinga kuna.)
- Sambu na inki Abrami songaka Loti mutindu yina?

(Sambu bantu ya kebaka bambisi na bo vandaka kunwanisa ntoto.) Transitio na Bible:

Mbala mingi, mpila ya beto sola na luzingu na beto, yo ta soba bima mingi na luzingu na nima. Inki mutindu Loti ta sola, ti inki mutindu luzingu na yandi ta soba na nima? Beto me kuma na Kuyantika kapu 13, nzila ya kutanga 10.

Malongi ya nene ya lesa yai na bandambu 2 :

45.1 Loti solaka ntoto ya kitoko na ndambu ya este.

45.1A Kutangila bana: Kuyantika 13: 10-11

10 Ebuna Loti talaka ndambu na ndambu; yandi monaka nde nseke yina

yonso katuka Iweka ya nzadi ya

Yordani tii na bwala

Soare, yo kele kitoko, yo mpi ke na masa mingi. Yo kele bonso kilanga ya Mfumu Nzambi to bonso nsi ya Ezipte. (Na ntangu yina Mfumu Nzambi vandaka me fwa ntete ve babwala Sodome ti Gomore.)

11 Loti solaka nseke yina yonso ya Yordani sambu na yandi mosi, yandi kwendaka na ndambu ya este. Yai kele mutindu Abrami ti Loti kabanaka. 45.1B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Loti solaka ntoto ya inki mutindu?
(Ya kitoko, ya masa mingi, bonso kilanga ya Mfumu Nzambi, bonso nsi ya Ezipte.) Inki babwala zole vandaka na kati?
(Sodome ti Gomore)
- Inki me salama ntete ve na babwala yina?
(Nzambi me fwa bo ntete ve. Yandi salaka yo na nima. Beto ta mona yo na baleso ke kwisa.)
- Yandi kwendaka na inki direction? (Na ndambu ya este.)
- Ebuna Abrami ti Loti salaka inki?
(Bo kabanaka.)

Niveau Secondaire:

- Ata ntoto ya Loti solaka, yo vandaka kitoko, inki vandaka kusonga makambu ya kigonsa?
(Na nima, Nzambi fwaka babwala yina. Yo ke songa nde dezia, makambo vandaka.)
- Keti Loti sosaka mabanza ya Nzambi na mambu yina?
(Ikele ve. Kifu mosi ya nene yandi salaka.)

45.1C Kusonga inki me salama:

Bana yonso na kimvuka sala bonso bo kele Loti, ke tala ntoto yonso. Bo songa na diboko nde, “Yina nsi ya kitoooooko. Pesa mono ntoto yina.”

45.1D Kuyimba ti kukina:

(Na kiese) Loti solaka ntoto ya kitoko.
(Na mawa) Loti solaka mpi babwala ya mbi.

45.2 Loti tungaka penepene na bwala Sodome, bwala mosi ya mbi.

45.2A Kutangila bana: Kuyantika 13: 12-13

12 Abrami bikaka na nsi ya Kanana. Ebuna Loti kwendaka kuzinga na kati ya babwala

- ya nseke yina, yandi tungaka penepene na bwala Sodome.

13 Bantu ya bwala yina vandaka bantu ya mbi, bo vandaka kusala masumu mingi na meso ya Mfumu Nzambi. 45.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Abrami bikaka wapi?
(Na nsi ya Kanana)
- Loti tungaka penepene na inki bwala?
(Na bwala ya Sodome.)
- Bantu ya Sodome vandaka inki mutindu?

(Bantu ya mbi ya vandaka kusala masumu mingi na meso ya Mfumu Nzambi)
Niveau Secondaire:

- Kana nge vandaka kusola bwala kuzinga ti fami na nge, inki ta luta mfunu—nde bwala vanda kitoko, to nde bantu kuvanda mbote?
Sambu na inki?

(Longi, kuwa mabanza ya bana. Bantu ya mbi lenda pesa fami na nge mpasi. Bo mpi lenda pesa mbandu ya mbi na bana na nge. Yo ta vanda mpasi kuzinga sambu na Nzambi na kati-kati ya bantu ya kele mbi.)

45.2C Kusonga inki me salama:

Ndambu ya bana vanda Loti ti fami na yandi. Bo ya nkaka sala bonso bo kele bantu ya mbi ya Sodome. Bantu ya Sodome ke sala konso ntangu mbi. Loti kwenda kuzinga penepene na bo.

45.2D Kuyimba ti kukina:

(Na mawa)

Loti kwendaka kuzinga
Penepene na Sodome
Loti kwendaka kuzinga Na
kati ya bantu ya mbi
Kumanisa leso:

Loti me sola ntoto kaka sambu na kitoko na yo, kukonda kuyindula kana ntoto yina ta sadisa yandi na nzila ya Nzambi. Beto ta mona na nima inki ta landa mpila yandi me zenga. Devoir sambu na bakristo:

Nge mpi ke solaka mambu mingi konso lumbu. Inki mambu nge ke sola? (Longi, kuwa mabanza ya bana. Bo ke zenga nani ta vanda banduku na bo, bo ta tanga inki mikanda, bo ta tala inki bavideo, bo ta sadila ntangu na bo inki mutindu, bo ta wila bibuti na bo, to bo ta wila bo ve, bo ta kwenda kusala magie to bo ta sala ve, etc.

Beno bakristo, mono ke pesa beno devoir yai: Na mposo yai, yindula Nzambi ti sosa mabanza ya Nzambi na yonso ya nge sala.

Kubinga bavidu na Yesu:

Mbala ya nkaka nge me zenga ntete ve sambu na Yesu. Nge me yamba Yandi ntete ve bonso mvulusi na nge. Kana nge me ndima Yesu ntete ve, to kana nge zola kuyufula sambu na mambu yina, kwisa na mono na nima ya ecodim. Mono ta vanda na kiese na kusadisa nge.

=====

NSUKA YA LESO 45

=====

Leso 46 Nzambi silaka Abrami ntoto ti fami ya nene

Leso ya Bible: Kuyantika 13:14-18

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Nzambi lunga sala mambu yonso, ebuna beto tula Yandi ntima na mambu yonso.

Revisio: Bana sala nsaka na luzingu ya Abrami tii ntangu yai. Kabisa bana na bandambu to ba-equip zole. Equip ta ntete tuba mambu mosi bo zaba sambu na Abrami. Kana yo kele kieleka, bo kuzwa bapoint 100. Kana yo kele kifu, bo katula bapoint 100. Equipe ya zole sala kiteso mosi. Bo sakana tii ntangu equipe mosi ke zaba kima ya nkaka ve kutuba, to na ntangu equipe mosi kuzwa bapoint 2,000.

Kulanda devoir ya mposo me luta:

Na mposo me luta, beto lombaka beno kusosa Nzambi ti mabanza na yandi na yonso nge sala. Nani mekaka kusala yo na mposo me luta? Nani ta songa beto inki mutindu bo salaka yo na mposo yai me luta?

Verse ya kulonguka:

Sambu Nzambi lunga sala mambu yonso. Luka 1:37

Bankunga ya ke kwenda nzila mosi ti loso yai: (Na mukanda “Bankunga ya Ecodim”)

Kilumbu Yai, Nzambi Me Sala
Lomba na Nzambi Kaka

Mazono, bubu, mvu ya mvu, Yesu Mutindu Mosi
Nani Kele Ngolo?

Kuyantika Leso:

Kana nge banza nde muntu lenda sala mambu yai, tuba ee. Kana muntu lenda sala yo ve, tuba ve.

- Kupumbuka tii na zulu ya ngonda (Ve)
- Kusala plongee tii na nsuka na ocean (Ve)
- Kutuba badinga yonso na ntoto ya mvimba (Ve)
- Kukwenda kuvisiter Chine na minute mosi kaka (Ve)
- Kutunga nzo ya ta zinga mvu ya mvu (Ve)
Nzambi me sakumuna beto bantu ti Yandi me pesa beto mayele kusala mambu mingi, kansi beto lenda sala ve mambu yonso.
Kansi Nzambi lunga sala mambu yonso.

Transitio na Leso ya Bible:

Bubuyai beto ta mona mpila Nzambi silaka Abrami mambu ya muntu lenda sala ve, kansi kaka Yandi lenda sala.

Mambu ya Nene na Leso Yai na Bandambu 5:

46.1 Ntoto ya Abrami vandaka kumona, Nzambi silaka yo na yandi ti na bana na yandi tii kuna.

46.1A Kutangila bana: Kuyantika 13: 14-15

14 Ntangu Loti me kwenda

imene, Mfumu Nzambi tubilaka
Abrami nde: “Tala mbote

ndambu na ndambu ntoto yai yonso ya nge ke mona.

15 Mono me pesa yo na nge ti na bana na nge, yo ta vandaka ya beno tii kuna. 46.1B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Na nima Loti kwendaka na ntoto ya yandi solaka, inki me salama?

(Nzambi me tuba na Abrami, me sila nde Yandi ta pesa Abrami ti bana na yandi ntoto yai yonso.)

- Nzambi songaka Abrami kusala inki ntangu yina?

(Kutala ntoto yina.)

- Ntangu ikwa Nzambi ta pesa yandi ntoto yina?

(Tii kuna.)

Niveau Secondaire:

- Nzambi songaka Abrami nde Yandi ta pesa fami na yandi ntoto yina yonso, kansi Nzambi lombaka Abrami ve kukwenda kunwana yo ntangu yina. Nzambi songaka yandi kusala kaka inki?

(Kaka kutala yo.)

- Inki mutindu nge banza nde ndinga yina pesaka Abrami encouragement ntangu yina?

(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

46.1C Kusonga inki me salama:

Mwana mosi kuvanda bonso Loti, ke kwenda na ntoto yandi solaka. Mwana mosi kuvanda bonso Abrami, ke zodila Loti kwenda mbote na ndambu mawa.

46.1D Kuyimba ti kukina:

Tala, Abrami, tala mbote

Tala ntoto yonso na lweka ya nge yonso

Mono Mfumu Nzambi

Ta pesa nge yonso, ti na fami na nge tii kuna!

46.2 Nzambi silaka kupesa Abrami fami ya nene mpenza, mpila ve kutanga bo yonso.

46.2A Kutangila bana: Kuyantika 13:16

Mono ta pesa nge dikanda ya bantu mingi

- mpenza, bo ta kuma mingi bonso putulu ya

ntoto. Muntu yina ta kuka kutanga putulu ya ntoto, yandi ta kuka mpi kutanga bo.

46.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Nzambi ta pesa Abrami ntoto ti inki diaka?

(Dikanda ya nene)

- Nene ya fami ya Abrami ta vanda bonso inki?

(Bonso putulu ya ntoto—mpila kutanga ikwa ta vanda ve.)

Niveau Secondaire:

- Bansilulu yai zole, bo vandaka na inki relation?

(Ntoto ya nene zolaka kulomba bantu mingi kufulusa mpi kukeba yo.)

- Ntangu Nzambi pesaka bansilulu yai, Abrami vandaka na ntoto ikwa? Bana ikwa?

(Ntoto ntete yai. Ata yandi vandaka kuzinga kuna, yo me kuma ntoto na yandi ntete ve. Bana mpi, ata mosi ntete ve.

46.2C Kusonga inki me salama:

Konso mwana baka ndambu putulu to zelo na diboko. Lomba bo kutanga bitini ikwa ya fioti-fioti kele na diboko. Mpila ikele ve. Nzambi me tuba nde kiteso mosi, bana ya Abrami ta vanda mingi, mpila kutanga bo ta vanda ve ata fioti.

46.2D Kuyimba ti kukina:

Kuwa, Abrami, kuwa mbote Ata nge ke na mwana ntete ve Nge ta buta dikanda ya neeee- ne!

46.3 Nzambi silaka diaka nde Yandi ta pesa Abrami ntoto yina.

46.3A Kutangila bana: Kuyantika 13:17

- Ntangu yai, kwenda nge tala ntoto yonso

sambu mono me pesa nge yo.”

46.3B Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Na nima Nzambi pesaka bansilulu yai, Yandi songaka Abrami kusala inki?

(Kukwenda kutala ntoto yina yonso) Niveau

Secondaire:

- Sambu na inki nge banza Nzambi zolaka Abrami kutala ntoto ntangu yina?

(Longi, kuwa mabanza ya bana.) Kusonga

inki me salama:

Bana sala theatre kusonga inki me salama. Mwana mosi vanda Abrami, ya nkaka vanda Nzambi ya ke tuba, “Kwenda nge tala ntoto yonso sambu mono me pesa nge yo.”

Kuyimba ti kukina:

Kwenda, Abrami, kwenda Kutala ntoto Mono ke pesa nge!

46.4 Abrami kwendaka kutunga penepene na bwala Ebroni.

46.4A Kutangila bana: Kuyantika 13:18a

Yo yina Abrami bakaka bima yonso ya yandi vandaka na yo, yandi kwendaka kutunga penepene na banti ya nsiku ya muntu yai Mamre. Banti yina vandaka na bwala Ebroni. 46.4B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Abrami kwendaka kutunga nzo na yandi penepene na inki bantu?

(Bantu ya Mamre)

- Yo vandaka na inki bwala?

(Ebroni)

Niveau Secondaire:

- Kana nge vandaka Abrami, na ntangu yina nge ke kwikila Nzambi to ve? Sambu na inki?

(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

46.4C Kusonga inki me salama:

Bana yonso na kimvuka sala bonso bo ke kwenda ti Abrami, bo ke sadisa kutunga nzo penepene na Ebroni.

46.4D Kuyimba ti kukina:

Abrami kwendaka kukuna na Ebroni.

46.5 Abrami salaka mesa-kimenga sambu na kusamba Mfumu Nzambi.

46.5A Kutanga: Kuyantika 13:18b

Na sika yina Abrami salaka mesa-kimenga sambu na kusamba Mfumu Nzambi.

46.5B Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Abrami salaka inki na sika yina?

(Mesa-kimenga)

- Sambu na inki yandi salaka yo?

(Sambu na kusamba Nzambi)

Niveau Secondaire:

- Keti Nzambi me silaka nge mambu ya mbote, kansi nge fweti kanga ntima na ntwala nge baka yo?

(Longi, kuwa experience ya bana.)

46.5C Kusonga inki me salama:

Bana yonso na kimvuka sala bonso bo ke tunga mesa-kimenga sambu na kusamba Nzambi.

46.5D Kuyimba ti kukina:

Kuna na Ebroni, Abrami sambilaka Nzambi.

Kumanisa leso:

Nzambi silaka mambu ya Abrami vandaka ve na mpila kusala yandi mosi. Kansi Nzambi lunga sala mpidina sambu Yandu ke na ngolo kusala mambu yonso.

Devoir sambu na bakristo:

Nge, mukristo. Na luzingu na nge, ntangu nge mona mambu ya me luta ngolo ya nge, nge sala inki? Bambuka nde ata mambu mosi ve luta ngolo ya Nzambi. Mono ke pesa nge devoir yai: Na mposo ke kwisa, konso mbala ya nge mona mpasi to nge zaba ve inki kusala, binga zina ya Nzambi. Bika mambu yina na diboko ya Nzambi.

Kubinga bavidi na Yesu:

Kansi, kana nge zaba Yesu ntete ve, nge kele na mfumu kubinga Yandi kundima masumu na nge, kubinga Yandi sambu Yandi kuvulusa nge. Nge lenda binga zina na Yandi sesepiyai sika nge kele. Nge lenda binga Yandi na nzo na nge, to na nzila, to na konso kisika. Kaka songa yandi nde nge kwikila Yandi ti lomba Yandi kuvulusa nge. Kana nge samba mutindu yina bubuyai sambu na mbala ya ntete, mono ta vanda na kiese kuzaba yo, sambu mono yangalala ti nge. ===

NSUKA YA LESO 46

====

Leso 47 Mvita simbaka bwala ya Loti

Leso ya Bible: Kuyantika 14:1-7

Kikuma ya Leso: Kubakisa nde, bampasi mingi, yo kele buzoba ya beto mosi ya benda yo. Yo yina, beto landa nzila ya Nzambi sambu beto tina buzoba yina.

Revisio:

Nani lenda tuba bansilulu ya Nzambi silaka Abrami? (Kupesa yandi ntoto ya Nzambi ta songa

yandi, kuvanda na dikanda ya nene, kuvanda muntu ya nene, kusakumuna yandi, kukitula yandi lusakumunu sambu na bantu yonso)

Kulanda diaka devoir ya mposo me luta: Na mposo me luta, beto pesaka beno devoir na mposo yai kusosa lusadisya ya Nzambi konso ntangu nge ke na mpasi. Nani ta songa beto inki mutindu yandi sosaka lusadisya ya Nzambi na mposo me luta?

Verse ya Kulonguka: Bingana 1:30-31

30 Beno ke zolaka ve kundima bandongisila na mono to kuwila mono ntangu mono ke nganina beno.

31 Ebuna yo yina beno ta zwa yina ya beno ke sosaka; mambu ya beno mosi ke salaka yo ta balukila beno.

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai: (Na mukanda, “Bankung ya Ecodim”

Landa, Mo’ Ta Landa Nge, Mfumu Mfumu Zaba Nzila na Mono Sosa Ntete

Kusala na ntwala ntangu ya classe:

Leso yai kele na bazina mingi, ya bantu ti ya bisika. Yo ke lomba mutangi ya ngolo, ti yo ke lomba nde mutangi yina sala pratike na ntwala ya leso. Leso yai kele ndambu compliqué, kansi kana nge yidika yai na ntwala ti sadila yo na leso ya mvimba, yo ta sadisa MINGI:

Yidika bampu ya mfumu na papier, ti na konso mpu tula mosi ya bazina yai na couleur rouge:

1. Amrafele ya nsi ya Babilonia
  2. Arioki ya bwala Elasare
  3. Kedore-Laomere ya nsi ya Elami
  4. Tideale mfumu ya bantu ya Goyimi
- Yidika bampu ya mfumu ndambu different ti bazina yai na couleur noir:

1. Bera ya bwala Sodome
2. Birsha ya bwala Gomore
3. Sinabi ya bwala Adma

4. Semebere ya bwala Seboyimi

5. Soare mfumu ya bwala Bela

NB: Na nima kusadila bampu yina, losa yo ve.
Keba yo mbote sambu beto ta sadila yo diaka na
leso ya mposo ke kwisa.

Kuyantika Leso:

Muntu mosi zolaka kudia masangu. Yandi vandaka
na ntoto ya mbote. Kansi yandi kunaka masungu ve
na ntoto yina. Yandi kunaka ntundu kaka. Ntangu
kilanga yelaka, yandi kudyula, “Sambu na inki
mono kaka ntundu ikele? Mono zolaka kudia
masangu.” Bana, keti nge banza muntu yina
vandaka na mayele mingi? (Ikele ve.) Sambu na
inki ve? (Sambu yandi fweti zaba nde yina ya yandi
ke kunaka, yo yina yandi ta buka na kilanga na
yandi.)

Transitio na Bible:

Beto monaka nde Loti sosaka Nzambi ve ntangu
yandi solaka inki ntoto yandi ta baka. Yandi mpi
yindulaka ve bantu ya babwala yina vandaka inki
mutindu. Yo yina yandi solaka kukuna ntundu.
Bubu beto ta mona ndambu ya bampasi ya landaka
mpila yandi solaka. Beto me kuma na Kuyantika
kapu 14.

Malongi ya Nene na Leso Yai na Bandambu 5:

47.1 Bamfumu ya babwala iya kwendaka
kunwanisa na sika Loti vandaka.

47.1A Kutangila bana: Kuyantika 14:1-2

(Longi, bonso bazina kele mingi na
bavaset yai, konso ntangu nge kuma na
zina ya kele sous-ligné, nge sola mwana
mosi, yandi kwisa na ntwala bonso muntu
yina. Pesa yandi mpu mosi ya mfumu na
zina na yandi kulwata. Groupe ya zole ya
bamfumu kele double sous-ligné. Nge
pesa diaka mpu ya mfumu na zina yina na
mwana mosi sambu na konso mfumu.)
Bana yai telema na ntwala ya classe na
bagroupe zole.

1 Bamfumu yai: Amrafele ya nsi ya

Babilonia, Arioki ya bwala Elasare,
Kedore-

Laomere ya nsi ya Elami, ti Tideale
mfumu ya bantu ya Goyimi,

2 bo yonso iya kwendaka kunwana
bitumba na bamfumu yai tanu: Bera ya bwala
Sodome, Birsha ya bwala Gomore, Sinabi ya
bwala Adma, Semebere ya bwala Seboyimi, ti
mfumu ya bwala Bela (ya bo bingaka ntangu
yai Soare).

47.1B Kuyula bana bonso yai—

Niveau Primaire:

- Bamfumu yai iya (songa bana iya yina)
kwendaka kusala inki?
(Kunwana bitumbu ti bamfumu tanu ya
nkaka)
- Tala na kati bamfumu ya bwala Sodome ti
Gomore. [Songa bana yina.] Inki nge
zaba sambu na babwala yai?
(Nzambi fwaka bo na nima ya ntangu.)
- Kuvanda na kati ya mvita--yo kele kiese to
kiese ve?
(Kiese ve. Mipasi.)

Niveau Secondaire:

- Inki mambu ya mbi lenda salama na
mvita?
(Bantu kufwa, bo mona mpasi, bo kota na
kimpika, banzo to ata babwala na bo
kufwa, bo zika bilanga ti bantu kele nzala,
etc.)

47.1C Kusonga inki me salama:

Bana ya bampu rouge kwenda kunwana mvita ti
bana ya bampu noir. (Yai kele kaka nsaka kupesa
ngindu ya mvita. Keba nde muntu kulwala ve.)

47.1D Kuyimba ti kukina:

Bamfumu iya kwendaka na mvita Bo
nwanisaka bamfumu tanu.

O mpasi, mpasi, mpasi.

47.2 Bamfumu tanu mpi na sika ya Loti wakanaka kunwanisa bamfumu iya yina ensemble.

47.2A Kutangila bana: Kuyantika 14:3

3 Bamfumu yai yonso tanu wakanaka sambu na kunwana bitumba na bamfumu yina iya na nseke yai Sidimi. (Na kisika ya nseke yina kele ntangu yai dizanga ya Mungwa.” 47.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- [Longi songa bamfumu tanu ya couleur noir.] Bamfumu yai tanu, keti bo nwanaka mosimosi, to bo wakanaka sambu na kunwana?

(Bo wakanaka)

- Bo wakanaka kunwana wapi?

(Na nseke ya Sidimi [ntangu yai beto binga

sika yina ‘Dizanga ya Mungwa’]) Niveau
Secondaire:

- Inki ntangu Sidimi kumaka dizanga ya Mungwa?

(Ntangu Nzambi fwaka babwala yina na nima, ti Yandi tindaka mvula ya tiya ti mungwa.)

47.2C Kusonga inki me salama:

Bamfumu tanu solula na kimvuka bonso bo ke sala lukanu.

47.2D Kuyimba ti kukina:

Bamfumu tanu wakanaka na mvita. Mpasi!

47.3 Bamvula kumi na zole, bo sadilaka Mfumu Kedore-Laomere, kansi na nima bo buyaka.

47.3A Kutangila bana: Kuyantika 14:4

4 Mfumu yina Kedore-Laomere yalaka

- bamfumu yango tanu bamvula kumi na zole, kansi na mvula yina landaka, bo zolaka kulemfuka na yandi diaka ve.

(Longi, songa nde Kedore-Laomere vandaka na groupe ya bamfumu iya, ti bamfumu ya groupe ya nkaka ya bamfumu tanu, bo yonso

bantu sadilaka yandi bamvula kumi na zole.)

47.3B Kuyula bana bonso yai— Niveau
Primaire:

- Bamfumu tanu, bo sadilaka nani?
(Mfumu Kedore-Laomere)
- Bo sadilaka yandi bamvula ikwa?
(Bamvula kumi na zole)
- Na nima ya bamvula kumi na zole, bo salaka inki?
(Bo zolaka kulemfuka na yandi diaka ve.)

Niveau Secondaire:

- Yo zola tuba inki, nde bamfumu yina sadilaka Kedore-Leomere?
(Mbala mingi, bamfumu pesaka makabu ya bambisi to grain na mfumu konso mvula.)
- Sambu na inki nge banza bo ta zola ve kusala yo?
(Yo ta kumisa bo bansukami ya kuluta, sambu ndambu ya bima na bo konso ntangu ta kwenda na mfumu.)

47.3C Kusonga inki me salama:

Bamfumu tanu ya bampu noir, bo ta nata makabu na Mfumu Kedore-Leomere ti bo ta fukimina yandi. Bo ta sala yo mbala kumi na mosi, ti bana ya nkaka ta tanga bamvula ikwa bo me sala yo. Na nima, bo buya ti bo tuba nde, beto ke pesa yo diaka ve.

47.3D Kuyimba ti kukina:

Bamvula kumi na zole bamfumu sadilaka yandi. (Ntangu bana yimba “yandi”, bo bonso ta songa musapi na Kedore-Leomere, ti mfumu yina ta telema bonso na lulendo.)

Na nima, bo tubaka nde, “Beto ta sala yo diaka ve.”

47.4 Bonso bo buyaka kusadila yandi, Mfumu Kedore-Laomere kwisaka kunwanisa bo.

47.4A Kutangila bana: Kuyantika 14:5-6

5 Mvula mosi lutaka diaka. Na nima Kedore-Laomere kwisaka na bamfumu yina

ya yandi wakanaka na bo sambu na kunwana na bambeni. (Longi, songa groupe ya bamfumu iya ya bampu rouge.) Bo yonso kwisaka na basoda na bo, ebuna bo bedisaka bantu yai: bantu ya dikanda ya Refayimi na kati ya bwala na bo AshtarotiKarnayimi, bantu ya dikanda ya Zuzi na kati ya bwala na bo Ami, bantu ya dikanda ya Emi na kati ya nseke yai Kiriatayimi,
6 ti bantu ya Hori na ntoto ya bangumba na nsi ya Edomi. Bo landaka bo tii na bwala Ele-Parani, penepene na ntoto ya zelo na zelo.

47.4B Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Kedore-Laomere kingaka ntangu ikwa na ntwala yandi kwisaka kunwanisa bo?
(Mvula mosi)
- Yandi kunwana na kisika mosi, to na bisika mingi?
(Na bisika mingi)
- Yandi kwisaka yandi mosi, to yandi kwisaka ti bamfumu ya nkaka?
(Yandi kwisaka ti bamfumu iya yonso ya me wakana)
- Bo kwisaka ti nani diaka?
(Ti basoda na bo)

Niveau Secondaire:

- Inki ndinga (verbe) na passage yai ke songa nde bo salaka destruction mingi?
(Bedisaka)

47.4C Kusonga inki me salama:

Groupe ya ntete ya bamfumu (couleur rouge) sola bana ya nkaka bonso basoda, bo kwisa kunwanisa groupe ya nkaka (couleur noir). Bo bedisa bo.

47.4D Kuyimba ti kukina:

Mvita! Mvita! Mvita!

Mawa, o mawa!

47.5 Bo mpi kwendaka kunwanisa bantu ya nkaka.

47.5A Kutangila bana: Kuyantika 14:7

7 Ebuna bo vutukaka, bo kwisaka kukuma

na bwala Ene-Mishpati (ya bo ke bingaka ntangu yai Kadeshi). Bo bedisaka bamfumu yonso ya bantu ya Amaleki ti ya bantu ya Amore, bayina vandaka kuzinga na bwala Asoni-Tamare.

47.5B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Na nima bamfumu yina manisaka kunwana bisika yina tanu ya buyaka kufuta makabu, bo salaka inki diaka?

(Bo kwendaka kunwana ti bantu na bisika ya nkaka mpi.)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki nge banza bamfumu yai kwendaka na bamvita mingi?
(Longi, kuwa mabanza ya bana. Yo ke monika bonso bo vandaka bantu ya lulendo ya kusosaka kuyala bantu mingi. Yo lenda vanda mpi nde bo vandaka bantu ya kimpala ya sosaka bimvwama ya bisika yai ya nkaka.)

47.5C Kusonga inki me salama:

Bamfumu iya yina (couleur rouge) bika bamfumu tanu ya kudila mpi kulala na ntoto, ebuna bo kwenda kunwanisa bantu ya nkaka mpi.

Kuyimba ti kukina:

Mvita! Mvita! Mvita!

Mawa, o mawa!

Kumanisa lesa:

Loti yindulaka ve kuvanda na kati-kati ya mvita. Yandi sosaka mvita ve. Kansi bonso yandi kwendaka kuzinga na sika ya bantu vandaka mbi kukonda kusosa mabanza ya Nzambi, yandi kumaka na kati-kati ya mvita mosi ya mpasi.

Nzambi tulaka yandi kuna ve. Buzoba na yandi mosi tulaka yandi kuna.

Devoir sambu na bakristo:

Beno ya me yamba Yesu bonso mvulusi, keti nge ke sosa Nzambi kutwadisa nge lumbu na lumbu? Mono ke pesa nge devoir yai: Konso lumbu na mposo yai, lombamba Nzambi kutwadisa nge. Konso mbala na mposo yai ya nge fweti sola mambu mosi to ya nkaka, samba ti yula Nzambi inki nge fweti sala. Na nima, tula ngolo kulanda inki ya Yandi ta songa nge.

Kubinga bavidi na Yesu:

Kansi mbala ya nkaka nge zaba ve kana nge me yamba Yesu. Nge lenda zenga makambu yina bubuyai. Kwisa na mono na nima classe me mana, ti mono ta vanda na kiese kusonga nge inki mutindu kuyamba Yesu. Yandi zola kuvanda mvulusi ya nge. ===

NSUKA YA LESO 47

====

Leso 48 Bambeni kangaka Loti na ntangu ya mvita.

Leso ya Bible: Kuyantika 14:8-12

Kikuma ya Leso: (Kiteso mosi bonso na mposo me luta diaka) Kubakisa nde, bampasi mingi, yo kele buzoba ya beto mosi ya benda yo. Yo yina, beto landa nzila ya Nzambi sambu beto tina buzoba yina.

Revisio:

- Inki mutindu Loti kumaka na sika yina? (Yandi mosi solaka ntoto yina sambu na kitoko na yo, kukonda kulomba Nzambi kutwadisa yandi.)
- Loti kangamaka na inki na ntoto yina? (Na mvita)

Kulanda devoir ya mposo me luta:

Na mposo me luta, beto lombamba beno kulomba Nzambi kutwadisa nge. Nani lenda songa beto mutindu nge salaka yo na mposo me luta? Nani ta songa beto inki mutindu Yandi twadisaka nge? (Longi, kuwa rapport ya bana ti felisite bo yonso ya me meka kusala devoir yai.)

Kusala na Ntwala ya Classe bonso preparatio:
Sadila diaka bampu ya bamfumu ya mposo me luta.

Verse ya Kulunguka: Bingana 1:30-31

30 Beno ke zolaka ve kundima bandongisila na mono to kuwila mono ntangu mono ke nganina beno.

31 Ebuna yo yina beno ta zwa yina ya beno ke sosaka; mambu ya beno mosi ke salaka yo ta balukila beno.

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai:
(Na mukanda, “Bankung ya Ecodim”)

Landa, Mo’ Ta Landa Nge, Mfumu
Mfumu Zaba Nzila na Mono
Sosa Ntete

Kuyantika Leso:

- Na leso mosi me luta, beto monaka nde Loti zengaka wapi yandi ta kwenda kaka na mpila yandi mosi monaka mbote, kukonda kuyula Nzambi. Inki mambu yina yandi solaka?
(Yandi solaka ntoto ya kitoko kukonda kuyindula nde bantu ya zingaka kuna vandaka mbi mingi.)

- Na mposo me luta, beto monaka nde na nima ya ntangu fioti, mambu mosi ya mpasi salamaka na sika yina. Inki yo?

(Mvita salamaka.)

- Keti nge banza nde Loti vandaka kudila ntangu yina, “Ah, mbote mono sosaka Nzambi kuyula Yandi mono kwenda kuzinga wapi!” ?

(Bible ke tuba yo ve, kansi mbala ya nkaka yandi yindulaka mutindu yina.) Transitio na Bible:

Na kati ya mvita yina, mambu mosi ya mpasi mingi kuluta salamaka. Beto me kuma na Kuyantika kapu 14, nzila ya kutanga 8.

Bangindu ya Nene na Kati ya Leso Yai na Bandambu 3:

48.1 Bamfumu tanu kunwanisaka bamfumu iya na sika yina ya Loti vandaka.

(NB: Longi, bambuka nde na mposo me luta “Bamfumu 4” kwendaka kunwanisa “Bamfumu 5”. Ntangu yai, Bamfumu 5 yina me balula yo, kele bo 5 ya ke kwenda kunwanisa Bamfumu 4.)

48.1A Kutangila bana: Kuyantika 14:8-9

8 Ntangu yai bamfumu yina

tanu ya □ babwala yai Sodome,
Gomore, Adma,

Seboyimi ti Bela, bo tindaka basoda na bo sambu na kwenda kunwana bitumba na nseke ya Sidimi.

9 Basoda ya bamfumu yango tanu bo nwanaka na bamfumu yai iya: KedoreLaomere ya nsi ya Elami, Tideale ya bantu ya Goyimi, Amrafele ya nsi ya Babilonia ti Arioki ya bwala Elasare. 48.1B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Bazina ya bamfumu ti bisika kele mingi, kansi bo kele na bagroupe ikwa ya vandaka kunwana?

(Bagroupe zole. Beto lenda binga bo “Bamfumu 4” to “Le 4”, ti “Bamfumu 5” to “Le 5”.)

- Loti kwendaka kuzinga penepene na inki bwala?

(Penepene ya bwala Sodome)

- Mfumu ya Sodome vandaka na kati ya kimvuka ya “Bamfumu 4” to ya “Bamfumu 5”?

(Kimvuka ya Bamfumu 5)

Niveau Secondaire:

- Bamfumu yai ke songa nsiku ya ntama na kati ya bantu ya zaba Nzambi ve. Yo kele “Nsiku ya Kuvutula.” Kana mbeni pesa mpasi, beto fweti vutula mbi yina. Keti nge zaba mambu yina na histoire ya sika nge ikele?

(Longi, pesa bana mvutu kutuba inki bo me wa.)

- Inki kele probleme ya nsiku yai?

(Mpila kuzikisa makambu ikele ve. Konso mbi ta salama, mbi ya nkaka fweti landa. Ebuna mambi kaka kwenda na ntwala tii yo kuma mingi.)

48.1C Kusonga inki me salama:

Sadila bampu ya mposo me luta. Pesa bampu ya bana ti sala bimvuka zole—mosi ya bamfumu iya yai: Kedore-Leomere, Tideale, Amrafele, ti Arioko, ti ya nkaka ya bamfumu tanu ya bisika yai: Sodome, Gomre, Adama, Seboyimi, ti Bela. Bo kwenda na groupe ya iya ti groupe ya tanu.

Nge songa nde na lesu ya mposo me luta, beto monaka mpila bamfumu 4 kwendaka kunwanisa bamfumu 5. (Bamfumu 4 songa bageste bonso bo me nwana, bamfumu 5 sala bageste bonso ke ne na boma.) Ntangu yai, kele bamfumu 5 ke kwenda vutula mbi yina, ke kwenda kunwanisa bamfumu 4. (Bamfumu 5 sala bageste bonso bo

ke nwana, ti bamfumu 4 sala bageste bonso bo ke na boma.)

48.1D Kuyimba ti kukina:

Mbi na mbi bo vutulaka Mvita kumaka mingi.
O mawa!

48.2 Bamfumu ya Sodome to Gomore bo bwaka na mabulu ya gudro, ya nkaka tinaka na bangumba.

48.2A Kutangila bana: Kuyantika 14:10
10 Na nseke yina Sidimi kuvandaka na

mabulu mingi ya bantu salaka sambu na kubaka gudro. Ebuna ntangu bamfumu yina ya babwala Sodome ti Gomore zolaka kutina bitumba, bo kwendaka kubwa na kati ya mabulu yina. Bamfumu yina bikaka, bo tinaka na zulu ya bangumba. 48.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Inki vandaka na nseke ya Sidimi sika bo vandaka kunwana?
(Mabulu ya gudro vandaka.)
- Nani kwendaka kutina mvita?
(Bamfumu ya Sodome ti Gomore kwendak kutina mvita.)
- Inki salamaka na bo?
(Bo kubwaka na mabulu ya gudro.)
- Inki salamaka na bamfumu yina ya nkaka?
(Bo tinaka na zulu ya bangumba.) Niveau

Secondaire:

- Inki nungaka na mvita yai?
(Bamfumu 4 nungaka.)
- Inki groupe bubwaka?
(Bamfumu 5 kubwaka.)

- Keti nge banza nde bamfumu ya Sodome ti Gomore basikaka na mabulu ya gudro? Sambu na inki?

(Ikele ve, sambu gudro ke kangaka muntu.)

48.2C Kusonga inki me salama:

Bamfumu ya Sodome ti Gomore sala geste bonso bo me bwa na dibulu ya gudro ti bo lenda basika ve. Bamfumu 3 ya nkaka na groupe ya 5, bo tina na bangumba. Bamfumu ya groupe ya iya, bo yangalala sambu bo me nunga.

48.2D Kuyimba ti kukina:

Sodome ti Gomore

Bamfumu na bo kubwaka

Na mabulu ya gudro. Mawa!

Bamfumu tatu ya nkaka

Tinaka na bangumba.

Mawa!

48.3 Bamfumu ya nungaka, yo kwendaka ti bimvwama yonso ya Sodome ti Gomore, bo bakaka Loti mpi, ti bima na yandi yonso.

48.3A Kutangila banaa: Kuyantika 14:
11-12

11 Bamfumu iya yina nungaka na bitumba bo kwendaka kukota na babwala yina

- Sodome ti Gomore. Bo baka-bakaka bima yonso ya mutindu na mutindu ti bima yonso ya kudia, ebuna bo kwendaka ka bo.

12 Bo bakaka mpi Loti, mwana ya leki ya Abrami, ti bima na yandi yonso, sambu yandi vandaka kuzinga mpi na kati ya bwala Sodome. 48.3B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Nani nungaka na mvita yai?
(Bamfumu iya nungaka.)
- Bo ya nungaka, bo salaka inki na babwala ya Sodome ti Gomore?

(Bo bakaka bima na bo ti bima ya kudia
na bo, bo kwendaka ti yo.) □ Bo bakaka
nani mpi?

(Bo bakaka Loti ti bima na yandi
yonso.) □ Sambu na inki bo bakaka yandi?
(Sambu yandi kwendaka kuzinga na kati ya
bwala Sodome.)

- Yai ke songa inki sambu na Loti?

(Loti yandi me kuma prisonier to mpika na
bo.)

- Keti Nzambi zabaka nde mambu yai ya
mpasi ta salama na Sodome?

(Ee, sambu Nzambi zaba mambu yonso.)

Niveau Secondaire:

- Ntete Loti zingaka penepene na Sodome
(13:12). Inki salamaka na nima na sika Loti
zingaka?

(Yandi kwendaka kuzinga na kati ya bwala
ya Sodome kibeni. Na nima, na ntangu ya
mvita, bambeni simbaka yandi bonso
prisonier to mpika na bo.)

48.3C Kusonga inki me salama:

Tula mwana mosi bonso Loti ti ndambu ya bana
kuvanda bonso bana ya Loti. Bo zinga na Sodome.
Bana iya ya me nunga, bo kwisa na Sodome, bo
baka-baka bima ya bwala yina. Bo simba mpi Loti
ti fami na yandi ti bima na yandi yonso. Bo kwenda
ti yandi na nsi na bo. Yandi me kuma mpika na bo,
ebuna bo yantika kusonga yandi inki kusalu kusala.

48.3D Kuyimba ti kukina:

Longi yimba partie ya ntete, bana yimba ‘O mawa!’

Bambeni mene kuma O mawa!

Na bwala ya Sodome O mawa!

Bo me simba Loti O mawa!

Fami na yandi mpi O mawa!

Bima na yandi yonso O mawa!

Loti me kuma mpika O mawa!

Kumanisa leso:

Loti me kwenda na Sodome kukonda kusosa luzolo
ya Nzambi. Ntangu yai, yandi ke mona mpasi
mingi. Ntangu yai, yandi me kuma mpika, ti fami
na yandi. Ntangu yai, bambeni me simba bima na
yandi yonso. Keti Nzambi muntu me pesa Loti
mpasi yai?

Ikele ve. Yandi me lomba Nzambi ve kutwadisa
yandi to kusonga yandi inki kusala. Yandi me landa
buzoba na yandi mosi.

Devoir sambu na bakristo:

Kana nge ikele mukristo, kana nge me ndima Yesu
bonso Mvulusi na nge, zaba nde nge lenda tina
bampasi bonso Loti monaka. Yo ke lomba kaka
kusolula ti Nzambi na mambu yonso nge zola sala,
ti kulanda nzila Yandi ta songa nge. Nzila yina ta
vanda konso ntangu bonso nzila Yandi me songa
beto dezia na kati ya Bible, sambu Nzambi kele
nkwa ya munoko mosi kaka.

Ebuna, mono ke pesa nge devoir yai: Na mposo ke
kwisa, samba Nzambi kulomba mabanza na yandi
na yonso nge zola sala. Bambuka kulanda mpi
yonso ya Yandi me songa nge dezia na kati ya
Bible. Ebuna nge ta kangama ve na bampasi ya
kwisa kaka sambu na kuzoba ya muntu.

Kubinga bavidu na Yesu:

Kansi nge, mbala ya nkaka nge kele mukristo ntete
ve. Nge me yamba Yesu ntete ve. Nzambi lenda
twadisa luzingu na nge kaka na nima nge me yamba
Yesu bonso Mvulusi na nge.

Kansi Nzambi zola nge mingi. Yandi tindaka
mwana mosi ya Yandi vandaka na yo, Yesu Kristo.
Yesu salaka masumu ve. Yandi kudipesaka nitu na
Yandi bonso nkailu na zulu ya kulunsi. Yandi
fwaka sambu na kufuta ndola ya masumu yonso na
beto. Yandi telemaka na lufwa, ti yandi ke na moyo
bubuyai.

Kana nge me yamba Yesu ntete ve, kansi kaka
bubu nge me yilama kundima Yandi, kwisa solula

ti mono na nima ya ecodim. Mono ta vanda na
kiese ya mingi sambu na kusadisa nge. ===

NSUKA YA LESO 48

Leso 49 Abrami katulaka Loti na kimpika.

Leso ya Bible: Kuyantika 14:13—16

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya lesu yai, bana ta
bakisa nde beto fweti sadisana na kati ya bafami na
beto na mpila mosi ya kimpangi. Ebuna bo ta sosa
kusadisa bampangi ya nkaka na kati ya bafami na
bo.

Revisio :

- Na bamposo zole me luta, beto monaka nde
Loti kangamaka na kati ya mvita ya bwala
Sodomi. Sambu na inki yandi vandaka na
Sodomi ?

(Sambu yandi solaka ntoto yina kukonda
kulomba Nzambi kutwadisa yandi.)

- Bambeni bakaka bima yonso ya Loti, ti bo
salaka inki ti yandi mosi ?
(Bo kangaka yandi ti kumisaka yandi mpika
na bo.)

Kulanda devoir ya mposo me luta :

Na mposo me luta, beto lombaka beno kusamba
Nzambi, kulomba Yandi kutwadisa nge na yonso
nge ta sala. Nani tulaka ngolo kusala mpidina na
mposo me luta ? Aa, mbote. Nani ta songa beto
inki mutindu nge salaka yo, ti inki mutindu Nzambi
twadisaka nge ?

Verse ya Kulonguka: 1 Timoteo 5:8

8 Kana muntu ke sadisa bantu ya dikanda na yandi
ve, nkutu kana yandi ke sadisa bantu ya fami na
yandi mosi mpi ve, yandi me vidisaka lukwikilu na
yandi, yandi me luta nkutu mumpani na mbi.

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai:

(Na mukanda, « Bankunga ya Ecodim »

====

Beto Zolana

Zola

Kuyantika Leso:

Beto me mona nde Abrami kwendaka na Kanana ti
mpangi na yandi Loti. Loti sosaka Nzambi ve na
mambu ya yandi fweti kuzenga, ebuna yandi
monaka mpasi sambu na buzoba na yandi mosi. Na
nsuka ya lesu me luta, beto me bika Loti wapi? (Na
kimpika, bonso prisonier ya mvita. Bima na yandi
yonso me vilaka, bamfumu ya vandaka kunwana bo
na bo, bo me bika bima yina.) Transitio na Bible:

Beto me kuma na mukanda ya Kuyantika kapu 14,
verse 13.

Bangindu ya Nene na Kati ya Leso Yai na
Bandambu 4 :

49.1 Muntu mosi basikaka na bitumba, yandi
kwendaka kusonga Abrami inki me salama.

49.1A Kutangila bana: Kuyantika 14:13

13 Kansi kuvandaka na muntu mosi tinaka
bitumba. Yandi kwisaka kutuba mambu

yonso na Mu-Ebreo yai Abrami. Abrami
vandaka kuzinga penepene na banti ya nsiku ya
Mu-Amore yai Mamre. Mamre vandaka mpangi ya
Eshkole ti Anere, bantu yina wakanaka ntete na
Abrami. 49.1B Kuyula bana bonso yai— Niveau
Primaire:

- Bantu ikwa tinaka bitumba yina?
(Mosi.)
- Yandi tubaka mambu yonso ya me lutaka na
nani?
(Abrami)
- Abrami vandaka muntu ya inki tribu? (Ba-
Ebreo. Yandi vandaka Mu-Ebreo)
- Abrami zingaka penepene na nani?
(Mamre, muntu ya tribu ya Ba-Amore.)

- Nani bantu ya ntete ya kuwakana ti Abrami nde yandi zinga kuna?

(Eshkole ti Anere. Mamre vandaka mpangi na bo.)

- Kana nge vandaka Abrami, ti nge me wa nsangu nde mpangi na nge, bo me simba yandi bonso mpika na kati ya bitumba, nge ta mona yo inki mutindu?

(Kiese ve.)

Niveau Secondaire:

- Inki diswaswanu nge mona na kati ya mpila Loti zingaka ti mpila Abrami zingaka?
(Abrami wakanaka na bantu kuzinga na sika yina, kansi Loti me kota na kati ya bitumba.)
- Kana nge vandaka Abrami, nge ta vanda na ndambu makasi ya Loti? Sambu na inki?
(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

49.1C Kusonga inki me salama:

Ndambu ya bana sala bonso Abrami ti ndambu bonso muntu ya nataka nsangu na yandi. Bana ya ke nata nsangu tala Abrami ti bo tuba (Nge longi tuba phrase na phrase, ti bo landa nge.):

Bitumba me bwa na Sodome!
Bamfumu ya nkaka me simba Sodome!
Bo me nunga!
Bo me baka bima yonso ya Sodome!
Bo me baka mpi Loti ti fami na yandi!
Ti bima na yandi yonso!

Abrami songa bonso shok ti mawa mingi. Yandi dila nde:

Mpangi na mono! Mpangi na mono Loti!

49.1D Kuyimba ti kukina:

(Na mawa mingi) Mpangi na mono me kuma mpika! Ai-yai, Ai-yai!

49.2 Abrami bakaka bantu 318 sikamosi ti yandi sambu na kusosa Loti.

49.2A Kutangila bana: Kuyantika 14:14

14 Ntangu Abrami waka nde mwana ya leki

na yandi bo me simba yandi, yandi bingaka bantu na yandi nkama tatu kumi na nana (318), bayina ya yandi zabaka mbote-mbote, bayina mpi butukaka na nzo na yandi. Ebuna bo yonso kwendaka kulanda bamfumu yina tii na bwala Dani. 49.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Abrami salaka inki na nima yandi waka nsangu nde bo me simba Loti?
(Yandi bakaka bantu 318 sambu na kukwenda kusosa yandi.)
- Bantu yina 318 vandaka banani?
(Bo ya yandi zabaka mbote-mbote sambu bo me butukaka na nzo na yandi.)
- Bo kwendaka kusala inki?

(Kulanda bamfumu yina ya simbaka Loti.)

Niveau Secondaire:

- Kukwenda kulanda bamfumu yai vandaka mambu ya kingonsa. Sambu na inki nge banza Abrami salaka mpidina?
(Sambu Loti vandaka mpangi na yandi.)

49.2C Kusonga inki me salama:

Mwana mosi vanda Abrami. Yandi sola bana ya nkaka. Yandi tuba nde, “Mono zaba nge mbotembote. Beno me butuka na nzo na mono. Beno kwisa sadisa mono.”

49.2D Kuyimba ti kukina:

Kwisa sadisa mono, beto sadisa mpangi na beto.

49.3 Abrami nwanisaka bamfumu yina, ti yandi nungaka.

49.3A Kutangila bana: Kuyantika 14:15

15 Kuna na bwala yina Abrami tulaka bantu na yandi na bimvuka sambu na kwenda

kunwanisa bamfumu yango, bo bedisaka bo.
Bo kulaka bo tii na bwala Oba, na ndambu ya norde
ya bwala Damasi. 49.3B Kuyula bana bonso yai—
Niveau Primaire:

- Abrami ti bantu na yandi, bo kwendaka
kusala inki?

(Kunwanisa bamfumu ya me simba Loti.)

Bo kulaka bo tii na inki bwala?

(Bwala ya Oba.)

- Oba vandaka wapi?
(Ndambu ya norde ya bwala Damasi)

Niveau Secondaire:

- Yindula nsuka ya mpila Loti zengaka.
Yandi zengaka mambu kukonda kusosa
Nzambi. Keti mambu yina tadilaka yandi
mosi kaka?
(Ikele ve. Yandi tulaka bantu 318 na yandi
kele na sika ya kingonsa, yonso sambu na
mpila yandi sosaka Nzambi ve.)

49.3C Kusonga inki me salama:

Bana yonso sala bonso bo ke nwanisa bamfumu
yina, ke kula bo kuna.

49.3D Kuyimba ti kukina:

Bo bedisaka bamfumu Ya
simbaka mpangi na bo.

49.4 Abrami katulaka Loti ti bima na yandi yonso
na maboko ya bambeni yina.

49.4A Kutangila bana: Kuyantika 14:16

16 Bo botulaka bamfumu yina bima yonso

ya bo bakaka ntete. Bo bakaka mpi Loti,
bima na yandi yonso, bankento ti bantu ya nkaka.
Ebuna bo yantikaka na kwisa kuvutuka bo yonso.
49.4B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Bantu ya Abrami, bo botulaka bamfumu ya
inki?

(Bima ya bo me baka.)

- Bo botulaka nani bima?

(Bamfumu ti Loti, ti bankento ti bantu ya
nkaka.)

- Bo yantikaka kusala inki?

(Kuvutuka ti bo.) Niveau

Secondaire:

- Keti raison Abrami kwendaka kunwanisa
bamfumu yina vandaka mbi?

(Ikele ve. Yandi kwendaka kaka kubotula
mpangi na yandi Loti.)

49.4C Kusonga inki me salama:

Bana yonso sala bonso bo kele fami ya Loti, ke
vutuka. Bo yangalala mingi.

49.4D Kuyimba ti kukina:

Matondo, mpangi Abrami!

Nge me vulusa beto!

Kumanisa lesa:

Ata Loti salaka ve na mpila ya mbote, Abrami
sadisaka yandi sambu na kimpangi. Yo kele mbote
nde beto sadisa ntete bafami na beto.

Devoir sambu na bakristo:

Beno bakristo, mono ke pesa beno devoir yai: Na
mposo yai, sosa bampila kusadisa bafami ya beno.
Mpila mosi kusadisa bo kele kutula bo mpi na
lombilu.

Kubinga bavidi na Yesu:

Kansi beno ya me tula ntima na Yesu ntete ve,
kuzaba nde kusala bisalu ya mbote ta kotisa nge ve
na fami ya Nzambi. Nge ke na mfunu kubalula
ntima, kundima Yesu Kristo bonso Mvulusi mpi
Mfumu ya nge. Kana nge me yamba Yandi ntete
ve, kansi bubuyai nge me yilama kuyamba yandi,
nge lenda samba bonso yai:

Tata Nzambi, lolula mono, nkwa ya mbi.

Mono kwikila nde Yesu, Mwana-Nzambi,
kufwaka sambu na masumu na mono.
Mono kwikila nde Yandi telemaka na lufwa.
Kwisa kota ntima ti luzingu na mono
sesepiyai. Vanda Mvulusi mpi Mfumu na
mono. Sadisa mono kulanda Nge mbote.
Merci sambu nge me lolula mono. Na zina
na Yesu, Amen.

Kana nge me yamba Yesu bubuyai, kwisa na nima
ya classe ti songa mono. Mono ta vanda na kiese
sambu na yo, ti mono ta tula nge na lombilu.

===

NSUKA YA LESO 49

===

Leso 50 Abrami buyaka kubaka makabu.

Leso ya Bible: Gen. 14:17 & 21-24 (NB: vs. 18 tii
na 20, beto me katula yo awa, kansi beto ta
longuka yo na mposo ke kwisa)

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya lesu yai, bana ta
bakisa nde, mambu ya nkaka, bo ke salaka yo ve
sambu bo kuzwa makabu. Ebuna bo ta bika
mabanza nde konso mambu bo sala, mbongo fweti
landa yo, bo ta yantika kusadisa bampangi kaka
sambu yo kele mbote kusala yo.

Revisio:

- Inki mambu ya mbote Abrami me sala sambu
na mpangi na yandi Loti?

(Ntete, yandi pesaka Loti mpila kusola ntete
ntoto ya yandi ta zola baka. Ya zole, yandi
me kwisa kukatula Loti ya kimpika, sambu
bambeni me simba yandi.)

Kulanda devoir ya lesu me luta: Na mposo me
luta, devoir vandaka kusosa bampila kusadisa na
kati ya fami. Nani lenda songa beto inki mutindu
yandi sadisaka na fami na mposo yai? Nani lenda
songa beto inki mutindu yandi tulaka bampangi na
lombilu?

Verse ya Kulonguka: Filipi 2:4 Konso muntu na
kati na beno kusosa mpi mambote ya bantu ya
nkaka kansi mambote na yandi mosi mpamba ve.

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai:
(Na mukanda « Bankunga ya Ecodim »
Beto Zolana
Kana Nge Me Vuluswa
Zola

Kuyantika Leso:

Kana muntu zola kupesa nge makabu, yina kele
kiese to kiese ve? (Kiese.) Kansi, keti konso
makabu kele mbote konso ntangu? Sambu na inki
muntu ta buya kubaka makabu?

Transitio na Bible:

Bubuyai beto ta mona inki Abrami salaka ntangu ya
mfumu mosi zolaka kupesa yandi makabu.
Kuyantika kapu 14, nzila ya kutanga 17.

Bangindu ya Nene na Kati ya Leso Yai na
Bandambu 5:

50.1 Ntangu Abrami vutukaka na bitumba, mfumu
ya bwala Sodome kutanaka ti yandi.

50.1A Kutangila bana: Kuyantika 14:17

17 Ntangu Abrami kwisaka na kuvutuka
kuna na yandi kwendaka kubedisa mfumu
Kedore-Laomere ti bamfumu yina vandaka
na yandi na bitumba, mfumu ya bwala
Sodome kwisaka kukutana na yandi na
nseke yai Shave (bo ke bingaka yo mpi
nseke ya Mfumu).

50.1B Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Nani kwisaka ti Abrami ntangu yandi vandaka kuvutuka na bitumba?
(Mfumu ya bwala Sodome)
- Mfumu yina ya Sodome, yandi kutanaka ti Abrami na bwala to na nseke?
(Na nseke)

Niveau Secondaire:

- Inki ya nkaka nge zaba sambu na mfumu yai?
(Yandi vandaka mfumu ya bwala mosi ya mbi, ti yandi mfumu ya sika ya Loti ti fami na yandi vandaka kuzinga.)

50.1C Kusonga inki me salama:

Bana yonso sala na maboko: Misapi zole ya diboko mosi kele Abrami. Misapi zole ya diboko ya nkaka kele mfumu ya Sodome. Sadila misapi yina na zulu ya mesa (to diboko, kana mesa ikele ve) “kutambula” tii ntangu ya bo kutana.

50.1D Kuyimba ti kukina:

Abrami ti mfumu ya Sodome, bo kutanaka.

50.2 Mfumu ya Sodome zolaka pesa Abrami bima yonso yandi bakaka na bitumba.

50.2A Kutangila bana: Kuyantika 14:21

21 Ebuna mfumu ya bwala Sodome tubaka

na Abrami nde: “Bima yina yonso ya nge bakaka na bitumba, baka ka nge yo, kansi vutudila mono bantu na mono yonso.” 50.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Nani tubaka na Abrami?
(Mfumu ya bwala ya Sodome)
- Yandi lombaka Abrami inki?
(Kaka bantu na yandi)

- Yandi zolaka kupesa Abrami inki?
(Bima yonso ya yandi bakaka na bitumba)

Niveau Secondaire:

- Abrami bakaka bima yina yonso na bitumba. Keti yandi vandaka na kiyeka kubaka yo?
(Na mpila bo salaka bitumba, yandi vandaka na kiyeka na kubaka yo yonso.)

50.2C Kusonga inki me salama:

Bana yonso sala bonso bo kele mfumu ya Sodome. Bo tubaka na kimvuka (to repeter na nima ya nge):

“Abrami, nge baka bima yai yonso.
Kaka pesa mono bantu na mono.
Ee, Abrami?
Inki nge banza?”

50.2D Kuyimba ti kukina:

Mfumu ya Sodome lombaka
Kaka bantu na yandi.

Yandi zolaka Abrami Kukwenda
na bima yonso.

50.3 Abrami buyaka bima yina yonso.

50.3A Kutangila bana: Kuyantika 14: 22-23a

22 Kansi Abrami tubaka nde: “Na meso ya

Mfumu Nzambi-Mpungu, yina salaka bima yonso,

23 mono ta baka ata kima na nge ve, to nsinga ya kutungila lele to nsinga ya

sandale... 50.3B Kuyula bana bonso yai—

Niveau Primaire:

- Abrami vutulaka nde yandi ta baka inki?
(Ata kima ve.)
- Abrami tubaka mpidina na meso ya nani?
(Ya Mfumu Nzambi-Mpungu, yina salaka bima yonso)

Niveau Secondaire:

- Kana nge vandaka Abrami, keti nge zolaka kubaka bima yina?

(Longi, kuwa mabanza ya bana. Bantu ya nkaka zolaka kumona yo mbi ve kana yandi bakaka yo. Bonso yandi nungaka na mvita, yandi vandaka na kiyeka kusala yo na mpila na bo ya kusala.)

50.3C Kusonga inki me salama:

Na theatre, bana yonso kuvanda Abrami. Bo buya kubaka bima yina. Bo tuba nde, “Ata kima mosi ve mono ta baka.”

50.3D Kuyimba ti kukina:

Abrami buyaka kubaka Ata kima mosi ve.

50.4 Abrami zolaka ve nde bo tuba nde bo bantu me kumisa yandi mvwama.

50.4A Kutangila bana: Kuyantika 14:23b

23. . . Mbaimbai nge ta tuba nde: ‘O Abrami

me kuma mvwama sambu na bima na mono.’ 50.4B Kuyula bana bonso yai—
Niveau Primaire:

- Sambu na inki Abrami buyaka bima yina?
(Sambu bo vanda na mpila ve kutuba nde bo bantu me kumisa yandi mvwama.) Niveau
Secondaire:

- Abrami talaka ve kaka kitoko ya bima yina, kansi yandi yindulaka inki mambu lenda landa kana yandi bakaka bima yina. Yai vandaka luswaswanu ti nani?
(Ti Loti. Yandi solaka ntoto kukonda kuyindula inki mambu lenda landa na nima.)

50.4C Kusonga inki me salama:

Bana yonso vanda Abrami. Bo tuba phrase par phrase na nima ya nge:

“Beno lenda tuba ve nde

Beno bantu me kitula mono mvwama.”
(Bo sala bageste bonso bo ke buya.)

50.4D Kuyimba ti kukina:

Abrami yindulaka mpi
Mambu ya lenda landa.

50.5 Abrami sosaka kaka mbote ya bantu ya sadisaka yandi.

50.5A Kutangila bana: Kuyantika 14:24

24 Mono ta baka ata kima mosi ve sambu na

mono mosi. Mono ke ndima kaka bima yina ya bantu na mono kudiaka. Mono ke ndima mpi nde bantu yai ya beto wakanaka na bo: Anere, Eshkole ti Mamre, bo fweti baka ndambu na bo ya bima.” 50.5B Kuyula bangyifula bonso yai—
Niveau Primaire:

- Abrami tubaka nde nani lenda baka ndambu ya bima?
(Bamfumu ya bo me wakana ti bo na kusadisa na bitumba yina: Anere, Eshkole, ti Mamre.)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki nge banza Abrami songaka bamfumu yai tatu kubaka ndambu ya bima yina?
(Yo vandaka bonso lufutu sambu bo me sadisa yandi.)

50.5C Kusonga inki me salama:

Na theatre, mwana mosi vanda bonso Abrami. Yandi sola bana tatu ya nkaka. Yandi binga bo na bazina ya Anere, Eshkole, ti Mamre, ti yandi songa bo nde bo kwenda baka ndambu ya bima yina.

50.5D Kuyimba ti kukina:

Bantu ya sadisaka Abrami, bo bakaka bima.

Kansi Abrami bakaka kima ve.

Kumanisa lesa:

Abrami vandaka na kiyeka ya kubaka bima yonso ya bo bakaka na mvita yina. Yandi songaka bo ya me sadisa yandi nde bo baka ndambu, kansi yandi mosi buyaka. Yandi me kwenda na mvita ve sambu na kubaka bima to sambu na kukuma mvwama kuluta. Yandi me kwenda sambu na kuvulusa mpangi na yandi, Loti. Mambu ya nkaka, bo ke salaka yo ve sambu na lufutu, kansi kaka sambu na zola ya mpangi.

Devoir sambu na bakristo:

Beto ya kele bakristo, beto ya me ndima Yesu Kristo bonso mvulusi na beto, mambu mingi beto sala ikele ve sambu na lufutu. Mambu mingi beto sala kaka sambu beto zola Yesu. Yo yina, mono ke pesa beno devoir yai: Na mposo yai, sosa kusala mambu tatu sambu na lufutu ve, kansi kaka sambu nge zola Yesu.

Kubinga bavidi na Yesu:

Kansi na bisika mingi, bana ikele ya ke kwisa na ecodim, ke kwisa na bisambu, kansi bo me ndima Yesu Kristo ntete ve na luzingu na bo. Kana nge me yamba Yesu ntete ve, zaba nde, Yandi kele vingila nge. Yandi zaba ntima na nge. Yandi zaba nde nge me yamba Yandi ntete ve. Bubuyai, keti nge ta kuwa ndinga na Yandi? Bubuyai, keti nge ta yamba Yesu bonso Mvulusi na nge? Kana nge zola balula ntima bubu, kwisa na mono na nima ya ecodim. Mono ta vanda na kiese sambu na kusadisa nge. ===

NSUKA YA LESO 50

===

Leso 51 Nganga-Nzambi Mpungu Melkizedeki sakumunaka Abrami, ti Abrami pesaka yandi ndambu ya kumi.

Leso ya Bible: Kuyantika 14:18-20

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde mbote bantu ya Nzambi pesa ndambu ya

kumi na Nzambi. Ebuna bo ta yantika kupesa ndambu ya kumi na yonso ya Nzambi ta pesa bo.

Revisio :

- Ntangu Abrami nwanaka mvita ti bamfumu ya nkaka, yandi nungaka. Yandi vandaka na kiyeka kubaka bima na bo. Sambu na inki yandi salaka mpidina ve ?

(Sambu bambeni vanda ve na mpila kutuba nde bo bantu kumisaka yandi mvwama.)

Kulanda devoir ya mposo me luta : Na mposo me luta, beto pesaka beno devoir kusala mambu tatu sambu na lufutu ve, kansi kaka sambu na luzolo. Nani ta songa beto inki yandi salaka ?

Verse ya Kulonguka: Kuyantika 14:20b

20. . . Ntangu yai Abrami bakaka bima ya yandi vandaka na yo, yandi kabisaka yo na ndambu kumi, ebuna ndambu mosi yandi pesaka Melkizedeki.

Bankunga:

(Na mukanda “Bankunga ya Ecodim”)

Beno Pesa Makabu

Sosa Ntete

Kuyantika Leso:

Tii luyantiku ya ntoto, beto me mona nani pesa makabu na Nzambi? (Abel, mwana ya Adami, Noe na nima ya masa ya fulusaka ntoto, Abrami na Ebroni. Yai yonso vandaka nkailu ya menga ya bantu pesaka na Nzambi. Bubuyai beto ta mona Abrami kupesa makabu ya mutindu ya nkaka, makabu ya kele kuluta bonso makabu ya beto ke pesaka bubuyai.

Bantu mingi solula ngyifula yai: Mbote bo pesa ikwa na Nzambi? Transitio na Bible:

Abrami lenda pesa beto ngindu. Beto ta mona inki yandi salaka na mukanda ya Kuyantika, kapu 14, nzila ya kutanga 18.

Bangindu ya Nene na Kati ya Leso Yai na Bandambu 4:

51.1 Melkizedeki vandaka mfumu mpi
nganga Nzambi ya Nzambi-Mpungu.

51.1A Tangila bana: Kuyantika 14:18a

18 Melkizedeki, yina vandaka mfumu ya

- nene ya bwala Salemi mpi nganga-Nzambi ya
Nzambi-Mpungu, . . .

51.1B Kuyula bangyifula bonso yai— Niveau

Primaire:

- Muntu yai Melkizedeki vandaka nani?
(Yandi vandaka mfumu ya nene ya bwala
Salemi mpi nganga-Nzambi ya Nzambi
Mpungu.)
- Na kiganga na yandi, Melkizedeki
sambilaka ti sadilaka biteki ve, kansi nani?
(Nzambi Mpungu) Niveau

Secondaire:

- Keti nge lenda yindula bwala ya nkaka ya
mfumu ya kele na “Salemi” na kati ya zina
na yo?
(Yerusalemi. Bo bingaka yo Salemi ntangu
yina.)
- Beto zaba nde bantu mingi-mingi sadilaka
biteki ntangu yina. Kansi Melkizedeki
sadilaka Nzambi Mpungu. Konso nganga
kele nganga sambu na bantu ya nkaka,
ebuna yai ke songa beto inki?
(Ndambu ya bantu vandaka, ata na bwala
Salemi, ya sambilaka Nzambi-Mpungu.)

51.1C Kusonga inki me salama:

Na theatre bana sala bonso bo kele bantu ya bwala
Salemi. Mosi kuvanda Melkizedeki. Bana ya
nkaka kwisa na yandi kubinga yandi mfumu,
kulomba lusadis na yandi. Ya nkaka kwisa na
yandi bonso nganga-Nzambi, kulomba yandi
kusamba Nzambi sambu na bo.

51.1D Kuyimba ti kukina?

Kuvandaka mfumu zina ya Melkizedeki

Kuvandaka nganga-Nzambi zina ya Melkizedeki
Na bwala ya Salemi zingaka Melkizedeki.

51.2 Melkizedeki kwisaka kutala Abrami, ti yandi
nataka makabu ya mampa ti vinu.

51.2A Tangila bana: Kuyantika 14:18b

- . . . yandi kwisaka kutala Abrami. Yandi

natilaka yandi mampa ti vinu.

51.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Melkizedeki salaka inki?
(Yandi kwendaka kutala Abrami.)
- Yandi nataka inki bonso bamakabu sambu
na Abrami?
(Mampa ti vinu.) Niveau

Secondaire:

- Sambu na inki nge banza Melkizedeki
natilaka Abrami makabu yai?
(Mbala ya nkaka sambu mpila yandi
nwanisaka bamfumu yina, to sadisaka bantu
ya rayon yina yonso. Mbala ya nkaka
sambu yandi me mona nde Abrami mpi
vandaka kusamba Nzambi.)

51.2C Kusonga inki me salama:

Na theatre, mwana mosi vanda Abrami. Yonso ya
nkaka vanda Melkisedeki. Bo baka mampa ti vinu,
bo tambula, bo kwenda kutala Abrami. Bo pesa
yandi makabu yina.

51.2D Kuyimba ti kukina:

Melkisedeki kwisaka kutala Abrami.

Melkisedeki nataka makabu na yandi.

51.3 Melkizedeki sakumunaka Abrami ti Nzambi.

51.3A Tangila bana: Kuyantika 14:19-20a

19 Ebuna yandi sakumunaka Abrami
nde:

“Nzambi-Mpungu yina salaka zulu ti ntoto,
yandi sala nge Abrami mbote.

20 Bantu yonso kukumisa Nzambi-
Mpungu yina bedisaka bambeni na nge.” 51.3B
Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Nani sakumunaka Abrami?
(Melkizedeki muntu me sala yo.)
- Yandi sakumunaka Abrami na zina ya nani?
(Na zina ya Nzambi-Mpungu yina salaka
zulu ti ntoto)
- Melkizedeki zodilaka nde Nzambi sala
Abrami inki mutindu?
(Sala yandi mbote)
- Melkizedeki bingaka nani kukumisa
Nzambi?
(Bantu yonso)
- Melkizedeki monaka nde yo vandaka
Abrami ve kansi yo vandaka nani ya
bedisaka bambeni ya Abrami?
(Nzambi-Mpungu me bedisaka bo.) Niveau

Secondaire:

- Na Kuyantika 12:3, beto monaka nde
Nzambi silaka Abrami nde Yandi ta
sakumuna bo yonso ya ta sakumuna yandi
Abrami, Yandi ta singa mpi bo yonso ya ta
singa Abrami. Na mpila Melkizedeki
salaka, yandi zwaka lusakumunu to
kusinga? Sambu na inki?
(Yandi zwaka lusakumunu, sambu yandi
sakumunaka Abrami.)
- Bantu ya Nzambi vandaka mingi ve na
ntoto na bilumbu yina, kansi awa beto
mono bonso bantu zole ya Nzambi, bo me
zabana, ti bo zitisana. Nge zaba nani bonso
muntu ya Nzambi ya nge zola zitisa?
(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

51.3C Kusonga inki me salama:

Na theatre, bana yonso sala bonso bo kele
Melkizedeki ke sakumuna Abrami.

51.3D Kuyimba ti kukina:

Melkizedeki sakumunaka Abrami. O yea!

51.4 Abrami pesaka Melkizedeki kumi na mosi ya
bima na yandi.

51.4A Tangila bana: Kuyantika 14:20b
. . . Ntangu yai Abrami bakaka bima ya

yandi vandaka na yo, yandi kabisaka yo na
ndambu kumi, ebuna ndambu mosi yandi pesaka
Melkizedeki. 51.4B Kuyula bana bonso yai—
Niveau Primaire:

- Abrami pesaka Melkizedeki makabu ya
inki?
(Ya bima ya yandi vandaka na yo)
- Yandi pesaka Melkizedeki ikwa?
(Mosi ya kumi to 10%)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki nge banza Abrami pesaka
Melkizedeki mosi ya kumi yina?
(Sambu Melkizedeki vandaka
nganga Nzambi)
- Na nima ya ntangu, Nzambi songaka
Bazwif
nsiku nde bo pesa Yandi mosi ya kumi.
Keti
histoire yai beto me mona bubu salamaka na
ntwala ntangu ya bansiku, to na nima na yo?
(Yo kele na ntwala ya bansiku. Abrami,
muntu ya Nzambi, dezia me bakisa mpila
yai nde bantu ya Nzambi pesa mosi ya kuma
bonso makabu.)

51.4C Kusonga inki me salama:

Na theatre, bana yonso sala bonso bo kele Abrami,
ke tanga bima na bo, ke tula yonso na bandambu

kumi. Ebuna bo sala bonso bo ke baka ndambu
mosi ya kumi, ke pesa yo makabu na Melkizedeki.

51.4D Kuyimba ti kukina:

Abrami pesaka makabu Na
muntu ya Nzambi

Abrami pesaka makabu Mosi
ya kumi.

Kumanisa leso:

Abrami bakisaka nde makabu ya mbote kupesa
muntu ya Nzambi vandaka mosi ya kumi. Yandi
pesaka Melkizedeki mosi ya kumi.

Devoir sambu na bakristo:

Beto bakristo, ntangu beto kuzwa ata ndambu, keti
beto mpi bambuka kupesa Nzambi mosi ya kumi?

Mono ke pesa beno devoi yai: Na mposo yai,
yonso ya nge kuzwa, bambuka kupesa ndambu na
yo makabu na Nzambi. Tula ndambu yina na sika
ya mbote, ti nata yo kutula na makabu na mposo ke
kwisa.

Kubinga bavidu na Yesu:

Kansi beno ya me yamba Yesu ntete ve, zaba nde
kupesa makabu lenda gulusa muntu ve. Nge lenda
sala ve mambu ya ta gulusa nge. Yesu me sala
yonso dezia ntangu Yandi fwaka na zulu ya
kulunsi. Mbote nge tula Yandi ntima bubuyai.
Kana nge ke na mfunu ya lusadis, kwisa na mono.
Mono ta vanda na kiese na kusadisa nge.

===

NSUKA YA LESO 51

===

Leso 52 Abrami bokutaka sambu Nzambi me pesa yandi mwana ntete ve.

Leso ya Bible: Kuyantika 15:1-4

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde beto lenda kwikila Nzambi, ata na ntangu yo ke monika nde Yandi ke sadisa beto ve. Ebuna bo ta tula Yandi ntima, ata na ntangu ya mpasi, ti bo ta kanga ntima kusamba tii ntangu mvutu kwisa, ata yo vanda ntangu mingi.

Verse ya Kulonguka: Tito 1:2

2 sambu bo kutula ntima nde bo ta vanda na moyo ya mvula na mvula. Nzambi yina ke tubaka luvunu ve me silaka beto moyo yina ntama mpenza.

Revisio :

- Melkasideki vandaka nani ?

(Yandi vandaka Mfumu ya bwala Salemi, ti Nganga-Nzambi.) Ata bantu mingi ntangu yina me vilaka Nzambi kusambila biteki, Malkasideki vandaka mosi ya sambaka Nzambi ti twadisaka bantu na yandi kusala mpidina.)

- Ntangu Abrahama kutanaka ti Mekisideki, yandi salaka inki ? (Yandi pesaka yandi ndambu ya kuma ya bima yonso yandi me zwa.)

Kulanda devoir ya mposo me luta :

Na mposo me luta, beto me longuka kupesa na Nzambi ndambu ya kumi ya yonso beto kuzwa. Beto pesaka devoir nde beno yantika kusala yo ? Na mposo me luta, nani kuzwaka ndambu bima ya mbote—ata mbongo, ata bima ya nkaka ? Nani me bambuka kupesa Nzambi ndambu ya kumi ? Na beno ya me zwa kima ve na mposo yai, nani ta bambuka kupesa ndambu ya kumi ntangu nge ta zwa ndambu ?

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai:

(Na mukanda « Bankunga ya Ecodim »

Mazono, Bubu, Mvu ya Mvu

Nani Kele Ngolo ? (Nani kele kieleka ?)

O keba munoko inki nge tuba! (Bokuta ve!)

Kuyantika Leso:

- Nzambi me kaka manisa kusadisa Abrami na inki?

(Kusadisa yandi na mvita kununga bamfumu ya kangaka mpangi na yandi Loti)

- Nge banza nde Abrami na vanda na ntima ya inki mutindu?

(Ntima ya lutondo)

- Mpila Nzambi sadisaka Abrami na bamfumu yina, nge banza nde Abrami ta tula Yandi ntima mingi ntangu yai?

(Ee, sambu yandi me mona mpila

Nzambi ke sadisa yandi.) Transitio na Bible:

Beto ta mona kana Abrami vandaka nswalu kutula Nzambi ntima to ve. Beto mona histoire na beto bubuyai na mukanda ya Kuyantika, kapu 15, nzila ya kutanga 1 tii na 4.

Bangindu ya Nene na Kati ya Leso Yai na Bandambu 3:

52.1 Nzambi tubaka na Abrami na mbona-meso, ti Yandi silaka yandi matabisi ya nene.

52.1A Kutangila bana: Kuyantika 15:1

1 Na nima ya mambu yina, Abrami monaka

Mfumu Nzambi na mbona-meso ke tubila yandi nde: “Abrami, kumona boma ve, mono muntu ke kebaka nge. Mono ta pesa nge matabisi ya kuluta nene.” 52.1B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Abrami monaka inki?

(Mbona-meso)

- Yandi monaka nani na mbona-meso yina?

(Mfumu Nzambi)

- Nzambi tubaka inki na yandi?

(Kumona boma ve, Yandi ta pesa
Abrami matabisi ya kuluta nene.) Niveau
Secondaire:

- Kuluta nene ti inki?

(Ti matabisi yandi pesaka Melkisedeki to
yina ya yandi zolaka kubaka na mvita, kansi
yandi buyaka yo)

- Nzambi pesaka mbona-meso yina na nima
ya inki?

(Na nima ya mambu ya bamfumu ya
simbaka Loti ti na nima Abrami buyaka
kubaka bimvwama na mvita yina)

- Inki ta vanda mvutu ya nge, kana Nzambi
zolaka kupesa nge matabisi ya nene?

(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

52.1C Kusonga inki me salama:

Kabisa bana na bandambu zole. Ndambu mosi ta
vanda Abrami. Bo ta lala mpongi. Ndambu ya
nkaka ta vanda Nzambi. Bo ta tuba na Abrami nde,
“Vanda na boma ve. Mono ta pesa nge matabisi ya
nene.”

52.1D Kuyimba ti kukina:

Nzambi silaka Abrami matabisi ya nene.

52.2 Abrami bokutaka kaka nde Nzambi me pesa
yandi mwana ve, yandi mfunu ya matabisi ya nkaka
ve.

52.2A Kutangila bana: Kuyantika 15:2-3

2-3 Kansi Abrami vutulaka nde: “Mfumu

Nzambi, nki mfunu ya matabisi yina ya nge ta
pesa mono? Nge me pesaka mono ata mwana ve.
Kana mono fwa, mpika yai Eliezere, muntu ya
bwala Damasi, ta bika kubaka bima na mono.”

52.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Keti Abrami vandaka na kiese na matabisi
yina to ve?

(Ikele ve.)

- Abrami vandaka kubokuta inki?

(Nde yandi vandaka na mwana ve.)

- Keti Nzambi me sila yandi mwana dezia?
Bambuka Kuyantika 12:2.

(Ee, Nzambi me sila yandi bana mingi.)

- Sambu na inki yo vandaka mpasi sambu na
Abrami kukwikila nsilulu ya Nzambi?

(Sambu ntangu me luta, ti yandi me zwa
mwana ntete ve.)

- Abrami vandaka kuyindula nde kana
Nzambi pesaka yandi mwana ve, nani fweti
baka bima na yandi?

(Mpika na yandi Eliezer) Niveau

Secondaire:

- Sambu na inki nge banza Nzambi vandaka
kusala ntete ve nsilulu na yandi kupesa
Abrami bana?

(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

52.2C Kusonga inki me salama:

Na theatre, mwana mosi vanda Abrami. Yandi ke
bokuta, ke dila nde Nzambi me pesa yandi ata
mwana ve. Inki mfunu ya matabisi ya nkaka?

52.D Kuyimba ti kukina:

Abrami monaka mpasi Mpi
yandi bokutaka Sambu mwana
vandaka ntete ve.

52.3 Nzambi silaka diaka nde Abrami ta buta
mwana ya ta baka bima na yandi yonso.

52.3A Kutangila bana: Kuyantika 15:4

4 Ebuna Abrami waka Mfumu Nzambi ke

tubila yandi diaka nde: “Mpika yai ta bika
kubaka ve bima na nge kana nge fwa. Mwana na
nge kaka muntu ta bika kubaka bima na nge.”

52.3B Kuyula bana bonso yai— Niveau
Primaire:

- Inki vandaka mvutu ya Nzambi?
(Mwana na yandi mosi ta baka bima na yandi.)
- Kana mwana na yandi ta baka bima na yandi, yai zola tuba nde mwana ta vanda, to mwana ta vanda ve?
(Mwana fweti vanda.) Niveau

Secondaire:

- Inki mutindu nge banza Abrami waka nsilulu yina?
(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

52.C Kusonga inki me salama:

Na theatre, bana yonso na kimvuka vanda Nzambi. Bo tuba nzila na nzila na nima ya nge, bonso bo ke tuba na Abrami:

“Mpika yai ta bika kubaka ve

Bima na nge.”

“Mwana na nge kaka

Muntu ta bika kubaka bima na nge.” “Mwana na nge!

Mwana na nge!

Mwana na nge!

Mwana na nge ta vanda!”

52.3D Kuyimba ti kukina:

Mwana vandaka ntete ve Kansi
Nzambi silaka mwana.

Nzambi lenda tuba luvunu ve Ti
Nzambi silaka Abrami.

Kumanisa lesu:

Yai kele mbala ya zole ya Nzambi silaka Abrami nde yandi ta vanda na bana, kansi tii ntangu yai, Nzambi me pesa yandi mwana ntete ve. Abrami monaka bonso Nzambi me sadisa yandi ve, ebuna yandi vandaka kubokuta. Kansi Nzambi lenda tuba

luvunu ve. Konso nsilulu ya Yandi tuba, yo fweti salama kaka.

Devoir sambu na bakristo:

Nge, mukristo, keti nge ke mona bonso Nzambi ke sadisa nge ve? Lomba lusadisu na Yandi, ti landa kaka kutula Yandi ntima. Yandi ta lungisa yonso Yandi me sila. Ebuna mono zola pesa beno bakristo devoir yai: Na mposo ke kwisa, beno samba Nzambi na yonso beno ke na yo mfunu, ti beno landa kaka kutula Yandi ntima nde Yandi ta sadisa. Beno bika ve kusamba, kansi landa kaka kusamba tii mvutu ta kwisa.

Kubinga bavidu na Yesu:

Beno ya me tula ntima na Yesu ntete ve, Nzambi me sila beno dezia inki ta vanda nsuka ya beno kana beno landa kaka kubuya Yandi. Yoane 3:36 ke songa beto nde bo ya me yamba Yesu ve, Bo ta baka moyo ve, kansi Nzambi ta wilaka bo makasi. Kana nge zola ve nde Nzambi kuwila nge makasi, kwisa na Yesu bubu. Bikala na nima ya classe kana nge zola beto kusadisa nge na mambu yina.

=====

NSUKA YA LESO 52

====

Leso 53 Abrami kwikilaka nsilulu ya Nzambi, ebuna yandi gulukaka.

Leso ya Bible: Kuyantika 15:5-6

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya lesu yai bana ta bakisa nde, Nzambi gulusa muntu ya tula ntima na ndinga na Yandi. Ebuna, bo ta songa bampangi ya nkaka nsangu ya Yesu sambu bo mpi lenda guluka.

Revisio :

- Na lesa me luta, Nzambi silaka Abrami inki ?
(Yandi ta pesa yandi makabu ya nene.)
- Abrami vandaka kubokuta inki ?
(Nzambi me sila yandi fami ya nene, kansi yandi vandaka na mwana ntete ve.)
- Bonso Nzambi kele kwikama, keti Yandi fweti sala yonso ya Yandi sila ?
(Ee, Yandi fweti sala kaka.) Kulanda

devoir ya lesa me luta :

Na mposo me luta, beto lombaka beno kusamba Nzambi sambu na bima beno ke na yo mfunu, mpi kulanda kusamba tii mvuta ta kwisa. Nani ta songa beto inki mutindu beno sambaka na mposo yai ? Nani me zwa mvutu dezia ? Nani ta songa beto mvutu ya nge me zwa ? Nani me mona mvutu ntete ve, kansi nge ke landa kaka kusamba ?

Verse ya Kulunguka: Kuyantika 15:6

6 Abrami tulaka Mfumu-Nzambi ntima, yo yina Mfumu Nzambi ndimaka yandi, yandi bakaka yandi muntu ya mbote.

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesa yai:

(Na mukanda « Bankunga ya Ecodim »)

Kikesa Kele

Kwisa na Yesu Kristo)

Masumu na Mono Me Kwenda

Mbotika Ta Gulusa Nge Ve

Na Kati Ya Yesu

Kuyantika Leso:

Beto zaba nde beto kele bantu ya masumu. Ebuna, inki mutindu beto lenda guluka? Inki mutindu bantu gulukaka na bilumbu ya ntama, na Kuwakana ya Ntama, na ntwala Yesu kwisaka?

Transitio na Bible:

Abrami zingaka bamvula 2,000 na ntwala Yesu kwisaka. Keti yandi gulukaka? Inki mutindu yandi gulukaka? Beto ta mona mvutu na bangyifula yai

yonso na lesa ya bubu. Beto me kuma na mukanda ya Kuyantika, 15:5.

Bangindu ya Nene na Kati ya Lesa Yai na Bandambu 2:

53.1 Nzambi silaka Abrami diaka nde dikanda na yandi ta vanda mingi bonso bambwetete.

53.1A Kutangila bana: Kuyantika 15:5

5 Ntangu yai Mfumu Nzambi songaka

Abrami nde: “Basika na nganda, tala na zulu nge tanga bambwetete. Keti nge ta kuka kutanga yo? Dikanda na nge ta vanda bantu mingi-mingi bonso bambwetete yai.” 53.1B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Nani kele kutuba na verse yai?
(Mfumu Nzambi ke tuba.)
- Nzambi ke tuba na nani?
(na Abrami)
- Nzambi songaka Abrami kukwenda wapi?
(Kubasika na nganda.)
- Nzambi songaka Abrami kutala inki?
(Bambwetete na zulu)
- Yandi yulaka Abrami kana yandi lenda sala inki?
(Kana yandi lenda tanga bambwetete yina.)
- Nzambi silaka Abrami inki diaka?
(Nde dikanda na yandi ta vanda bantu mingi-mingi bonso bambwetete yina) Niveau Secondaire:
- Nge banza nde nsilulu yina vandaka mpasi kukwikila?
(Mbala ya nkaka, sambu Nzambi me sila yandi mwana dezia, kansi tii ntangu yina, mwana vandaka ntete ve)

53.1C Kusonga inki me salama:

Bana nangula maboko ti nikisa misapi kusonga babwetete. Bo tuba nde, “Nzambi silaka Abrami bana mingi bonso babwetete na zulu.”

53.1D Kuyimba ti kukina:

Ata Abrami vandaka ve
Na mwana ata mosi
Nzambi silaka yandi nde
Dikanda ta vanda nene.
Mingi bonso bambwetete.

53.2 Abrami kwikilaka ndinga Nzambi tubaka, ebuna Nzambi ndimaka yandi.

53.2A Kutangila bana: Kuyantika 15:6

6 Abrami tulaka Mfumu-Nzambi ntima, yo

yina Mfumu Nzambi ndimaka yandi, yandi bakaka yandi muntu ya mbote. 53.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Bu Abrami waka nsilulu yina ya Nzambi tubaka, inki mutindu yandi bakaka yo?
(Yandi kwikilaka ndinga ya Nzambi. Yandi tulaka Nzambi ntima.)
- Sambu na lukwikilu yina, Nzambi salaka inki?
(Nzambi ndimaka Abrami ti Yandi bakaka yandi muntu ya mbote.)
- Ntangu yina, inki salamaka na Abrami?
(Yandi gulukaka sambu na lukwikilu na yandi.)

Niveau Secondaire:

- Lukwikilu ya Abrami vandaka na inki?
(Na ndinga ya Nzambi. Bonso Nzambi tubaka nde yandi ta buta dikanda ya nene, yandi tulaka ntima nde yo fweti salama kaka.)
- Inki mutindu yai kele bonso mpila beto guluka bubuyai?

(Yo kele bonso yo sambu beto yonso, beto guluka sambu na lukwikilu na ndinga ya Nzambi me tuba.)

- Bible ke tuba nde sambu Abrami kwikilaka na mambu yai, Nzambi tangaka yandi muntu ya mbote. Keti yai ke songa nde Abrami salaka masumu ve?

(Ikele ve. Beto dezia me mona mpila yandi tubaka luvunu ntangu yandi vandaka na Ezipte. Yandi mpi vandaka nkwa-masumu bonso beto, kansi Nzambi tangaka yandi muntu ya mbote sambu na lukwikilu na yandi kaka.)

53.2C Kusonga inki me salama:

Bana sala theatre. Sola mwana mosi kuvanda Nzambi. Bana ya nkaka yonso kele Abrami. Bo ya kele Abrami tala mwana ya kele Nzambi, ti bo tuba nde, “Mono tula nge ntima, Nzambi.”

Mwana ya kele Nzambi vutula nde, “Abrami, sambu nge me tula ntima na Mono, ti nge me kwikila ndinga na Mono, Mono me ndima nge. Mono me tanga nge muntu ya mbote na meso na Mono.”

53.D Kuyimba ti kukina:

Abrami tulaka ntima
Na ndinga ya Nzambi
Ebuna yandi gulukaka
Na meso ya Nzambi.

Kumanisa lesa:

Abrami tulaka ntima na Nzambi ti Nzambi gulusaka yandi. Nzambi lolulaka masumu na yandi ti tangaka yandi muntu ya mbote.

Devoir sambu na bakristo:

Beno ya me tula ntima na Yesu bubuyai, keti nge zaba muntu ya me zaba Yesu ntete ve? Mono ke pesa beno devoir yai: kuyantika kutula muntu yina na lombilu, ti yantika kusosa ntangu ya mbote kusonga yandi nsangu ya Yesu. Mbala ya naka yandi mpila ta kwikila, bonso Abrami kwikilaka.

Kubinga bavidi na Yesu:

Kana nge me ndima Yesu ntete ve, zaba nde Nzambi ta ndima nge ve kana nge ndima mwana na Yandi ve. Nzambi lenda tanga nge muntu ya mbote kaka kana nge tula ntima na Yandi. Bubuyai, Nzambi me songa beto nde Yandi me pesa beto Yesu Mwana na Yandi. Kana nge ta tula Yandi ntima, nge mpi ta guluka.

Leso 54 Abrami yulaka Nzambi mambu ya buzoba.

Leso ya Bible: Kuyantika 15: 7-8

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde, ata Nzambi sadisa beto inki mutindu, beto kele nswalu kuvila, kuyantika kutula keti-keti na bansilulu ya Nzambi. Ebuna ntangu bo fuluka na keti-keti, bo ta lomba lusadisu ya Nzambi.

Kulanda devoir ya lesu me luta : Na mposu me luta, beto lombaka beno kuyantika kutula na lombilu mpangi mosi ya me zaba Yesu ntete ve. Nani ta songa beto nani yandi me tula na lombilu ?

Verse ya Kulonguka: Marko 9:24b

“Mono ke kwikila, kansi sadisa mono, sambu lukwikilu na mono kele ya fioti.”

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai: Yidika verset ya kulonguka Marko 9:24b bonso nkunga. (Bankunga ya nkaka na mukanda, “Bankunga ya Ecodim):

Benda Mono Mfinima na Nge
Lomba na Nzambi Kaka
Mo’ Kwikila Bible

Kuyantika Leso:

Longi, dessiner bangumba ti ba-vallee. Yula bana inki nguma kele ti inki vallee ikele. Luzingu na beto lenda vanda bonso bangumba ti bavallee. Beto

Inki ke kanga nge nzila? Kana nge zola yamba Yesu bubuyai, kaka songa beto na nima ecodim me mana. Beto ta vanda na kiese ya mingi na kusadisa nge. ====

NSUKA YA LESO 53

====

lenda vanda na bantangu ya kiese, ntangu ya beto me nunga ngolo. Kansi na nima na yo, mbala mingi kwisa ntangu ya vallee, ntangu ya mpasi mutindu na mutindu, ntangu ya beto kubwa. Ata na lukwikilu beto bantu ya Nzambi lenda vanda na bantangu ya keti-keti.

Transitio na Bible:

Bubuyai beto ta mona mpila ya Abrami kubwaka na ntangu ya keti-keti. Beto me kuma na Kuyantika 15:7.

Bangindu ya Nene na Kati ya Leso Yai na Bandambu 2:

54.1 Nzambi bambukisaka Abrami nde Yandi silaka yandi ntoto yina.

54.1A Kutangila bana: Kuyantika 15:7

7 Ntangu yai Mfumu Nzambi tubilaka Abrami nde: “Mono kele Mfumu Nzambi yina songaka nge na kubika bwala Ure na nsi ya Babilonia, sambu ntoto yai ya nge kele mono me pesaka nge yo.”

54.1B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Nani tubaka na Abrami ?
(Mfumu Nzambi)

- Inki Nzambi songaka Abrami kusala na ntangu me luta?
(Kubika bwala Ure kukwisa na ntoto yai ya yandi vandaka, sambu Nzambi ta pesa yandi yo.)

Niveau Secondaire:

- Nzambi tubaka yai na Abrami “ntangu yai.” Inki mambu me kaka luta (leso me luta)?
(Nzambi me songa Abrami nde ata yandi vandaka na mwana ntete ve, yandi ta buta dikanda ya nene. Ebuna Abrami kwikilaka ndinga ya Nzambi, ti Nzambi gulusaka yandi sambu na lukwikilu yina.)
- Mambu yina, nge mona yo bonso ngumba to bonso vallee?
(Bonso ngumba)

Sambu na inki?

(Sambu yo vandaka ntangu ya Abrami nungaka na lukwikilu na yandi.)

- Na nima Abrami kwikilaka Nzambi na mambu ya bana, Nzambi bambukisaka yandi inki partie ya nkaka ya nsilulu na Yandi?
(Nzambi silaka nde Yandi ta pesa Abrami ntoto sika yandi vandaka.)
- Sambu na inki yina lenda vanda mpasi kundima?
(Sambu ata Abrami me kuma na ntoto yina, ti ata yandi vandaka kuzinga kuna, ntoto yina vandaka ya yandi ntete ve.)

54.1C Kusonga inki me salama:

Bana yonso sadila maboko kusonga ntoto yina na lweka na bo yonso. Bo tuba nde, “Mono Nzambi me pesa nge Abrami ntoto yai yonso.”

54.1D Kuyimba ti kukina:

Nzambi silaka Abrami Ntoto yina yonso.

54.2 Abrami vutulaka Nzambi mvutu na ngyifula mosi ya keti-keti.

54.2A Kutangila bana: Kuyantika 15:8
8 Kansi Abrami yulaka nde: “Nki mutindu

mono ta zaba nde ntoto yai kele ya mono?”

54.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Nani yulaka Nzambi?
(Abrami)
- Abrami yulaka Nzambi inki?
(Nki mutindu mono ta zaba nde ntoto yai kele ya mono?)
- Nge mona mpila yandi yulaka bonso ya lukwikilu, to bonso ya keti-keti?
(Keti-keti.)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki nge banza Abrami kwikilaka Nzambi na mambu ya bana, kansi kaka na nima, yandi monaka mpasi kukwikila na mambu ya ntoto?
(Kele mpasi kubakisa, sambu bo zole vandaka kiteso mosi ndambu mingi. Yonso vandaka kaka ndinga ya Nzambi.)
- Keti nge banza nde Abrami fweti kwikila kaka sambu Nzambi me tuba yo?
(Ee, yandi kwikilaka nde yandi ta buta dikanda ya nene kaka sambu Nzambi me tuba yo. Kansi ntangu yai, yandi monaka mpasi kukwikila nde ntoto yina ta vanda ya yandi. Kansi Nzambi me tuba nsilulu yina kaka mpila Yandi silaka mambu ya bana.)
- Keti ngyifula ya Abrami vandaka mayele to buzoba?
(Buzoba, sambu Nzambi fweti lungisa yina ya Yandi me sala.)

54.2C Kusonga inki me salama:

Bana tula maboko na ntulu na bo ti bo tuba, “Ketiketi me kota.” Ebuna bo yula bo na bo, “Inki mutindu mono ta zaba nde ntoto yai kele ya mono?”

54.2D Kuyimba ti kukina:

Nzambi silaka Abrami ntoto yina yonso.
Yandi fweti lungisa yonso Yandi me sila.

Kumanisa leso:

Minute mosi, Abrami kwikilaka ndinga ya Nzambi.
Minute ya zole, yandi me fuluka na keti-keti. Yandi
kele bonso beto mingi. Mambu ya mbote kele nde
Nzambi kanga ntima mingi sambu na beto, bu beto
kwikila, ti bu beto fuluka na keti-keti.

Devoir sambu na bakristo:

Nge mukristo, ntangu nge mona nde lukwikilu na
nge kele fioti, zaba nde nge lenda lomba Nzambi
kusadisa nge. Yantika kusala yo ata mposo yai.

Kubinga bavidi na Yesu:

Mbala ya nkaka nge me yamba Yesu ntete ve na
luzingu na nge. Zaba nde Yesu ke kinga nge.
Yandi zola kuyamba nge na fami na Yandi bubuyai.
Kaka binga zina na Yandi. Ata keti-keti kele, kwisa
na mwa-lukwikilu nge ke na yo. Yandi ta gulusa
nge. Kana nge zola yamba Yandi bubu, mono ta
vanda na kiese kusolula ti nge na nima ya ecodim.

===

NSUKA YA LESO 54

===

Leso 55 Nzambi lombaka nkailu ya menga.

Leso ya Bible: Kuyantika 15:9-11, Baebreo
10:9-10

Kikuma ya Leso: Kubakisa nde na bilumbu ya
ntama, Nzambi vandaka kulomba nkailu ya menga.
Yandi ke lomba yo na beto ve kaka sambu Yesu
pesaka nkailu ya kuluta mbote. Ebuna, beto kwisa
na Nzambi na nzila ya Yesu.

Kulanda devoir ya leso me luta:

Na mposo me luta beto lombaka beno kusamba
Nzambi konso ntangu beno mona nde lukwikilu ya
beno kele fioti. Nani me sala yo na mposo me luta?
Nani ta songa beto inki salamaka?

Verse ya Kulonguka: Baebreo 10:10

10 Yesu Kristo salaka mambu yina ya Nzambi
zolaka, yo yina, makabu ya Yesu pesaka ntangu
yandi pesaka nitu na yandi mosi makabu kaka
mbala mosi mpamba, yo ke katulaka masumu na
beto.

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai:

(Na mukanda “Bankunga ya Ecodim”)

Kikesa Kele

Kizitu Yonso

Kwisa na Yesu Klisto

Lomba na Nzambi

Masumu na Mono Me Kwenda

Yesu Ke Nzila

Kuyantika Leso:

Na kati ya bambuta na beto, kana muntu me sala
mbi, bo fweti sala inki? Ee, bo fweti pesa nkailu ya
menga ya mbisi. Sambu na menga yina, bo sosaka
nde Nzambi kulanda masumu na bo ve. Beto me
mona nani na kati ya Bible ya pesaka nkailu na
Nzambi? (Abel, Noa, Abrami)

Transitio na Bible:

Bubuyai beto ta mona mpila Nzambi lombaka
Abrami kupesa diaka nkailu. Beto me kuma na
mukanda ya Kuyantika, kapu 15, verse 9.

Bangindu ya Nene na Kati ya Leso Yai na
Bandambu 3:

55.1 Nzambi lombaka nde Abrami kunatila Yandi
bankailu ya bambisi.

55.1A Kutangila bana: Kuyantika 15:9

9 Mfumu Nzambi nde: “Kwisa natila mono

- Sambu na pizio, Nzambi songaka ve bakala (Yandi zengaka yo. Yai zola kutuba nde to nkento, kansi Yandi songaka kutala inki? ntete yandi fwaka bo.)
(Nene na yo-mosi nene, mosi fioti)

bandambu Sambu na inki nge banza ndeke fweti vanda
(Longi, kuwa mabanza ya bana. Mbala ya
vandaka kusonga nde nkailu yina vandaka sambu na bantu ya nene ti bana ya (Pizio yandi zengaka ve.)
fioti.)

yandi

55.1C Kusonga inki me salama:

Bana yonso tanga na misapi na bo bambisi Nzambi

- mwana-ngombe ya nkento, mwana-nkombo ya nkento, mwana-dimeme ya bakala; bambisi yai yonso me lungisa bamvula tatu. Natila mono mpi pizio mosi ya fioti ti pizio mosi ya nene.

55.1B Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Nani tubaka na Abrami?
(Mfumu Nzambi)
- Nzambi lombaka Abrami kunatila Yandi inki?
(Bana-bambisi tatu)
- Bana tatu ya inki bambisi?
(Mosi ya ngombe, mosi ya nkombo, mosi ya dimeme.)
- Inki bandeke yandi fweti natila Nzambi?
(Pizio mosi ya fioti ti mosi ya nene) Niveau

Secondaire:

- Bambisi yina fweti vanda bamvula ikwa?
(Bamvula tatu, ntangu bo me manisa kuyela ti bo vandaka na ngolo.)
- Bambisi yina fweti vanda nkento to bakala?
(Zole ya nkento—yina ya ngombe ti ya nkomba, ti mosi ya bakala-yina ya dimeme.)

- Yandi zengaka bambisi yonso na ikwa? ya fioti ti ya nene?
(Na bandambu zole, konso mbisi.)

- Inki mbisi Abrami zengaka ve? nkaka yo

- Inki kwisaka kubwa na zulu na yo, ya kulaka?

(Bandeke bonso bakumbi-kumbi)

- Sambu na inki nge banza ya nkaka fweti vanda bakala ti ya nkaka nkento?

(Longi, kuwa mabanza ya bana. Yo lenda vanda kusonga beto nde nkailu yai vandaka sambu na dikanda ya mvimba ya Abrami, bakala ti nkento.)

lombaka sambu na nkailu yina. Bo kele tanu yonso.

55.1D Kuyimba ti kukina:

Nzambi tubaka na Abrami,

Natila mono bambisi.

Nge ta natila Mono nkailu.

Ngombe.

Nkombo.

Dimeme.

Bapizio.

Nge ta natila Mono nkailu.

55.2 Abrami nataka bambisi ya nkailu bonso Nzambi songaka yandi.

55.2A Kutangila bana: Kuyantika 15: 10-11

10 Abrami kwisaka kunata bambisi yina

- yonso na Nzambi. Ebuna yandi zenga-

zengaka konso mbisi na kati-kati, bitini na yo yandi tulaka yo na bandonga zole. Kansi bandeke yandi zengaka yo ve.

11 Bandeke bonso bakumbi-kumbi kwisaka kubwa na zulu ya bitini yina, kansi Abrami kulaka yo. 55.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Abrami kwendaka kunata bambisi ikwa na Nzambi na yina ya Yandi lombaka?

(Bambisi yina yonso ya Yandi lombaka)

Yandi salaka inki ti bambisi yina?

Niveau Secondaire:

- Mpila Abrami salaka bambisi vandaka bonso mpila bantu vandaka kuwakana na mambu ya ngolo. Bandambu ya bambisi vandaka zole-zole. Yai ke songa nde bantu ya ke wakana kele ikwa, ti nani?

(Zole—Abrami ti Nzambi)

55.2C Kusonga inki me salama

Bana sala bonso bo ke nata bambisi—ntete ngombe, na nima nkombo, dimeme, ti bapizio. Bana sala bonso bo ke fwa bambisi yina, ke zenga yina ya nene na bandambu zole.

55.2D Kuyimba ti kukina

Abrami salaka yonso ya

Nzambi songaka yandi.

55.3 Nkailu yina songaka nde lumbu mosi, Yesu Mesia ta pesa nkailu ya nitu na Yandi. 55.3A

Kutangila bana: Baebreo 10:9-10

9 Ebuna yandi (Kristo) me tuba diaka nde:

“O Nzambi, mono yandi yai me kwisa sambu na kusala mambu yina ya nge me zola.” Nzambi katulaka mpidina makabu yonso ya ntama ya bo vandaka kupesa ntete, ebuna na kisika na yo yandi yingisaka Kristo bonso makabu.

10 Yesu Kristo salaka mambu yina ya Nzambi zolaka, yo yina, makabu ya Yesu pesaka ntangu yandi pesaka nitu na yandi mosi makabu kaka mbala mosi mpamba, yo ke katulaka masumu na beto.

55.3B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Tii ntangu yai, beto me tanga baverse ya mukanda ya Kuyantika, na luyantiku ya Bible. Ntangu yai, beto me tanga baverse ya Baebreo na ndambu ya zole ya Bible. Baverse yai kele na Kuwakana ya Ntama, to na Kuwakana ya Mpa ?

(Baerero kele na Kuwakana ya Mpa, na nima ya Yesu)

- Inki kele raison mosi Yesu kwisaka?

(Kusala yina ya Tata Nzambi me zola)

- Sambu na nkailu ya Yesu, Nzambi me katula inki?

(Bamakabu yonso ya bo vandaka kupesa ntama)

- Na sika na yo, Nzambi me yingisa inki?

(Kristo)

- Sambu na inki Nzambi ndimaka makabu ya Kristo?

(Sambu Yesu salaka yina ya Nzambi zolaka. Yandi salaka masumu ve.)

- Mbala ikwa Yesu pesaka makabu ya nitu na Yandi?

(Kaka mbala mosi kaka.)

- Makabu na Yandi, yo me sala inki sambu na beto?

(Yo me katula masumu na beto.)

Niveau Secondaire:

- Inki baverse yai ke tuba sambu na bankailu ya ntama bonso Abrami vandaka kupesa?

(Yo me mana bubu sambu Yesu me lungisa
yo. Yandi me pesa Nzambi nkailu ya
kulunga, yina ya Nzambi ke na yo kiese.)

55.3C Kusonga inki me salama

Bana zole sala bonso Tata Nzambi ti Yesu. Yesu
sala bonso Yandi ke fwa na zulu ya kulunsi. Tata
Nzambi yamba Yandi na kiese, kutuba nde, “Nkailu
yai me lunga. Nkailu yai, Mono ke na yo kiese!”

55.3D Kuyimba ti kukina Menga

Yesu me lunga,

Menga Yesu me lunga

Menga Yesu me lunga Kukatula

imbi!

Kumanisa lesu:

Nzambi songaka Abrami kunata nkailu ya bambisi
sambu bo zole kuwakana. Ntangu Yesu kupesa nitu
na Yandi makabu, Nzambi ndimaka yo. Bonso yo
pesaka Nzambi kiese, yo manisaka makambo ya
Nzambi ti bantu. Yo yina, nkailu kele mfunu diaka
ve.

Devoir sambu na bakristo:

Beno bakristo, bonso Yesu me kangula beto nzila,
beto kwenda na Tata na kulomba Yandi yonso beto
ke na yo mfunu. Mono pesa nge devoir yai: Mposu
yai, kwenda konso lumbu na Tata kusamba Yandi
na zina ya Yesu.

Kubinga bavidi na Yesu:

Kansi nge, kana nge zaba Yesu ntete ve, Nzambi
lenda yamba nge ve bonso mwana na Yandi. Nge
me kuma mwana na Yandi ntete ve. Makambu ya
nge ti Nzambi, yo me suka ve.

Kansi Bible ke tuba nde Nzambi zola bantu yonso
kubalula ntima. Keti nge me yilama kubalula ntima
bubu? Beto ta vanda na kiese na kusolula ti nge na
mambu yina. ===

NSUKA YA LESO 55

===

Leso 56 Nzambi songaka Abrami mambu ya ta salama na nima na dikanda na yandi.

Leso ya Bible: Kuyantika 15:12-16

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya lesu yai, bana ta
bakisa nde Nzambi zaba mambu yonso ya ta kwisa,
ebuna beto kwenda ve na banganga-nkombo to na
bantu ya sala divination kuzaba makambo. Beto
lomba mayele kaka na Nzambi.

Kulanda devoir ya lesu me luta: Na mposu me luta,
beto pesaka beno devoir kusamba Nzambi,
kulomba Yandi konso kima beto ke na yo mfunu,
sambu Yesu me kangula beto nzila kukwenda na
Tata. Nani me samba Nzambi na mposu yai na
zina ya Yesu? Nani me zwa dezia mvutu na
kulomba na Yandi?

Verse ya Kulonguka: Yezaya 46:10a Katuka
luyantiku mono ke tubaka mambu yina fweti
kubwa, mono ke zabisaka mpi ntama na ntuala
mambu yina me bwa ntete ve...

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai:

(Na mukanda “Bankunga ya Ecodim”)

Lomba na Nzambi Kaka

Luka 4:8

Mazono, Bubu, Mvu ya Mvu

Mfumumu ya Bamfumumu Yonso

Muvukisi ya Nkaka Ikele Ve Vutuka,

Afrika, Vutuka!

Kuyantika Leso:

Beto me longuka nde Nzambi songaka Abrami
mambu ya ta kwisa. Beno lenda bambuka mambu
yina? (Yandi ta buta dikanda ya nene ti Nzambi ta
pesa yandi ntoto yina sika yandi vandaka.) Inki
mutindu Nzambi lenda songa mambu bonso yina?
Keti yandi ke zaba mambu yonso ya ke kwisa?

Transitio na Bible:

Kuwa mbote na lesu yai mambu ya nkaka ya fweti
kwisa, ya Nzambi songaka Abrami.

Bangindu ya Nene na Kati ya Leso Yai na
Bandambu 5:

56.1 Abrami lalaka ndosi ya ngolo.

56.1A Kutangila banaa: Kuyantika 15:12

12 Ntangu ntangu yantikaka kudinda,
mpongi ya ngolo zolaka kusimba Abrami.
Yandi yantikaka kutekita, boma mingi
simbaka yandi.

56.1B Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Inki salamaka na Abrami?
(Mpongi simbaka yandi ti yandi
yantikaka kutekita na boma.)
- Inki ntangu mambu yai salamaka?
(Bu ntangu vandaka kudinda) Niveau

Secondaire:

- Sambu na inki bantu kele kutekita na
boma ntangu bo lala mpongi?
(Sambu na ndosi)

56.1C Kusonga inki me salama:

Na theatre, bana sala bonso mpongi ke
simba bo, ebuna bo yantika kuketika bonso
na boma.

56.1D Kuyimba ti kukina:

Boma simbaka Abrami

Na mpongi na yandi.

56.2 Nzambi songaka Abrami mambu ya mpasi ya
ta bwila dikanda na yandi.

56.2A Kutangila bana: Kuyantika 15:13

13 Ebuna Mfumu Nzambi tubilaka
yandi nde: “Zaba mbote-mbote nde bana na
nge ta vanda banzenza na nsi ya nkaka; bo ta

vanda bampika, bantu ta niokula bo bamvula
nkama iya (400).

56.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Nani tubaka na Abrami na ndosi na
yandi?
(Mfumu Nzambi)
- Mfumu songaka Abrami mambu ya
ta salama na nani?
(Na bana na yandi to dikanda na
yandi ya ta landa yandi)
- Nzambi songaka nde bo ta vanda
banzenza wapi?
(Na nsi ya nkaka)
- Na kati ya nsi yina, inki ta vanda
kisalu na bo?
(Bo ta vanda bampika.)
- Bantu ya nsi yina bo ta vanda inki
mutindu ti bo?
(Bantu ta niokula bo.)
- Mambu yai ta salama ntangu ikwa?
(Bamvula 400) Niveau

Secondaire:

- Ntete, Nzambi songaka Abrami nde
Yandi ta pesa yandi ntoto sika yandi
vandaka. Ntangu yai, Abrami songa
yandi nde dikanda na yandi ta vanda
bampika na nsi ya nkaka sambu na
bamvula 400. Inki mutindu yonso
zole lenda salama?
(Ntete bo ta vanda na nsi ya nkaka
bonso bampika, na nima Nzambi ta
pesa bo ntoto na bo mosi.)
- Keti nge banza yai vandaka raison
Abrami vandaka kuketika? Nge ta
baka nsangu yina inki mutindu?
(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

56.2C Kusonga inki me salama:

Na theatre, bana yonso sala bonso bo kele
Abrami na ndosi. Nge songa bo bansangu
yai bonso nge kele Nzambi ke tuba yo. Bo
yonso ketika na boma.

56.2D Kuyimba ti kukina:

Bana ya Abrami ta vanda bampika

Bamvula makumi iya na

ntoto ya nkaka. Mawa!

56.3 Nzambi songaka Abrami mpila Yandi ta
basisa dikanda na yandi.

56.3A Kutangila bana: Kuyantika 15:14

14 Kansi mono, mono ta pesa bantu
yina ndola. Ebuna bana na nge, ntangu bo
ta katuka na kimpika na ntoto yina, bo
ta kwenda na bima mingi ya bantu yina.

56.3B Kuyula bana bonso yai— Niveau
Primaire:

- Nzambi ta sala inki na bantu ya ta
tula bana ya Abrami na kimpika?
(Yandi ta pesa bo ndola.)
- Bana ya Abrami na bikala na nsi yina
tii kuna, to bo ta basika?
(Bo ta basika.)
- Ntangu bo basika, bo ta basika
maboko mpamba?
(Ikele ve. Bo ta basika ti bima mingi
ya bantu yina me niokula bo.) Niveau

Secondaire:

- Inki mutindu Nzambi zabaka konso
kima ya fioti ti ya nene ya ta kwisila
bo?
(Bonso Yandi kele Nzambi, Yandi
zaba mambu yonso.)

56.3C Kusonga inki me salama:

Na theatre, bana yonso sala bonso kiese
sambu bana ya Abrami ta basika na kimpika
ti bima mingi.

56.3D Kuyimba ti kukina:

Dikanda ya Abrami ta basika

Bo ta basika na kimpika!

Bo ta basika na bima mingi!

Kiese, o kiese o!

56.4 Nzambi songaka Abrami luzingu na yandi ta
suka inki mutindu.

56.4A Kutangila bana: Kuyantika 15:15

15 Nge, nge ta zinga luzingu mosi ya nda ti
ya mbote, Nge ta fwa, bo ta zika nge mbote;
ebuna nge ta kwenda na mbote yonso kukuta
bankaka na nge.

56.4B Kuyula bana bonso yai— Niveau
Primaire:

- Nzambi songaka Abrami nde yandi
mosi ta zinga luzingu ya inki
mutindu?
(Ya nda ti ya mbote)
- Lufwa na yandi ta vanda inki
mutindu?
(Bo ta zika yandi mbote.)
- Na nima ya lufwa, yandi ta kwenda
kukuta nani?
(Bankaka na yandi.) Niveau

Secondaire:

- Nzambi ke songa Abrami nde yandi
ta fwa. Inki mutindu nsangu yai
lenda pesa yandi ngemba?
(Yandi ta fwa nswalu ve, kansi na
nima ya bamvula mingi. Yonso
vandaka na maboko ya Nzambi.)

56.4C Kusonga inki me salama:

Bana sala bageste kusonga bamvula mingi.
Bo sala bageste kusonga nde bantu ke zika
Abrami. Bo sala bageste kusonga nde
Abrami ke kuta bankaka bonso tata na yandi
Terah, bonso Noa, bonso Abele, bonso
Adami, etc.

56.4D Kuyimba ti kukina:

Abrami ta zinga bamvula mingi.

Yandi ta fwa mbote, ti bo ta zika yandi.

56.5 Nzambi songaka Abrami inki mutindu/inki
ntangu dikanda na yandi ta zwa ntoto yina sika yandi
vandaka.

56.5A Kutangila bana: Kuyantika 15:16

16 Bana na nge ta kwisa kuvutuka diaka
na ntoto na bo yai, kansi ntete bo ta vanda
me buta bana mingi, bo ta vanda mpi
bamvula mingi kuna na kimpika. Ntete
ya bantu ya Amore fweti kuma mingi
mpenza, ebuna mono ta zaba kupesa bo
ndola, mono ta kula bo na ntoto yai.”

56.5B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Bana ya Abrami ta kwisa kuvutuka wapi?
(Na ntoto na bo yina, sika bo vandaka.)
  - Ntete, na ntwala kuvutuka, bo fweti sala inki?
(Kubuta bana mingi)
  - Bo ta vanda bamvula fioti na kimpika to bamvula mingi?
(Bamvula mingi. Nzambi me songa dezia bamvula 400.)
  - Ntangu yai, inki ta salama na kati ya bantu ya Amore na ntoto sika bo vandaka?
(Mbi na bo fweti kuma mingi.)
- Inki ndola Nzambi ta pesa bo?
(Yandi ta kula bo na ntoto yina.)

Niveau Secondaire:

Nzambi ndimaka ve kukula bantu ya Amore ya vandaka kuzinga na ntoto yina, kaka ntangu yina, sambu na inki?

(Mbi na bo fweti kuma mingi ntete.
Yo fweti kufuluka.)

56.5C Kusonga inki me salama:

Bana sala bageste bonso bo ke yamba bana ya mpa na fami na bo.

56.5D Kuyimba ti kukina:

Bana ya Abrami ta buta mingi

Ata na kimpika! Bantu

ya Amore ta kuma mbi Kaka

mingi! Na ntangu ya kulunga

Nzambi ta katula bo.

Na ntangu ya kulunga Bana

ya Abrami ta baka ntoto na bo. Kumanisa
leso:

Nzambi zabaka mambu yonso ya ta kwisa na luzingu ya Abrami, ti na luzingu ya dikanda ya yandi ta buta. Na ndosi, Yandi songaka Abrami yonso ya ta luta. Kana Nzambi zabaka mambu yonso sambu na Abrami ti dikanda ya yandi bamvula 400 na nima, beto lenda tuba nde Yandi zaba mambu yonso sambu na beto mpi.

Devoir sambu na bakristo:

Beto lenda tula Yandi ntima. Beno bakristo, mono ke pesa beno devoir yai: Beno kwenda ve na bangana-nkombo to na bantu ya sala divination sambu na kuzaba makambo. Lomba kaka na Nzambi kusonga nge mambu yonso ya kele mfunu. Yandi lenda twadisa beto mbote.

Kubinga bavidi na Yesu:

Kana nge me yamba Yesu ntete ve, Nzambi zaba nde nge kele mwana na Yandi ve. Kwisa na yandi bubu sambu Yandi lenda kuyamba nge.

===

NSUKA YA LESO 56

Leso 57 Nzambi tuba diaka kuwakana na Yandi ti Abrami.

Leso ya Bible: Kuyantika 15:17-21

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Nzambi ta sala mambu yonso ya Yandi me silaka, ebuna bo ta tula ntima na ndinga na Yandi yonso.

Verse ya Kulonguka: 1 Tesalonika 5:24

Nzambi, yina ke bingaka beno, yandi ta sala yo, sambu yandi ke salaka kaka mutindu yandi ke tubaka.

Kulanda devoir ya mposo me luta :

Na mposo me luta, beto pesaka beno devoir nde beno kwenda ve kusosa lusadisu ya bangankombo to muntu ya nkaka, kansi ya Nzambi kaka. Nani na mposo yai me buyaka kukwenda na banganga-nkombo ? Nani me sosa lusadisu ya Nzambi konso lumbu na zina ya Yesu ? Nani ta songa beto na inki mambu nge sosaka lusadisu ya Yesu ?

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai:

(Ya kele na mukanda « Bankunga ya Ecodim ») Bi-bi-la !

Mazono, Bubu, Mvu ya Mvu

Mo' Kwikila Bible

Nani kele ngolo ? (Nani ke kwikama ?)

Nzambi Ke Mbote (Nzambi Kwikama)

Kuyantika Leso:

Bible ke songa beto nde, konso muntu ya tula ntima na Mfumu Yesu Kristo, yandi ta guluka. (Mbandu: Bisalu 16:31) Kansi inki mutindu beto lenda zaba nde nsilulu yina kele kieleka? Inki mutindu beto lenda zaba nde inki ya Bible ke tuba kele ya kieleka?

Bantu ya nkaka bubuyai ke tuba nde, ata babakala zole lenda kwelana, to bankento zole. Bible ke songa beto nde Nzambi salaka bakala mosi ti nkento mosi, ebuna Yandi mosi kwelisaka bo. Kansi inki mutindu beto lenda zaba nde yina ya Bible ke tuba kele ya kieleka?

Transitio na Bible:

Bubuyai beto ta mona inki Nzambi songaka Abrami na ndosi yina ya yandi vandaka kulala. Beto ta mona mpila beto lenda zaba nde ndinga ya Nzambi kele kieleka. Beto yantika bubu na mukanda ya Kuyantika, kapu 15, nzila ya kutanga 17.

Bangindu ya Nene na Kati ya Leso Yai na Bandambu 3:

57.1 Nzambi pesaka kidimbu kusonga nde Yandi me ndima nkailu ya Abrami ti Yandi me wakana ti yandi.

57.1A Kutangila bana: Kuyantika 15:17

17 Ntangu dindaka imene, mpimpa kubwaka. Ebuna na ntangu yo yina, kima mosi bonso mbabula ke basika midinga ya tiya ti kima ya nkaka bonso mwa-kita ya matiti ke pela tiya, yo kwisaka kumonikana mbala mosi. Yo lutaka na kati ya bandonga yina zole ya bitini ya bambisi.

57.1B Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Mambu yai salamaka na inki ntangu? (Na nima mpimpa kubwaka.)
- Inki bima zole basikaka? (Mbabula ya vandaka kubasisa midinga ti kima ya nkaka ke pela tiya.)
- Yo lutaka wapi? (Na kati ya bandonga ya zole ya bitini ya bambisi. Yai vandaka mpila bo songaka nde bo me wakana mbote.)

Niveau Secondaire:

- Kana midinga kele bonso ntangu ke kwisa ya beto zaba ve, mwini kele bonso inki? (Bonso Nzambi ke songa beto nzila.)

- Yai vandaka mpila bantu zole vandaka na kuwakana na mambu ya mfunu mingi. Inki mutindu bantu ke songa bubuyai nde bo me wakana?

(Longi, kuwa mabanza ya bana.

Mbala ya nkaka bo simba maboko to bo kunwa to bo kudia sikamosi, to bo signer papier, etc.)

57.1C Kusonga inki me salama:

Mwana mosi tula bitini ya papier to matadi to bima ya nkaka na ndonga zole na zulu ya meso bonso nkailu vandaka kulala.

Mwana ya zole baka kima ya nkaka, yo luta na kati-kati ya bima yina. Tuba nde yo me pesa midinga (imaginaire).

Mwana ya tatu baka mwini, yandi lutisa yo na kati-kati ya bima yina.

Bana yonso tuba: “Nzambi me wakana ti Abrami! Tala kidimbu, yo yai.”

57.1D Kuyimba ti kukina:

Nzambi mene wakana na Tata Abrami. O yea! O yea!

57.2 Nzambi silaka kupesa dikanda ya Abrami ntoto yonso yantika na nzadi ya nene ya Ezipte tii na nzadi ya Efrate.

57.2A Kutangila bana: Kuyantika 15:18

18 Kilumbu yo yina Mfumu Nzambi wakanaka na Abrami nde: “Mono ta pesa ntoto yai yonso na bana na nge, katuka nzadi yina kele lweka ya Ezipte tii kuna na nzadi ya nene ya Efrate.

57.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Nani wakana na Abrami?
(Mfumu Nzambi)
- Nzambi silaka Abrami inki?

(Nde Yandi ta pesa bana na yandi ntoto yina yonso.)

- Ntoto Nzambi ta pesa bana na yandi ta vanda na kati-kati ya inki?

(Na kati ya banzadi zole—nzadi ya Ezipte [Nil] ti nzadi Efrate.) Niveau Secondaire:

- Nzadi Efrate kele na inki nsi bubuyai? (Iraki)

NB: Na mikanda ya Bible beto ta mona mpila Nzambi salaka bana ya Abrami ntoto na bo.)

57.2C Kusonga inki me salama:

Bana songa direction mosi, bo tuba:

« Nzambi ta pesa ntoto yai, katuka nzadi ya Ezipte ya bo ke bingaka Nil. »

Bana songa direction ya nkaka, bo tuba:

« Nzambi ta pesa ntoto tii na nzadi Efrate. »

57.2D Kuyimba ti kukina:

Kuwakana ya Nzambi ti Abrami

Yo yai: Ntoto!

57.3 Nzambi silaka kupesa Abrami ntoto ya bansi mingi.

57.3A Kutangila bana: Kuyantika 17: 19-21

19 Bantoto ya bantu yai: Ban-Keni, Ba Kenazi, Ba-Damoni,

20 Ba-Heti, Ba-Perizi, Ba-Refayimi,

21 Ba-Amore, Ba-Kanana, Ba-Girgashi ti Ba-Yebusi, bantoto yai yonso ta vanda na kati ya ntoto yina ya mono ta pesa na bana na nge.

57.3B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Nzambi silaka Abrami inki sambu na bantoto ya bantu mingi ya vandaka kuzinga na ntoto yina?

(Yandi ta pesa bana na yandi Abrami
ntoto yina.)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki nge banza bana ya
Abrami vandaka na droit kubaka
ntoto yina?

(Nzambi silaka yo na bo.) Kumanisa

leso:

Ntangu mambu yai salamaka, Abrami vandaka na
mwana ntete ve, kansi Nzambi silaka yandi dikanda
ya nene. Ntangu mambu yai salamaka, Abrami
vandaka na ntoto ntete ve, kansi Nzambi silaka bana
na yandi ntoto yina. Ketu Nzambi lenda tuba
luvunu? (Ikele ve.) Ketu Nzambi lenda sala kifu?
(Ikele ve.) Ketu Nzambi lenda tuba kisaka-saka?
(Ikele ve.) Ebuna, yonso ya Nzambi sila, yo fweti
salama kaka mpila Nzambi me tuba yo.

Devoir sambu na bakristo:

Ebuna mono ke pesa devoir na beno, konso mwana
ya kele mukristo. Ntangu nge tanga Bible mposo
yai, zaba nde yonso nge ke tanga kele kieleka.

Leso 58 Abrami sosaka “kusadisa” Nzambi kulungisa nsilulu na Yandi.

Leso ya Bible: Kuyantika 16:1-4

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya leso yai, bana ta
bakisa nde Nzambi lunga kusala yonso ya Yandi me
sila, ebuna, bo ta kanga ntima kaka nde Yandi ta
lungisa yo.

Verse ya Kulunguka: Kulonga 7:9b

(Nzambi) Yandi ke vilaka ve kuwakana ya yandi
wakanaka na beno, yandi ta songaka kaka mambote
na yandi tii kuna na bantu yina ke zolaka yandi ti
kulanda bansiku na yandi.

Kulanda devoir ya mposo me luta :

Konso yina ya nge tanga, tuba na Nzambi nde, “Ee,
Nzambi, mono kwikila yo. Yo ta salama na mpila
nge me tuba kaka.”

Kubinga bavidi na Yesu:

Kansi, kana nge me tula ntima ntete ve na Yesu,
zaba nde Bible mpi kele kieleka sambu na nge. Yo
ke tuba nde nge kele na moyo ve. Yo ke tuba nde
nge kele mwana ya Nzambi ve. Yo ke tuba nde nge
kele mbeni ya Nzambi. Yo ke tuba nde nge ke
zinga na mpimpa. Yo ke tuba nde nge ta mona zulu
ve.

Kansi Bible ke tuba mpi nde Nzambi zola nge
kuguluka. Yandi zola nge kukwisa na Yandi,
kubalula ntima, kukuma mwana na Yandi. Ketu nge
ta zenga mambu yai bubu? Beto me yilama
kusadisa nge. Kaka songa beto na nima ya ecodim
nde nge zola solula mambu yai.

===

NSUKA YA LESO 57

===

Na mposo me luta, beto pesaka beno devoir kutanga
Bible ti kusonga Nzambi nde, « Ee, mono kwikila
yai ya mono me tanga. Yo kele ndinga na nge. »
Nani salaka yo na mposo me luta ? Nani ta songa
beto inki mutindu ya sadisaka yandi ?

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai:

(Na mukanda « Bankunga ya Ecodim »)

Aleluya ! (Aluluya ! Nzambi kwikama !)

Bi-bi-la !

Mazono, Bubu, Mvu ya Mvu

Nani Kele Ngolo ? (Nani Ke Kwikama ?)

Zitisa Zina ya Yesu

Kuyantika Leso:

Mono zaba ve kana muntu me sila nge mambu
mosi, kansi na nima ya ntangu, nge mona nde yo ke
salama ve. Kana muntu me sila beto, yo kele mpasi
kuzaba kana yandi ta lungisa yo, to yandi ta lungisa
yo ve. Yandi lenda vila, yandi lenda kusa beto, to

yandi lenda mona mpila ve kulungisa yina ya yandi me silaka.

Nzambi Yandi mosi me silaka Abrami mambu zole. Nge lenda bambuka yo vandaka inki? (Dikanda ya nene ti ntoto sika yandi vandaka) Nzambi lenda vila ve. Nzambi lenda kusa beto ve. Nzambi ke na ngolo yonso, ebuna Yandi lenda lungisa yonso ya Yandi me tuba.

Transitio na Bible:

Nzambi silaka Abrami dikanda ya nene, kansi ntangu lutaka, ti Abrami vandaka na dikanda ya nene ve. Yandi vandaka na mwana ata mosi ve. Inki yandi fweti sala? Beto tala inki yandi salaka na Kuyantika, kapu 16, verse ya ntete.

Bangindu ya Nene na Kati ya Leso Yai na Bandambu 3:

58.1 Sarai, nkento ya Abrami, yantika kuyindula nde Nzambi lenda pesa mwana Yandi me silaka na nzila ya Agare, nsadisi na yandi.

58.1A Kutangila bana Kuyantika 16:1

1 Sarai, nkento ya Abrami, vandaka kubuta ve. Kansi yandi vandaka na mpika mosi ya nkento zina na yandi Agare, yina vandaka kusadisa yandi na nzo. Mwana-nkento yina vandaka muntu ya Ezipte.

58.1B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Ata Nzambi me sila yandi fami ya nene, nani vandaka kubuta ve?
(Sarai, nkento ya Abrami)
- Na mambu yina, Sarai yindulaka nani?
(Agare, mpika na yandi, ya vandaka kusadisa yandi na nzo.)
- Agare vandaka nkento ya inki nsi?

• (Nkento ya Ezipte) Niveau
Secondaire:

- NB: Ata mambu yai ya kubaka mpika ya nge bonso nkento na nge vandaka kusalama mingi na kati ya bantu ya nsi yina, keti yo vandaka lukanu ya Nzambi?

(Ikele ve. Nzambi salaka beto bakala mosi ti nkento mosi.)

58.1C Kusonga inki me salama:

Bana bankento zole sala theatre. Mosi kele Sarai, ke simba divumu na mawa sambu yandi ke buta ve, ke tala nkento ya nkaka Agare ya kele nsadisi na yandi. Agare ke kaka sala bonso yandi ke sadisa na nzo.

58.1D Kuyimba ti kukina:

Nzambi me silaka fami,
Kansi Sarai me buta ve,
Ebuna yandi yantikaka
Kuyindula nkento yai Hagare Kubuta
na sika na yandi.

58.2 Sarai songaka lukanu yina na Abrami ti yandi ndimaka.

58.2A Kutangila bana Kuyantika 16:2-3

2 Ebuna Sarai tubilaka Abrami nde: “Nge me mona, Mfumu Nzambi me pesa mono ata mwana ve. Sambu na nki nge lenda lala ve na mpika yai? Mbala ya nkaka yandi ta butila beto mwana.” Abrami ndimaka.

3 Mpidina Sarai pesaka yandi mpika yango Agare, muntu ya Ezipte, na kuvanda bonso nkento na yandi.”(Mambu yai kubwaka ntangu Abrami vandaka me zinga bamvula kumi na nsi ya Kanana.) 58.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Inki vandaka ngindu Sarai pesaka na bakala na yandi?
(Kulala ti mpika Agare sambu yandi butila yandi mwana.)
- Ngindu yina yantikaka na Sarai to na Abrami?
(Ngindu yantikaka na Sarai)
- Inki vandaka mvutu ya Abrami?
(Yandi ndimaka.)
- Inki ntangu mambu yina kubwaka?
(Ntangu bo me zinga bamvula kumi na nsi ya Kanana.) Niveau
Secondaire:
  - Sambu na inki nge banza nde Abrami ndimaka?
(Longi, kuwa mabanza ya bana. Mbala ya nkaka yandi mpi monaka nde Nzambi lenda lungisa nsilulu na Yandi kaka na mpila yina.)
  - Bo me kinga mwana ntangu ikwa?
(Bamvula kumi na nsi ya Kanana.)

58.2C Kusonga inki me salama:

Sala bapoupee tatu—mosi ya bakala ti zole ya bankento. Bana sala ti bapoupee yai bonso Sarai ke songa Abrami kubaka Agare, ebuna bonso Agare ke kwenda ti Abrami na shambre na nzo. Sukisa theatre na point yina.

58.2D Kuyimba ti kukina:

Sarai pesaka Abrami Nkento ya nkaka

Nkento yai Agare Kubutila yandi mwana.

58.3 Agare bakaka divumu, ebuna yandi bakaka lulendo ti yandi yantikaka kusaula Sarai.

58.3A Kutangila bana Kuyantika 16:4

4 Ntangu yai Agare bakaka divumu ya Abrami. Ntangu yandi monaka nde yandi ke

na divumu, yandi kumaka lulendo, yandi yantikaka kusaula Sarai. 58.3B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Inki salamaka ntangu Agare kwendaka na Abrami?
(Agare bakaka divumu.)
- Ntangu Agare monaka nde yandi vandaka na divumu, yandi bakaka inki attitude to inki mabanza?
(Mabanza ya lulendo.)
- Ebuna Agare yantikaka kusala inki?
(Yandi yantikaka kusaula Sarai.)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki Hagare bakaka lulendo?
(Yandi zwaka divumu, kansi Sarai me zwaka yo ntete ve.)
- Inki mutindu nge banza Sarai waka na nsi ya ntima ntangu Agare vandaka kusaula yandi?
(Mawa, makasi.)

58.3C Kusonga inki me salama:

Bana bankento yonso sala luse bonso bo kele na kimpala. (Beto ta saula ve sambu beto zola ve kupesa bana pratika na mambu yina.) Bana babakala yonso ta songa luse bonso bo ta songa kana mpangi me wila bo kimpala (ya mawa).

58.3D Kuyimba ti kukina:

Agare bakaka divumu ya Abrami.

Nswalu yandi waka kaka lulendo.

Nswalu yandi yantikaka kusaula Sarai.

Mawa, mawa me kwisa

Na Sarai ti Abrami

Sambu bo kukanga ntima ve Nde Nzambi ta sala yina ya Yandi me sila.

Mawa, mawa, mawa.

Kumanisa lesa:

Mambu yai yonso salamaka sambu Sarai ti Abrami zolaka ve kukanga ntima nde Nzambi ta pesa bo fami ya nene bonso Yandi me silaka. Mambu yai yonso ya mawa me kwisa sambu bo yindulaka nde Nzambi vandaka na mfunu ya lusadisu na bo kulungisa nsilulu na Yandi.

Devoir sambu na bakristo:

Nge, mukristo, keti nge ta kanga ntima na ndinga ya Nzambi? Keti nge ta kwikila Yandi, ata nge mona bonso Yandi keke na retard? Mono pesa beno bakristo devoir yai: Na mposho yai yonso, konso lumbu songa Nzambi nde nge ke tula Yandi ntima nde ndinga na Yandi keke kieleka. Ntangu nge tanga ndinga na Yandi na kati ya Bible, kwikila ti ndima yo, ata yo monika mpasi.

Kubinga bavidi na Yesu:

Keti nge ikele mukristo? Nge keke mukristo kaka kana na ntima na nge yonso, nge me yamba Yesu Kristo bonso Mvulusi na nge. Yandi me sila nde konso muntu ya kwikila na Yandi, yandi ta guluka. Yandi ta lungisa nsilulu yai mpi. Kana nge me yamba Yandi ntete ve, keti nge ta sala yo bubu sambu nge mpi kuma mwana ya Nzambi? Nge lenda binga Yandi na konso sika nge ikele sambu na kutula Yandi ntima. Kana nge me zenga mambu yai, kwisa songa beto sambu beto lenda yangalala ti nge. ===

NSUKA YA LESO 58

===

Leso 59 Mavanga salamaka na kati ya Sarai ti Agare.

Leso ya Bible: Kuyantika 16:5-6

Kikuma: Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde, kana beto buya nzila ya Nzambi sambu na kulanda

nzila na beto mosi, na nima ya ntangu, yo ta natila beto mavanga.

Verse ya Kulonguka: Bingana 14:12

Nzila ya nge ke yindula nde yo keke nzila ya mbote, yo lenda vanda nzila ya lufwa.

Kulanda devoir ya mposho me luta : Na mposho me luta, beto lombaka beno bakristo kutanga Bible na lukwikilu, mpi kutula ntima na Nzambi ata nge mona bonso Yandi keke na retard. Nani me meka kusala yo na mposho me luta ? Beno ke tula ntima na Nambi na inki mambu ?

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai:

(Na mukanda « Bankunga ya Ecodim »

Bana ya Nzambi Telama

Kuwa Bible

Landa, Mo' Ta Landa Nge, Mfumu

Mfumu Zaba Nzila na Mono

Yesu Ikele Awa

Kuyantika Leso:

Sarai ti Abrami bo mosi solaka kusosa mwana na nzila na bo mosi. Bo lombaka ve Nzambi kusonga bo inki bo fweti sala. Bo bakaka mwana ya bo sosaka—Ismaele, mwana ya Abrami ti Agare. Kansi mambu yina nataka lulendo na ntima ya Agare.

Transitio na Bible:

Bubuyai, beto ta mona inki mavanga landaka na nima. Beto me kuma na mukanda ya Kuyantika, kapu 16, nzila ya kutanga 5.

Bangindu ya Nene na Kati ya Leso Yai na Bandambu 3:

59.1 Sarai monaka nde kusaula ya Agare me katuka na Abrami.

59.1A Kutangila bana: Kuyantika 16:5

5 Ebuna Sarai tubilaka Abrami nde: “Kusaula yai ya Agare ke saula mono, mbi me katuka na nge. Mono mosi muntu peska nge mpika na mono yai. Katuka ntangu yandi me mona nde yandi ke na divumu, yandi ke saula mono. Mbote Mfumu Nzambi kusambisa beto.”

59.2B Kuyula bana bonso yai: Niveau
Primaire:

- Sarai monaka nde mbi me katuka na nani?
(Na Abrami)
- Inki ntangu Agare yantikaka kusaula Sarai?
- (Ntangu yandi monaka nde yandi vandaka na divumu.)
- Sarai bingaka nani kusambisa bo?
- (Mfumu Nzambi) Niveau Secondaire:
  - Ata Sarai monaka nde mbi me katuka na Abrami, sambu yandi muntu lalaka ti Agare, kusala mpidina vandaka ngindu ya nani? [16:2]
(Yo vandaka ngindu ya yandi mosi ti yandi muntu songaka Abrami kusala yo.)
  - Keti nge banza Sarai yindulaka na ntwala kupesa Agare na Abrami, kana yandi ta vanda inki mutindu kana yandi baka divumu?
(Yo ke monika nde yandi yindulaka kaka mwana, imene, ti yandi me yindula mambu ya nkaka ve.)
  - Kana Nzambi vandaka kusambisa mambu yina, nge banza nde Yandi ta tuba inki?
(Longi, kuwa ntete mabanza ya bana. Kieleka, bo yonso salaka mbi na mambu yina.)

59.1C Kusonga inki me salama:

Na theatre, nkento mosi vanda Sarai, ke songisa Abami mambu yai. Bakala mosi vanda Abrami, kaka kuwa kubokuta ya Sarai.

59.1D Kuyimba ti kukina sambu na kusonga inki me salama :

Ata mono Sarai me pesa nge
Nkento yai Agare, Mbi me
katuka na nge, Abrami Sambu
yandi ke saula mono!
O mawa na mono, o mawa!

59.2 Abrami bikaka mambu yina na maboko ya Sarai.

59.2A Kutangila bana: Kuyantika 16:6a

6 Abrami vutulaka nde: “Yandi kele kaka mpika na nge, yandi kele kaka na maboko na nge. Mambu ve, nge sala yandi konso kima ya nge zola.”... 59.2B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Inki mutindu Abrami vutulaka Sarai?
(Agare kele na maboko na nge, sala na yandi bonso nge zola.) Niveau Secondaire:

- Inki nge banza sambu na mvutu ya Abrami?

(Longi, kuwa mabanza ya bana. Na sens mosi, mvutu yai vandaka mayele, sambu na nima, yo ta vanda mpasi nde Sarai mona diaka nde faute me katuka na yandi. Abrami zabaka mpi nde Sarai vandaka ve na kikalulu kuvanda mbi ti bantu ya sadilaka yandi.)

59.2C Kusonga inki me salama:

Na theatre, mwana ya bakala vanda Abrami kusonga Sarai mambu yina.

59.2D Kuyimba ti kukina sambu na kusonga inki me salama: Nge, Sarai, nkento na mono, Agare ke sadila nge.

Nge lenda zenga mambu yai. Inki ta salama.

Mm. mmm.

59.3 Sarai kuniokulaka Agare, ebuna Agare tinaka.

59.3A Kutangila bana: Kuyantika 16:6b

16b...Ntangu yai Sarai yantikaka kuniokula Agare, ebuna Agare tinaka. 59.3B Kuyula bangyifula bonso yai— Niveau Primaire:

- Na nima Abrami tubaka mpidina, Sarai yantikaka kusala inki?
(Yandi yantikaka kuniokula Agare.)
- Inki Agare salaka sambu na kuniokula yina?
(Yandi tinaka.)

bonso bo kele Agare. Na nsuka, bo vutuka na bisika na bo.

59.3D Kuyimba ti kukina: Sarai

kuniokulaka nkento yai Agare,

Ebuna Agare tinaka, Agare tinaka.

Mavanga! Mavanga! O mawa! Mavanga! Kumanisa

leso:

Sarai pesaka Agare na Abrami na mabanza kubaka mwana. Yina salamaka, kansi na nsuka Agare tinaka na mwana na yandi. Mavanga mingi kotaka, kaka sambu Sarai bikaka nzila ya Nzambi sambu na landa nzila na yandi mosi.

Devoir sambu na bakristo:

Beno bakristo, Nzambi me songa beto mambu mingi na ndinga na Yandi. Keti nge ke landa yonso nge zaba ya ndinga ya Nzambi? Mposho yai, samba Nzambi konso lumbu nde Yandi kutwadisa nge ti Yandi kupesa nge ngolo kulanda ndinga na Yandi na mambu yonso.

Kubinga bavidi na Yesu:

- Sambu na inki nge banza Agare tinaka?

(Longi, kuwa mabanza ya bana. Mbala ya naka yandi vandaka na boma.)

Niveau Secondaire:

- Inki nge zolaka kusala kana nge vandaka Sarai? Kana nge vandaka Agare?

(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

59.3C Kusonga inki me salama:

Bana yonso songa inki mutindu bantu kele kuniokula muntu. Na nima, bo yonso tina

Kansi, kana nge me yamba Yesu ntete ve bonso
Mvulusi na nge, zaba nde nge lenda ve landa ndinga
na Yandi. Ngolo ya nge mosi ta lunga ve kusala yo.
Nge ke na mfunu ya Mpeve ya Nzambi. Mpeve
yina ke kwisa kota kaka na ntangu nde nge
kuyamba Yesu bonso Mvulusi na nge. Keti nge ta
yamba Yandi bubuyai? Kwisa vanda awa (longi,
songa bana wapi kuvanda) kana nge zole yamba
Yandi bubu. Mono ta kwisa twadisa nge na Yesu.

==

NSUKA YA LESO 59

===

Leso 60 Nzambi lundaka Agare na nseke.

Leso ya Bible: Kuyantika 16:7-10

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Nzambi zola bantu yonso, ebuna bo ta songa luzolo yina na bantu yonso na zina na Yesu.

Verse ya Kulonguka: Bisalu 10:34b

“Ya kieleka, mono me bakisa nde Nzambi ke zolaka bantu yonso mutindu mosi.”

Kulanda devoir ya mposo me luta : Na mposo me luta beto pesaka beno devoir kusamba Nzambi nde Yandi pesa nge ngolo kulanda ndinga na Yandi na mambu yonso. Nani me tula ngolo kusala yo na mposo yai ? Nani lenda songa beto inki mutindu Nzambi me sadisa nge na mambu yina ?

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai:

(Na mukanda « Bankunga ya Ecodom »

Beto Zolana

Kwenda Nord, Kwenda Sud

Mfumu Zaba Nzila na Mono

Yesu Zola Bana Yonso

Zola

Kuyantika Leso:

- Na lesu me luta, beto monaka nde muntu mosi tinaka. Nani tinaka?
(Agare.)
- Sambu na inki Agare tinaka?
(Sambu Sarai vandaka kuniokula yandi, sambu Agare vandaka na mwana, kansi Sarai vandaka na mwana ve.)
Agare bikisaka inki?
(Agare bikisaka nzo ya Sarai ti Abrami.)
- Keti Agare vandaka na nsi na yandi mosi?
(Ikele ve. Yandi vandaka muntu ya Ezipte, kansi yandi tinaka na nsi ya bantu ya Kanana.)
- Keti nge banza Agare ta mona muntu kuyamba yandi kuna?
(Ikele ve. Bo vandaka bantu ya nkaka.)

Transitio na Bible:

Bubuyai, beto ta mona inki Agare monaka ntangu yandi tinaka na nseke. Beto ke kuma na mukanda ya Kuyantika, kapu 16, nzila ya kutanga 7.

Bangindu ya Nene na Kati ya Leso Yai na
Bandambu 3:

60.1 Wanzio ya Nzambi kwisaka kutana ti Agare na
nsi ya zelo mingi.

60.1A Kutangila bana: Kuyantika 16:7

7 Wanzio ya Mfumu Nzambi kwisaka
kukuta Agare na ntoto ya zelo na zelo
penepene na nto ya masa. Nto ya masa yina
kele na nzila ya bwala Shure. 60.1B Kuyula
bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Nani kwisaka kukuta ti Agare?
(Wanzio ya Mfumu Nzambi)
- Wanzio kutaka Agare na ntoto ya
iniki mutindu?
(Ntoto ya zelo na zelo, penepene na
nto ya masa, na nzila ya bwala
Shure.)

Niveau Secondaire:

- Bonso Agare me tambula mingi na
ntoto ya zelo na zelo, nge banza
yandi monaka iniki mutindu ntangu
wanzio kutanaka ti yandi?
(Longi, kuwa mabanza ya bana.
Yandi fweti vanda kulembwa, ti
nzala ya masa.)
- Yo ke songa iniki nge wanzio ya
Nzambi kwisaka kutana ti yandi?
(Nzambi zolaka yandi, ata yandi
vandaka kaka mpika.)

60.1C Kusonga iniki me salama:

Kusala theatre. Mwana mosi ta vanda
wanzio. Bana yonso ya nkaka ta vanda
Agare. Bo ta tambula mingi na mpasi, na
tiya, na nzala na kisika ya zelo kaka. Bo
mona nto ya masa mosi, ti bo kwenda
nswalu kuna. Kuna, wanzio kwisa
kumonika na bo. Yandi nde, “Mono kele
wanzio ya Nzambi.”

60.1D Kuyimba ti kukina:

Agare tinaka Sarai,

Ye tambulaka na mpasi

Makulu na zulu ya zelo ya tiya.

Zelo na zelo. Agare kwisaka

na nto ya masa Kuna yandi

monaka wanzio.

60.2 Wanzio solulaka ti Agare.

60.2A Kutangila bana: Kuyantika 16:8

8 Yandi yulaka yandi nde: “Agare, muntu
ya Sarai, nge me katuka wapi? Nge ke
kwenda wapi?” Agare vutulaka nde,
“Mono ke tina Sarai.”

60.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau

Primaire:

- Wanzio salaka iniki?
(Yandi yufulaka Agare bangyifula.)
- Iniki mutindu beto zaba nde Nzambi
waka mpasi na yandi?
(Yandi bingaka Agare na zina.
Yandi zabaka mpi kisalu na yandi.
“Muntu ya Sarai.”)
- Wanzio yulaka iniki bangyifula zole?
(Nge me katuka wapi? Nge ke
kwenda wapi?)
- Iniki mvutu Agare pesaka?
(Mono ke tina Sarai.)
- Na kati ya bangyifula zole ya
wanzio yulaka, Agare pesaka mvutu
na iniki, ti yandi pesaka ve mvutu na
iniki?

(Yandi songaka wapi yandi me
katuka, kansi yandi songaka ve wapi yandi
vandaka kukwenda.) Niveau Secondaire:

- Sambu na inki nge banza yandi pesaka mvutu ve wapi yandi vandaka kukwenda?

(Yandi vandaka ve kukwenda kusosa kisika. Yandi vandaka kaka kutina, kutambula mpamba.)

- Bonso Nzambi ke zaba mambu yonso, sambu na inki wanzio na Yandi tubaka mpidina?

(Sambu Agare kuyindula wapi yandi ke kwenda.)

60.2C Kusonga inki me salama:

Mwana mosi kuvanda Agare ti mosi kuvanda wanzio, kusonga inki bo zole me tuba na baverse yai.

60.2D Kuyimba ti kukina:

Wanzio yulaka Mama Agare,

“Nge me katuka wapi?”

Wanzio yulaka Mama Agare,

“Nge ke kwenda wapi?”

Agare vutulaka kaka nde,

“Mono ke tina Sarai.” O, o.

“Mono ke tina Sarai.”

60.3 Wanzio songaka Agare kuvutuka na Sarai, ti yandi silaka Agare mpi dikanda ya nene.

60.3A Kutangila bana: Kuyantika 16:9-10

9 Ebuna wanzio nde: “Vutuka na maboko ya Sarai, lemfukila yandi.”

10 Wanzio tubaka diaka nde, “Mfumu Nzambi ta pesa nge dikanda ya bantu mingi, muntu ta kuka ve kutanga bo.”

60.3B Kuyula bangyifula bonso yai—

Niveau Primaire:

- Wanzio songaka Agare kusala inki?

(Kuvutuka na Sarai ti kulemfukila yandi.)

- Wanzio silaka yandi inki?

(Nde Mfumu Nzambi ta pesa yandi dikanda ya bantu mingi, muntu ta kuka ve kutanga bo.)

- Nge banza Agare waka mambu yai inki mutindu?

(Longi, kuwa mabanza ya bana. Yo fweti vanda mpasi na Agare na kuwa nde yandi fweti vutuka na Sarai. Kansi yo fweti pesa yandi kiese kuzaba nde Nzambi ta kumisa yandi dikanda ya nene.) Niveau Secondaire:

- Sambu na inki Nzambi ta songa Agare kuvutuka na Sarai?

(Longi, kuwa mabanza ya bana. Kana Sarai ve, nani ta sadisa yandi, bonso yandi vandaka ti bantu na yandi ya Ezipte diaka ve?)

- Kuvutuka na Sarai ta lomba inki mabanza?

(Kudikumumusa. Yina ta manisa lulendo na yandi ya nataka mavanga yai.)

- Nsilulu ya Nzambi na Agare ti na Sarai vandaka inki mutindu? Sala comparaison.

(Yo vandaka kiteso mosi na mambu ya dikanda. Bankento yai zole, Bo yonso ta kuma dikanda ya nene, mpila ya kutanga yo ta vanda ve.)

60.3C Kusonga inki me salama:

Mwana mosi ta vanda bonso wanzio. Bana yonso ya nkaka ta songa mpila bo banza Agare waka bandinga ya wanzio yina. Wanzio ta tuba nde, “Agare, nge ta vutuka na nzo ya Sarai, nge ta lemfukila yandi.” (Bana songa mvutu bonso ya mawa, surprise, boma, etc.) Wanzio ta tuba nde, “Agare, nge ta kuma dikanda ya nene, mpila

ya kutanga yo ta vanda ve.” (Bana songa kiese.)

60.3D Kuyimba ti kukina: Wanzio
songaka Mama Agare Yandi vutuka
na Sarai.
Wanzio tubaka nde Mama Agare
Ta kuma dikanda ya nene, mpi. O, o.

Kumanisa lesu:

Wanzio me songa Agare nde, ata mpasi me vanda, Nzambi me vila yandi ve. Nzambi lundaka yandi na ntoto ya mpasi. Yandi tindaka wanzio sambu na kubinga Agare kuvutuka na Sarai, mpi kusonga nde yandi mpi ta kuma dikanda ya nene. Dikanda ya ta katuka na Agare ta vanda baArabe. Ata bo vandaka ve bantu ya ta pesa beto Mesia ti Bible, Nzambi Bible ke tuba nde, “Ata Nzambi salaka ntoto na lusadisu na yandi (Yesu), kansi bantu ya nsi-ntoto zabaka yandi ve. Yandi kwisaka na nsi na Yandi mosi, kansi bampangi na Yandi yambaka Yandi ve. Kansi bantu ya nkaka yambaka Yandi, bo ndimaka Yandi mpi na ntima na bo. Ebuna yandi peska bo kiyeka na kukituka bana ya Nzambi.” (Yoane 1:10b-12).

Keti nge me yamba Yesu? Ketu nge me ndima yandi na ntima na nge yonso? Kaka binga Yandi na lombilu. Songa Yandi nde nge kwikila na Yandi. Songa Yandi nde nge ke ndima Yandi na ntima na nge yonso. Lomba Yandi nde Yandi kugulusa nge. Yandi me sila nde Yandi ta sala yo. Na nima, songa beto, sambu beto lenda yangalala ti nge.

==

NSUKA YA LESO 60

===

zolaka mpi bo. Nzambi zola bantu ya makanda yonso.

Devoir sambu na bakristo:

Bonso beto zaba nde Nzambi zola bantu ya makanda yonso, beto bakristo, keti beto mpi ke zola bo? Bantu kele na probleme ti inki makanda awa na rayon ya beno? Nge mosi, nge ke na probleme ti banani? Mposu yai, keti nge ta tula bantu yina na lombilu konso lumbu?

Kubinga bavidi na Yesu:

Ata nge ke muntu ya inki dikanda, ata nge kele mvwama to nsukami, ata nge kele mayele mingi to mingi ve, zaba nde Nzambi zola nge. Yesu Kristo, Mwana-Nzambi, kwisaka na nsi-ntoto yai sambu Yandi zola gulusa nge.

Leso 61 Ismaele butukaka.

Leso ya Bible: Kuyantika 16:11-16

Kikuma ya Leso:

Na nsuka ya lesa yai, bana ta bakisa nde ata Ismaele vandaka ve mwana ya Nzambi silaka Abrami, Nzambi zolaka ti lundaka yandi, bonso Yandi ke zolaka bantu yonso. Ebuna, kana bo me bakisa yai, bo ta songa luzolo ya Nzambi na bantu yonso.

Verse ya Kulonguka: Matayo 28:18b-19a

“Nzambi me pesaka mono kiyeka yonso na zulu ti awa na nsi-ntoto. 19 Yo yina, beno kwenda kukumisa bantu yonso balonguki na mono...”

Kulanda devoir ya lesa me luta: Na mposi me luta, beto lombaka beno kuyindula, bantu ya rayon yai kele mbote ve ti inki dikanda ya nkaka? Beno tubaka nde beno kele mbote ve ti _____ (longi, tuba zina ya bantu bo me tuba). Ebuna beto pesaka devoir nde beno kutula bantu yina na lombilu. Nani me sala yo na mposi yai?

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesa yai:
(Na mukanda “Bankunga ya Ecodim”)
Beto Zolana
Kwenda Nord, Kwenda Sud Mono Kele na
Nzo Kitoko (Benda bampangi ya
nkaka, beno kwisa!)
Zola

Kuyantika Leso:

- Na nsuka ya lesa me luta, beto monaka nde wanzio ya Nzambi me kuta Agare na nseke ya zelo, ebuna yandi me songa Agare inki?
(Yandi vutuka na Sarai ti lemfuka na yandi.)
- Wanzio me songa Agare nde Nzambi me sila yandi inki?
(Yandi mpi ta vanda mama ya dikanda ya nene.)

Transitio na Bible:

Beto me mona nde Nzambi me silaka bankento zole, Sarai ti Agare, nde bo ta vanda mama ya dikanda ya nene. Agare vandaka na divumu, kansi Sarai me baka divumu ntete ve. Inki mutindu ta vanda kubuta ya Agare? Beto landa histoire na beto diaka na mukanda ya Kuyantika, kapu 16, nzila ya kutanga 11.

Bangindu ya Nene na Kati ya Lesa Yai na Bandambu 4:

61.1 Wanzio songaka Agare nde yandi ta buta mwana ya bakala, ti yandi ta pesa zina Ismaele, disongidila nde “Nzambi ke waka.”

61.1A Kutangila bana: Kuyantika 16:11

Nge ta buta mwana ya bakala, nge ta pesa yandi zina Ismaele (disongidila nde Nzambi ke waka), sambu Mfumu Nzambi me wa kudila na nge. 61.1B Kuyula bana bonso yai— Niveau Primaire:

- Wanzio tubaka nde Agare ta buta inki?
(Mwana ya bakala)
- Agare fweti pesa mwana inki zina?
(Zina Ismaele)
- Inki disongidila ya zina yina?
(Nzambi ke waka.)
- Yai vandaka kusonga nde Nzambi me wa kudila ya nani?
(Ya mama Agare)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki nge banza Nzambi waka kudila ya Agare?
(Sambu Yandi zola bantu yonso.)
- Yai mpi ke songa nde Nzambi kuwa kudila ya bantu ya ke mona mpasi na diboko ya bantu ya nkaka. Beto lenda tuba nde Nzambi ke wa kudila ya inki bantu bubuyai ya ke mona mpasi mutindu yina?

(Longi, kuwa mabanza ya bana.
Lomba bo kutendula mvutu ya bo
pesa.)

61.1C Kusonga inki me salama:

Na theatree, mwana mosi sala bonso
wanzio, ke songa Agare mambu yai.
Bana ya nkaka vanda bonso Agare.
Bo sala na mpila bo banza Agare ta
sala ntangu yandi waka bansangu
yina.

61.1D Kuyimba ti kukina:

(Bana nikisa maboko bonso bo kele
wanzio)

Agare, nge ta buta mwana
Mwana ya bakala
Nge ta pesa yandi
zina Ismaele.

Zina yina zola tuba nde
“Nzambi ke wa.”

Nzambi mene waka
Kudila nge me dila.

61.2 Wanzio songaka nde Ismaele ta vanda muntu
ya kunwana ti ya kingenga.

61.2A Kutangila bana: Kuyantika 16:12

12 Kansi mwana na nge yina ta zingaka
bonso mpunda ya nseke; yandi ta nwanaka
na bantu yonso, bantu yonso mpi ta
nwanaka na yandi. Yandi ta zingaka na
bampangi na yandi ve, yandi ta zingaka na
kingenga.

61.2B Kuyula bana bonso yai— Niveau
Primaire:

- Wanzio songaka Agare mpila
mwana na yandi ta zinga. Yandi ta
zinga bonso inki?
(Bonso mpunda ya nseke)
- Yandi ta zinga inki mutindu ti bantu
ya nkaka?

(Kunwana ti bo ti bo kunwana ti
yandi, muntu ya mvita)

- Keti yandi ta zinga ti bampangi na
yandi?

(Ikele ve. Yandi ta zinga na
kingenga.)

Niveau Secondaire:

- Keti nge mona nde mwana ya
Abrami Ismaele ta pesa fami na
yandi kiese?

(Ikele ve. Yandi ta zinga ve ti bo
kansi yandi ta nwana ti bo kaka.)

61.2C Kusonga inki me salama:

Na theatre, mwana bakala mosi
songa inki Ismaele ta vanda ti mpila
yandi ta zinga. Bana ya nkaka songa
mpila bampangi na yandi ta mona
yandi. (Na boma, na mawa.)

61.2D Kuyimba ti kukina:

Ismaele ta nwana kaka

Ye zinga kingenga. Mawa!

61.3 Agare pesaka Nzambi zina Ele-Roi, sambu
yandi yitukaka nde yandi lenda zinga diaka na nima
ya kumona wanzio ya Nzambi.

61.3A Kutangila bana: Kuyantika 16: 13-
14

13 Agare pesaka Mfumu Nzambi zina
EleRoi, sambu yandi tubaka na nsi ya ntima
nde: “Keti ya kieleka mono ke zinga diaka
ata awa ya mono me mona Nzambi yina ke
monaka mono?”

14 Yo yina bantu ke bingaka nto ya
masa yina Bere-Lahai-Roi (disongidila nde
nto ya masa ya muntu yina ke zingaka ti ke
monaka mono.) Nto ya masa yina kele
kwaku bwala Kadeshi kwaku bwala Baeredi
yo na kati.

61.3B Kuyula bangyifula bonso yai—

Niveau Primaire:

61.4B Kuyula bangyifula bonso yai—

- Na nima Agare waka wanzio ya Niveau Primaire: Nzambi, yandi waka bonso yandi me
- Agare butilaka Abrami inki? mona Nzambi Yandi mosi. Ebuna yandi pesaka Nzambi inki zina?

(Mwana ya bakala, bonso wanzio tubilaka yandi.)

(Zina “Ele-Roi”)

- Yo ke monikaka nde Agare me
- Inki disongidila ya zina yina? vutuka wapi?

(Mono me mona Nzambi ti mono me

(Na nzo ya Abrami ti Sarai, bonso

zinga) wanzio tubilaka yandi.)

- Bantu ya sika yina pesaka inki zina
- Abrami vandaka bamvula ikwa

sambu na mambu yai? ntangu Agare butaka Ismaele?

(Nto ya masa)

(Bamvula 86)

Niveau Secondaire:

Niveau Secondaire:

Keti Agare vandaka kunwana ti bandinga ya wanzio tubaka?

(Ikele ve. Yandi vandaka kaka na kuyituka nde yandi monaka wanzio ya Nzambi kansi yandi fwaka ve.)

- Solula inki mutindu bana banza yo vandaka na nzo ya Abrami na lubutuku ya Ismaele. Inki mutindu nge banza Abrami bakaka yo? Sarai? Agare?

61.3C Kusonga inki me salama:

Mwana nkento mosi sala bageste bonso Agare, kusonga kuyituka nde yandi me mona wanzio ya Nzambi, kansi yandi kufwaka ve.

(Longi, kuwa mabanza ya bana. Mbala ya nkaka mabanza na bo vandaka kisaksaka.)

61.3D Kuyimba ti kukina:

Agare vandaka na kiese Na wanzio ya Nzambi.

Yandi kuyitukaka

- Keti nge banza Agare songaka bantu ya nkaka inki wanzio songaka yandi? Sambu na inki to sambu na inki ve?

(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

Nde yandi kufwaka ve.

silaka yandi. Na theatre, mwana ya bakala mosi songa mpila Abrami waka na nsi ya ntima (mabanza

61.4 Agare vutukaka na nzo ya Abrami ti Sarai, kisakasaka) ti yandi butilaka Abrami mwana Ismaele ntangu

Abrami vandaka na bamvula 86.

61.4D Kuyimba ti kukina:

61.4A Kutangila bana: Kuyantika 16:

Mwana ya Abrami me butuka

Ya mama Agare

15-16

Kansi Nzambi me sila yandi

15 Agare butilaka Abrami mwana ya Mwana ya mama Sarai. bakala, ebuna Abrami pesaka yandi zina

Ismaele.

Kumanisa leso:

16 Na ntangu yina Abrami vandaka me Mambu yai ya salamaka, lubutuku ya Ismaele, yo kuma bamvula makumi nana na sambanu. vandaka ve luzolo ya Nzambi. Yo vandaka mambu

Abrami salaka na kimuntu na yandi. Mwana yai Ismaele vandaka ve mwana ya Nzambi silaka na Abrami ti nkento na yandi Sarai.

Nge na mambu yonso.

Matondo sambu na

Kansi ata mpila yina, Nzambi lundaka Mama Agare ti mwana na yandi Ismaele. Nzambi zola bantu yonso, ata bo me butuka inki mutindu.

pardo ya masumu na

mono.

Na zina ya Yesu, Amen.

Devoir sambu na bakristo:

Sambu Nzambi zola bantu yonso, Yandi me songa beto bakristo kusonga nsangu ya Yesu na bantu yonso mpi. Mono ke pesa beno bakristo devoir yai: Na mposo yai, kusonga luzolo ya Nzambi na bantu ya kele ve na dikanda na nge.

Kana nge me samba mutindu yina bubuyai mbala ya ntete, beto zola yangalala ti nge. Na nima ya ecodim, kwisa songa mono inki nge me sala. Mono ta vanda na kiese ya mingi sambu na nge.

==

NSUKA YA LESO 61

===

Kubinga bavidi na Yesu:

Ebuna, nge--keti nge zaba Yesu Kristo bonso Mvulusi na nge? Ata nge kele nani, ata nge me butuka wapi to inki mutindu, zaba nge Yesu Kristo ke zola nge. Yandi zola kugulusa nge ti kulolula masumu yonso ya nge me sala. Yandi zola kitula nge mwana ya Nzambi. Kana nge me yamba Yandi ntete ve na ntima na nge, nge lenda yamba Yandi sesepiyai, sika nge ikele.

Kaka samba kisambu bonso yai:

Tata Nzambi, mono zaba nde mono me sala masumu, ti mono ke na mfunu ya Yesu kugulusa mono.

Mono kwikila nde Yandi ikele Mwana Nzambi ya me fwa na zulu ya kulunsi sambu na kufuta ndola ya masumu na mono. Mono kwikila nde Yandi telemaka na lufwa.

Yesu Kristo, ntangu yai, kota na ntima na mono ti luzingu na mono. Kitula mono mukristo ya kieleka. Sadisa mono kulanda

Leso 62 Nzambi tubaka diaka bansilulu na Yandi na Abrami.

Leso ya Bible: Kuyantika 17:1-14, 23-27

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya leso yai, bana ta bakisa nde ndinga ya Nzambi fweti salama na ntangu ya mbote, ata yo salama ve na ntangu ya beto ke yindula. Ebuna, bo ta tula ntima na yonso ya Nzambi me tuba.

Verse ya Kulonguka: Bankunga 19:8

Bansiku ya Mfumu Nzambi kele mbote mpenza, yo ke pesaka ngolo na ntima. Bansiku ya Mfumu Nzambi bantu lenda tula yo ntima, yo ke pesaka mayele na bantu yina ke na mayele ve.

Kulanda devoir ya leso me luta: Na mposo me luta, beto me longuka nde Nzambi zola bantu ya makanda yonso, ebuna beto lombaka beno kusonga luzolo na bantu ya makanda ya nkaka. Nani lenda songa beto inki mutindu yandi tesaka kusala yo na mposo me luta?

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai:

(Na mukanda “Bankunga ya Ecodim”)

Nzambi Ke Mbote! (Bible ke mbote!) Bi-bi-la!

Kuwa Bible

Nani Kele Ngolo ? (Nani ke kwikama ?)

Kuyantika Leso:

Kana tata zola bana na yandi kusimba dibanza mosi, mbala ikwa yandi ta tuba yo? (Longi, kuwa mabanza ya bana.) Yandi ta tuba yo mingi, diaka ti diaka. Sambu na inki? Sambu mwana bambuka yo.

Sambu bana bakisa mbote-mbote mfunu na yo.

Sambu bana kuvila yo ve.

Mpidina, Nzambi me tuba diaka ti diaka nde Yandi ta pesa Abrami

bima zole. Nani bambuka bima yina ya Nzambi silaka Abrami?

(Bana mingi to dikanda ya nene, ti ntoto sika yandi vandaka.) Beto me mona dezia mbala zole Nzambi me tuba yo.

Transitio na Malongi ya Bible: Bansilulu yai, yo fweti vanda mfunu mingi, sambu bubuyai beto ta mona mbala ya tatu ya Yandi me tuba yo. Beto me kuma na mukanda ya Kuyantika, kapu 17, nzila kutanga verse ya ntete.

Bangindu ya Nene ya Leso na Bandambu 6:

62.1 Nzambi monikaka na Abrami.

Kutangila bana: Kuyantika 17:1-2

1 Ntangu Abrami vandaka na bamvula makumi uvwa (99), Mfumu Nzambi kwisaka kumonika na yandi. Yandi tubilaka Abrami nde: “Mono kele Nzambi-Mpungu. Lemfuka na mono na luzingu na nge yonso, vanda mpi muntu ya bifu ya mbote.

2 Beto ke wakana na nge, mono ta pesa nge dikanda ya bantu mingi-mingi.” Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Ntangu Nzambi tubaka na Abrami mbala yai, Abrami vandaka na bamvula ikwa? (Yandi vandaka na bamvula 99.)
- Nzambi songaka Abrami inki zina na yandi? (Nzambi-Mpungu)
- Inki disongidila ya zina yina? (Nzambi ya kele na ngolo yonso)

- Nzambi songaka Abrami kusala inki?
(Kulemfuka na Yandi, ti zinga na bifu ya mbote)
- Nzambi me sala inki ti yandi?
(Nzambi me wakana ti yandi.)
- Nsilulu ya Nzambi vandaka inki?
(Nzambi ta pesa yandi dikanda ya bantu mingi-mingi.)

Niveau Secondaire:

- Yindula zina ya Nzambi awa.
Sambu na inki nge banza Nzambi
kingaka tii ntangu Abrami vandaka me nuna sambu na
kupesa yandi mwana?
(Longi, kuwa mabanza ya bana.
Mbala ya nkaka yo vandaka sambu Abrami ti bantu ya
nkaka bakisa mbote nde Nzambi lunga sala mambu
yonso, ata mambu ya lenda salama ve na bantu.)
- Tala nde Nzambi tubaka nde, “Beto (pluriel) ke wakana na
nge.” Sambu na inki Yandi tubaka “Beto” kansi “Mono”
ve?
(Yo ke songa nde Nzambi kele
Nzambi-Tata, Nzambi-Mwana, ti Nzambi-Mpeve.
Bible tendula mambu yina mbote-mbote na Kuwakana
ya Mpa, kansi ata na Kuwakana ya Ntama, beto ke
mona yo.)
Kusonga inki me salama:

Bana zole sala théâtre ya mambu Nzambi tubaka.
Mosi vanda Nzambi ti mosi Abrami.

Kuyimba ti kukina inki me salama:

Nzambi tubilaka Abrami,
« Mono Nzambi-Mpungu. »

Lemfuka na Mono,
Vanda na bifu ya mbote.

Beto ke wakana na nge. Bana na nge ta
kuma dikanda ya nene. !

3 Abrami
fukamaka ilungi na
ntoto, ebuna Nzambi
tubilaka yandi diaka
nde:

4 “Beto me
wakana na nge mpila
yai: Nge ta vanda
nkaka ya makanda
mingi ya bantu na nsi-
ntoto.

Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Bu Nzambi
tubaka na
yandi, Abrami
salaka inki?
(Yandi bwaka,
ilungi na ntoto.)
- Nzambi tubaka
inki nsilulu
diaka?
(Yandi ta vanda
nkaka ya
makanda mingi
ya bantu.)

Niveau Secondaire:

- Na nsilulu yai,
Nzambi me
yika ndambu na
yina Yandi me
sila. Yandi me
yika inki?
(Yandi ta vanda
nkaka ve kaka
ya dikanda
mosi ya nene,
kansi ya
makanda mingi
ya bantu.)

62.2 Nzambi tubaka diaka mpila Yandi me wakana na Abrami.

Kutangila bana: Kuyantika 17:3-4

Kusonga inki me salama:

Bimvuka zole ya bana desinner na papier, tableau to
ntoto mutindu yai:

Kimvuka ya ntete—Dikanda mosi ya nene.

Kimvuka ya zole—Makanda mingi ya bantu.

Kuyimba ti kukina inki me salama:

Tata Abrami—tata ya nene

Nkaka Abrami—nkaka ya nene Yandi ta buta

makanda mingi.

62.3 Nzambi kitulaka zina ya Abrami na Abrahami bonso kidimbu ya
kuwakana yina.

ya nene. Bana na nge ta vandaka mingi, bo
ta kuma makanda mingi ya bantu.”

7 “Kuwakana yai ya beto me wakana na
Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

na □ Nzambi sobaka zina ya Abrami na inki
diaka? mono ta vandaka mpi Nzambi na bo.

(Zina Abrahami)

- Sambu na inki Nzambi sobaka zina ya
Abrami?

(Sambu Abrahami ta vanda nkaka ya
“Abrami” zola

tuba nde, “Tata ya nene,” kansi

“Abrahami” zola tuba nde, “Tata ya yina ya bana na nge ta butaka na bamvula makanda mingi.”

- Yandi ta buta inki diaka ? landaka bansiku ya kuwakana yai.

(Bamfumu ya nene)

Niveau Secondaire:

Tangila bana: Kuyantika 17:5-
6

5 Zina na nge
kele diaka ve Abrami,
yo me kuma Abrahami.
Yai ta vandaka zina na
nge sambu mono me
tula nge na kuvanda
nkaka ya makanda
mingu ya bantu na
nsintoto.

6 Na divumu na
nge bana mingi ta
butukaka. Bana ya
nkaka ta kuma
bamfumu

Kutangila bana: Kuyantika 17:7-9

nge, yo ta vandaka sambu na nge, sambu na
bana na nge ti bana yonso yina ya bana ya

nge ta butaka na bamvula yonso ke kwisa
ntwala. Mono ta vandaka Nzambi na nge, zina

8 Ntoto yai ya nge kele nzenza bubu yai,
mono ke pesa yo na nge ti na bana na nge.

Nsi yai yonso ya Kanana ta vandaka ya nge

tii kuna, ebuna mono ta vandaka Nzambi ya
makanda mingi. Zina

9 Nzambi tubilaka Abrahami diaka nde:

“Nge mpi, nge ti bana na nge ti bana yonso
yonso ke kwisa na ntwala, beno fweti

Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Bana solula inki mutindu nge banza bantu ya nkaka bakaka nsangu yai nde Nzambi me pesa Abrami zina ya nkaka Abrahami kusonga nde yandi ta vanda nkaka ya makanda mingi.

Kusonga inki me salama:

Sonika zina “Abrahami” na bisono ya nene na zulu ya papier. Na theatre, mwana mosi vanda bonso Nzambi, kusonga Abrami nde Yandi me soba zina na yandi sambu yandi ta vanda nkaka ya makanda mingi. Pesa papier ya kele na zina na mwana mosi. Mwana yina fweti boka nde, “Mono me kuma Abrahami!”

Kuyimba ti kukina inki me salama:

- Nzambi pesaka bana ya Abrahami Nzambi kupesaka Abrami

Zina mosi ya mpa.

Abrami kumaka Abrahami
Nkaka ya makanda Miiiingi!

62.4 Nzambi tubaka nde kuwakana yina ta bana ya Abrahami tii kuna.

Kuyimba ti kukina inki me salama:

Kuwakana ya Nzambi ke sukaka ve,
Yo kele tiiiiii kuna. Amen.

62.5 Nzambi songaka nde bo zenga babakala na kilumbu ya nana na nima ya kubutuka, yai ta vanda kidimbu ya kuwakana ya bo ti Nzambi.

(NB: Longi, nge lenda zenga nde kitini yai ta vanda ve mbote sambu na bana na nge selon age ya

- Inki Nzambi tubaka sambu na kuwakana na Yandi ti Abrahami?
(Yo ta vanda sambu na bana na yandi, mpi sambu na bana na bo tii kuna.)
- Nzambi ta pesa inki na bana ya Abrahami tii kuna?
(Ntoto Kanana sika bo vandaka)
- Bana ya Abrahami tii kuna, bo fweti sala inki?
(Lemfuka na bansiku ya kuwakana yina ti Nzambi)

Niveau Secondaire:

ntoto ya Kanana tii kuna. Keti

bubuyai ya beto kele, “tii kuna” kele na kati? Sambu na inki?

(Ee, sambu “tii kuna,” nsuka na yo ikele ve.)

Kusonga inki me salama: vanda mpi sambu na

Bana yonso sala bageste kusonga disongidila ya expresio yai “tii kuna.”

bana ti inki bo zaba to zaba ve dezia sambu na pratique ya circoncision ya babakala. Nge lenda katula yo na lesa, to nge lenda sommariser yo na mpila mosi ya nkufi, kukonda kutanga baverse yai yonso. Beto ta yula ve bangyifula ti beto ta sala ve activité ya nkaka ti kitini yai.

Tangila bana: (to sommariser) Kuyantika
17:10-14

10 Beno fweti sala mambu yai: Na beno yonso konso babakala beno fweti tula yandi na luyotisu.

11-12 Katuka ntangu yai, konso mwanabakala yina me butuka, beno fweti zenga yandi kana yandi me lungisa bilumbu nana. Beno fweti zenga mpi konso mwanabakala ya bampika na beno, ata bampika yina me butuka na banzo na beno, ata bayina ya beno sumbaka na banzenza. Mambu yai ta songa nde kuwakana kele na mono ti beno.

13 Konso bakala beno fweti zenga yandi. Kidimbu yai na nitu na beno ta songaka nde mono me wakana na beno tii kuna.

14 Bakala yina ya beno me zenga ve, beno fweti katula yandi na kati ya bampangi na yandi, sambu yandi me landa ve kuwakana na beto yai.”

62:6 Abrahama lemfukaka nswalu na mambu yonso Nzambi me tuba.

Tangila bana: Kuyantika 17:23-27

23 Kilumbu yo yina Abrahama tulaka mwana na yandi Ismaele ti bampika na yandi yonso na luyotisu. Yandi zengaka konso bakala yina vandaka na nzo na yandi mutindu Nzambi songaka yandi.

24-25 Abrahama vandaka na bamvula makumi uvwa na uvwa (99), mwana na yandi Ismaele bamvula kumi na tatu (13), ntangu bo zengaka bo.

26-27 Abrahama, mwana na yandi Ismaele ti bampika yonso ya Abrahama, bo zengaka vo kilumbu mosi.

Nzambi sobaka zina na yandi sambu na kusonga nde Abrami kwikilaka nsilulu yina. Nzambi pesaka kidimbu ya luyotisu (circoncision) ya babakala bonso kidimbu ya kuwakana na Yandi ti Abrami. Ata Nzambi me kinga mingi kulungisa ndinga na Yandi, Abrami kwikilaka ndinga na Nzambi kaka.

Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Ntangu Nzambi songaka Abrahama kuzenga babakala na bo, yandi lemfukaka inki ntangu?
(Yandi lemfukaka kaka na lumbu yo yina)
- Bo salaka yo na nani?
(Na babakala yonso na banzo na bo, ata bantu ya kisaulu na bo)

Niveau Secondaire:

- Inki vandaka mfunu ya kuzenga yai?
(Kusonga kulemfuka na bo, kidimbu ya kuwakana na bo ti Nzambi) Kusonga inki me salama:

Repetition rythmique:

Abrahama lemfukaka

Abrahama lemfukaka.

Kuyimba ti kukina inki me salama:

Nzambi pesaka Abrahama

Kidimbu ya kuwakana na bo.

Mm mm (Yimba diaka)

Kumanisa Malongi Yai:

Na nsuka ya leso yai, Abrahama vandaka ntete ve na mwana. Yandi vandaka ntete ve na ntoto. Kansi yandi vandaka na mambu mosi ya ngolo—Nsilulu ya Nzambi. Ndinga ya Nzambi.

Devoir sambu na bakristo:

Beno ya kele bakristo, ya me tula ntima na Yesu,
Nzambi me pesa beno mpi Ndinga na Yandi, Bible.
Keti nge ta kwikila yo? Keti nge ta lemfuka na yo?
Mono ke pesa beno devoir yai: Mposo yai, konso
lumbu tanga to kuwa ndambu ya Ndinga ya
Nzambi. Ebuna samba ti songa Nzambi nde,
“Nzambi, mono kwikila ndinga ya Nge.”

Kubinga bavidi na Yesu:

Beno ya kele bakristo ntete ve, ya me ndima Yesu
ntete ve na ntima, kuinga diaka ve. Nsilulu ya
Nzambi, yo yai: (1 Yoane 5:10b)

Kansi muntu yina ke ndimaka Nzambi ve,
yandi ke tubaka nde Nzambi kele muntu ya
luvunu, sambu yandi ke buyaka mambu yina
ya Nzambi tubaka sambu na Mwana na
yandi...

(vs 12b) Muntu yina ke ndimaka
MwanaNzambi ve, yandi ke na moyo ve.”

Tala, kana nge me yamba Yesu ntete ve, Bible ke
tuba nde, Nge ke na moyo VE.

Nge ta baka moyo mvu ya mvu kana nge ta yamba
Yesu Kristo bonso Mvulusi na nge. Keti nge ta
baka moyo bubuyai? Na nima ya classe, kwisa
kusonga beto nde, “Mono zola ndima Yesu.” Beto
ta vanda na kiese ya mingi na kusadisa nge.

===

NSUKA YA LESO 62

===

**Leso 63 Nzambi tubaka diaka nsilulu
nde Sara ta buta.**

Leso ya Bible: Kuyantika 17:15-22

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya lesu yai, bana ta
bakisa nde Nzambi silaka Abrahami ti Sarai nde
Mesia zolaka kubutuka na fami na bo. Yo yina, bo
ta sakumuna bazwif (fami ya Abrahami ti Sara).

Verse ya Kulonguka: Kuyantika 17:19b

19b Nkento na nge Sara ta butila nge mwana ya bakala. Nge ta pesa yandi zina Izaki. Mono ta wakana na yandi, mono ta wakana mpi na bana na yandi. Kuwakana ta vandaka tii kuna.

Kusala na ntwala ya classe : Mona to dessiner carte géographique ya ke songa nsi « Israele ». (Bacarte géographique keke na nsuka ya Bible Kituba.)

Kulanda devoir ya mposo me luta : Na mposo me luta, beto pesaka beno devoir ya kusamba Nzambi, ti kusonga Yandi nde nge kwikila ndinga na Yandi.

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai:
Sakumuna Israele
Aleluya
Sakumuna Israele
Aleluya
Alelu—Aleluya
Alelu—Aleluya
Sakumuna Israele
Aleluya!

(Bankunga na mukanda « Bankunga ya Ecodim ») :
Beto Zolana
Kwenda Nord, Kwenda Sude (Na Bazwif, Na mimpani)
Na Kati ya Abrami

Kuyantika Leso:
Kuvandaka Mfumu mosi ya bantu zolaka mingi. Yandi zolaka kukwisa na bwala sambu na kupesa mbote na bantu kuna, ti bo vandaka na yo kiese mingi. Kansi na ntwala lumbu ya kukwisa na yandi, Mfumu yina kumaka maladi, ebuna yandi kufwaka.

Na lumbu ya Mfumu me tula kukwisa na bwala, bana na yandi yonso iya kwisaka na sika na yandi. Inki nge banza? Keti bantu fweti kuyamba bana ya Mfumu na kisika na yandi?

Ee, bantu ya bwala bakisaka mbote nde kubaka bana ya Mfumu vandaka bonso kuyamba Mfumu

yandi mosi. Bo yambaka bana na yandi na kiese ti bo lombaka lusakumunu na zulu ya bana yina.

Transitio na Malongi ya Bible:

Abrahami ke zinga na kati na beto diaka ve. Yandi me fwaka ntama. Sara ke zinga na beto diaka ve. Yandi mpi me fwaka. Kansi bana na bo ke zinga na nsi-ntoto. Dikanda na Abrahami ti Sara, bo ke binga bo “Bazwif” to “Bayuda.” Bo ke zinga na bisika mingi, kansi nsi na bo ikele Israele. (Longi, songa wapi Israele ikele na carte géographique.) Kana beto sakumuna bo, beto ke sakumuna Abrahami ti Sara. Beto ke landa na mukanda ya ntete ya Bible, ya bo binga “Kuyantika.” Beto me kuma na kapu 17. Beto yantika kutanga na nzila 15.

Bangindu ya Nene ya Leso na Bandambu 6:

63.1 Nzambi sobaka zina ya Sarai na Sara.

63.1A Tangila bana: Kuyantika 17:15

15 Ebuna Nzambi tubilaka diaka Abrahami nde: “Nkento na nge, nge fweti binga yandi diaka ve Sarai. Ntangu yai zina na yandi me kuma Sara.

63.1B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Nani songaka Abrahami kusoba zina ya nkento na yandi?
(Nzambi)
- Zina na yandi ya ntama inki ti zina na yandi ya mpa inki?
(Ntama yandi vandaka Sarai. Yai me kuma Sara.)

Niveau Secondaire:

- Disongidila ya Sarai keke “mwanankento ya mfumu na mono.” Disongidila ya Sara keke

“mwanankento ya mfumu.” Yai kele diswaswanu ya nene, kansi Nzambi monaka yo mfunu. Nge banza nde Nzambi zolaka kusonga inki na mpila Yandi sobaka zina na yandi? (Yandi ta vanda mama kaka na dikanda mosi ya yandi ve, kansi ya makanda mingi.)

63.1C Kusonga inki me salama:

Mwana mosi ta sonika zina ya ntete ya nkento ya Abrahami na zulu ya papier, tableau, to na ntoto. Yandi ta sonika “Sarai” ti bana yonso ta tuba yo. Mwana ya zole ta sonika zina na yandi na mpila Nzambi changaka yo. Yandi ta sonika “Sara” ti bana yonso ta tuba yo.

63.1D Kuyimba ti kukina inki me salama:

Sar-a-i! Nge me kuma Sara.
Nzambi mene soba zina na nge.

63.2 Nzambi ta sakumuna yandi na mwanabakala, yandi ta kuma mama ya makanda mingi ti ya bamfumu ya nene.

63.2A Tangila bana: Kuyantika 17:16

16 Mono ta sakumuna yandi, yandi ta butila nge mwana ya bakala, yandi Sara ta kuma mama ya makanda mingi ya bantu ; bana ya nkaka ya bana na yandi bo ta vanda bamfumu ya nene.”

63.2B Kuyula bana bonso yai: Niveau Primaire:

- Nani ta butila Abrahami mwana ya bakala?
(Nkento na yandi Sara)
- Sara ta buta inki mutindu?
(Nzambi ta sakumuna yandi.)

- Yandi ta kuma mama ya makanda ikwa?
(Makanda mingi)
- Na kati ya bana na yandi ta vanda inki?
(Bamfumu)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki yo kele mfunu nde yo vanda Sara ya buta?

(Sambu yandi vandaka nkento na yandi ya makwela)

63.2C Kusonga inki me salama:

Bana yonso sala repetition
rhythmique:

Nkento na nge, Sara!
Nkento na nge, Sara!

63.2D Kuyimba ti kukina :

Sara ta buta mwana-bakala
Nzambi ta sakumuna yandi.

63.3 Abrahami sekaka ngindu nde bo ta buta na kununa na bo.

63.3A Tangila bana: Kuyantika 17:17

17 Abrahami fukamaka ilungi na ntoto, Ebuna yandi yantikaka kuseka ntangu yandi yindulaka nde : “Keti muntu lenda buta diaka kana yandi me kuma bamvula nkama mosi (100) ? Sara, keti yandi lenda buta mwana ntangu yai ya yandi me kuma bamvula makumi uvwa (90) ?”

63.3B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Ntangu yina, inki Abrahami salaka?

(Yandi fukamaka ilungi na ntoto.) □ Yandi salaka inki diaka?

(Yandi sekaka sambu bo ya me nuna, bo ta buta mwana-bakala.)

- Abrahami vandaka na bamvula ikwa? (Sambu bo ya me nuna fweti buta.)

(Bamvula 100)

(“Mfumu, kana nge zola, keba Ismaele, bika yandi kufwa ve.”)

- Sara mpi, yandi vandaka na bamvula ikwa?

(Bamvula 90)

Nzambi vutukilaka yandi inki mutindu?

(Ikele ve, mpidina ve, kansi nkento na nge Sara ta butila nge mwana ya bakala.)

Niveau Secondaire:

- Keti bantu ke sekaka na baraison mutindu na mutindu?
- (Eee.)

Bo fweti pesa mwana yina nani?

(Zina Izaki)

Inki ta vanda special sambu na Izaki?

(Yandi ta vanda mwana ya kuwakana ya Nzambi na

- Sambu na inki nge banza Abrahami sekaka?

Niveau Secondaire:
fami na yandi tii kuna.)

63.3C Kusonga inki me salama:

Bana yonso fukama ilungi na ntoto ebuna bo seka ngolo. Bo tuba nde, “Nzambi kele ngolo!”

63.3D Kuyimba ti kukina:

Abrahami fukamaka
Ilungi na ntoto.

Abrahami sekaka ngolo
Kuyituka ngolo ya Nzambi.

63.4 Nzambi tubaka nde mwana ya nsilulu ta

Nge banza nde Abrahami kwikilaka Nzambi to yandi vandaka na ketiketi? Sambu na inki?

(Yandi vandaka na keti-keti sambu tii ntangu yai, yandi ke yindula nde Ismaele ta vanda mwana ya kuwakana.)

Kana Nzambi wakana na Izaki ti dikanda na yandi tii kuna, yai zola tuba inki?

(Mesia ta basika na fami na yandi.) Ta wakana na Mono tii kuna!

Sambu na inki nge

vanda ve Ismaele, kansi Isaki, mwana ya Sara.

63.4C Kusonga inki me salama:

63.4A Tangila bana: Kuyantika 17:18-19

Bana yonso na kimvuka sala bageste ya ke songa bandinga to bangindu yai:

18 Abrahami tubaka na Nzambi nde:

“Mfumu, kana nge zola, keba Ismaele, bika ~Ismaele ve! Ismaele ve! yandi kufwa ve.”

~Nkento na nge Sara! Nkento na nge Sara!

19 Kansi Nzambi nde: “Ikele ve, yo kele ve. Nkento na nge Sara ta butila

~Yandi ta butila nge mwana ya bakala! mpidina

ya bakala. Nge ta pesa yandi zina Izaki. Mono ta wakana na yandi, mono ti yandi tii kuna. ta wakana mpi na bana na yandi.

~Zina na yandi Izaki. nge mwana

Kuwakana ta vandaka tii kuna.

63.4D Kuyimba ti kukina inki me salama:

63.4B Kuyula bana bonso yai:

Nkento na nge mosi Sara

Niveau Primaire:

Ta butila nge mwana

Abrahami tubaka inki sambu na yandi Ismaele?

Zina na yandi Izaki mwana na

63.5 Nzambi tendulaka mpila Yandi ta sakumuna Ismaele.

banza Nzambi pesaka mvutu ve na mpila Abrahami zolaka?

63.5A Kutangila bana: Kuyantika 17:20

20 Nge me yula mono nde mono keba Ismaele. Mono ta sala mutindu yai: Mono ta talaka yandi mbote, mono ta pesa yandi bana mingi-mingi ti dikanda mosi ya nene ya bantu. Yandi ta vanda tata ya bamfumu kumi na zole.

(Sambu lukanu na yandi vandaka nde Mesia kwisa na fami ya Izaki.)

63.5B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Keti Nzambi waka kulomba ya Abrahami nde Ismaele kufwa ve kansi Nzambi keba yandi?

(Ee. Nzambi tubaka nde Yandi me wa.)

- Keti Nzambi pesaka mvutu ‘ee’ na mpila Abrahami zolaka?

(Ikele ve. Nzambi pesaka mvutu na mpila ya nkaka.)

- Nzambi silaka inki mambu zole sambu na Ismaele?

(Yandi ta vanda tata ya dikanda ya nene ti bamfumu kumi na zole ta basika na yandi.)

63.5C Kusonga inki me salama:

Bana yonso na kimvuka tanga bana mingimingi ya ta basika na dikanda ya Ismaele. Na nima bo tanga bamfumu 12 ya ta basika na dikanda na yandi.

Niveau Secondaire:

63.5D Kuyimba ti kukina: Nzambi vandaka na lukanu

Ya mbote sambu na Ismaele. Dikanda ya nene ti

bamfumu Kumi na zole mpi.

Kansi Mesia lenda ve

Kwisa na dikanda na yandi.

63.6 Nzambi tendulaka mpila Yandi ta wakana ti Isaki ti ntangu ya Isaki ta butuka.

63.6A Kutangila bana: Kuyantika 17 :

21-22

21 Kansi kuwakana na mono, mono ta wakana na mwana na nge Izaki, mwana yina ya Sara ta buta na mvula yai ke kwisa.

22 Ntangu Nzambi me tuba mambu yai yonso imene, yandi bikaka Abrahami, yandi katukaka.

63.6B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Nzambi ta wakana ti nani?
(Izaki, mwana ya Abrahami ti nkento na yandi Sara)
  - Inki ntangu Sara ta buta Izaki?
(Na mvula ya vandaka kukwisa)
  - Na nsuka ya kutuba yai, Nzambi salaka inki?
(Yandi bikaka Abrahami, yandi katukaka.) Niveau Secondaire:
- Kuwakana ya Nzambi ti Izaki ti dikanda na yandi zolaka kutuba inki?
(Mesia ta kwisa na fami na yandi.)

63.6C Kusonga inki me salama:

Bana tuba na dikutu ya mwana ya nkaka na ndinga mosi ya pima nde: “Sara ta buta na mvula ke kwisa!”

63.6D Kuyimba ti kukina:

Na mvula ke kwisa Mambu ya nene

Sara ta buta

Mwana ya bakala.

Nzambi ta wakana Mbote na yandi

Ti na
dikanda
n’yandi
Mesia ta
kwisa.

Kumanisa Malongi Ya Leso Yai :

Nzambi me sila ntama nde Abrahami ta buta dikanda ya nene. Ntangu yai, luyantiku ya dikanda yina me kuma mfinama: Mwana ya bakala, Isaki. Na dikanda na yandi, Nzambi ta tinda Mesia. Dikanda ya Isaki kumaka Israel, bantu beto ke binga Bazwif to Bayuda.

Devoir sambu na bakristo:

Kana nge kele mukristo, keti nge kele kusakumuna Israel na lombilu na nge? Keti nge kele kusamba nde mingi na kati na bo ta ndima Yesu Mesia? Devoir mono ke pesa beno, yo yai: Mposo yai, yantika kutula Israel na bisambu. Samba Nzambi nde Bazwif mingi mpi kundima Yesu Kristo, Mesia na bo ti Mesia na beto.

Kubinga bavidu na Yesu:

Kana nge kele mukristo ntete ve, zaba nde Yesu ta ndima nge bonso mwana na yandi kaka na ntangu ya nge ndima Yesu Kristo Mesia bonso Mvulusi na nge. Keti nge ta sala bo bubuyai? Kwisa na mono na nima ya classe, ti mono ta vanda na kiese kusamba ti nge.

====

NSUKA YA LESO 63

====

Leso 64 Sarai sekaka nsilulu ya Nzambi.

Leso ya Bible: Kuyantika 18: 1-16a

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya leso yai, bana ta bakisa nde mbala mingi mabanza na beto ke kwelana ve ti mabanza ya Nzambi. Ebuna bo ta sola mabanza ya Nzambi na zulu ya mabanza ya bo mosi.

Verse ya Kulonguka: Bankunga 19:9

(Tuba diaka 19:8, ebuna landa diaka na verse 9.)

Bansiku ya Mfumu Nzambi kele ya kieleka,
Bantu yina ke landaka yo bo kele kiese;
Yo ke na kifu ve,
Yo ke kangulaka meso ya bantu.

Kulanda devoir ya mposo me luta: Na mposo me luta, beto pesaka beno devoir kuyantika kusamba Nzambi sambu na nsi Israel ti Bazwif to Bayuda yonso, nde bo kwisa na Yesu.

Nani me yantika kusamba sambu na bo?

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai:

(Na mukanda “Bankunga ya Ecodim”):

Bible ke mbote!

Bi-bi-la!

Kuwa Bible, Tanga Bible

Kuyantika Leso:

- Nani sekaka na leso me luta? (Abrahami)
- Sambu na inki yandi sekaka? (Sambu yandi ti nkento na yandi Sara fweti buta na nima bo me nuna.)

Lukanu ya Nzambi vandaka ve nde bo buta na kileki na bo, kansi lukanu ya Nzambi vandaka nde bo kinga mingi, ti bo tula Yandi ntima nde lukanu na Yandi ta salama. Mbala mingi lukanu ya Nzambi ke kwelana ve ti yina ya beto bantu ke yindula.

Transitio na Malongi ya Bible:

Na leso yai, beto ta mona muntu ya nkaka ya sekaka ntangu yandi waka lukanu ya Nzambi. Beto yantika na mukanda ya Kuyantika, kapu 18, nzila ya ntete.

Bangindu ya Nene ya Leso Yai na Bandambu 6:

64.1 Mfumu Nzambi monikaka na Abrahami.

64.1A Kutangila bana: Kuyantika 18:1

1 Mfumu Nzambi kwisaka kumonika na Abrahami na kisika yina vandaka banti ya nsiku ya muntu yai Mamre. Yo vandaka na kati ya mwini, Abrahami vandaka me vanda penepene na munoko na nzo na yandi ya ntenta.

64.1B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Nani monikaka na Abrahami?
(Mfumu Nzambi)
- Yo vandaka inki ntangu?
(na kati ya mwini)
- Abrahami vandaka wapi ntangu yina?
(Penepene na munoko na nzo na yandi)
- Abrahami zingaka na nzo ya inki mutindu?
(Ya ntenta)

Niveau Secondaire:

NB: Na baverse ya landa, beto ta mona nde Abrahami monaka banzenza tatu ya monikaka bonso bantu. Kansi sesepiyai beto mona nde Nzambi monikaka na yandi. Histoire ya landa, ya banzenza tatu, kele kutendula mambu ya Nzambi me songa beto ntete, ntangu Nzambi monikaka na yandi.

- Bantu mingi zola tuba nde Abrahami vandaka mvwama sambu yandi vandaka na bambisi mingi ti bantu ya kisalu. Kansi, Abrahami zingaka na nzo ya inki mutindu?
(Na nzo ya ntenta)

64.1C Kusonga inki me salama :

Ndambu ya bana sala mwa-théâtre mutindu yai: Bana zole simba bilele zole bonso nzo ya ntenta ti munoko na yo. Abrahami vanda na kati. Ebuna yandi telema ti yandi tala ngolo bonso yandi ke mona mambu ya yituka.

64.1D Kuyimba ti kukina:

Nzambi monikaka na Abrahami. (repeteer)

64.2 Abrahami monaka banzenza tatu na nzila, ti yandi yambaka bo na nzo na yandi.

64.2A Kutangila bana: Kuyantika 18:2-5

2 Ntangu yandi talaka mpila yai, na mbala mosi yandi ke mona bantu tatu na ntwala na yandi me telema. Ebuna yandi telamaka nswalu na kwenda kukutana na bo. Yandi kumaka na ntwala na bo, yandi fukamaka ilungi na ntoto,

3 ebuna yandi tubaka nde: “Mfumu, pardo, kana nge zola, kuluta ve mpidina. Nge fweti kuma na nzo na mono, mono fweti sadisa beno.

4 Bo natila beno masa sambu beno yobisa makulu; beno pema ntete na nsi ya nti yai.

5 Mono ke natila beno madia. Kana beno me dia imene, mpidina beno ta baka ngolo sambu na kulanda nzila ya beno. Beno me kuma awa na nzo na mono, mono fweti sadisa beno kaka.” Bo tubaka nde: “Mambu ve, yina ke mbote. Sala mutindu nge me tuba.” 64.2B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Abrahami monikaka nani?
(Bantu tatu)
- Yandi salaka inki na nima yandi monaka bo?
(Yandi telemaka ti kwendaka kutana ti bo)

- Ntangu yandi kutanaka ti bo, yandi salaka inki bonso kidimbu ya respect?
(Yandi fukamaka ilungi na ntoto.)

Yandi lombaka bo inki?

(Kuluta ve. kansi bika yandi mpila ya kusadisa bo.)

- Inki mutindu yandi sadisaka bo ntete?
(Natila bo masa sambu bo yobisa makulu, bo pesa na madidi ya banti.)

- Na nima, yandi sadisaka bo inki mutindu diaka?

(Yandi natilaka bo madia.)

- Bantu yina tatu, keti bo ndimaka yina?
(Ee, bo ndimaka.)

Niveau Secondaire:

- Beto mona nswalu nde bantu yai vandaka ve kaka banzenza ordinaire. Bantu ya nkaka mona nde bo vandaka bawanzio. Ya nkaka kwikila nde mosi na bo vandaka Yesu me katuka na zulu kubaka nitu sambu Yandi lenda solula ti Abrahami. Sambu na inki nge banza bo yindula mutindu yina?

(Verse ya ntete me songa beto dezia nde Nzambi monikaka na yandi.)

- Sambu na inki nge banza nde kuyamba banzenza vandaka mfunu mingi?

(Bo vandaka ve na bahotel to barestaurant.)

64.2C Kusonga inki me salama :

Sala théâtre kusonga inki me salama. Bana tatu vanda banzenza, mosi vanda Abrahami. Ya nkaka vanda bantu ya kisalu ya natila bo masa.

64.2D Kuyimba ti kukina:

Abrahami yambaka banzenza. Bo vandaka bawanzio. O, o, o.

64.3 Abrahami pesaka bo madia ya mbote.

64.3A Kutangila bana: Kuyantika 18:6-8

6 Abrahami kotaka nswalu na nzo, yandi songaka Sara nde: “Baka ndambu ya fufu ya kitoko ya ble, sala mampa nswalu.”

7 Ebuna yandi kwendaka ntinu na lupangu ya bambisi. Yandi simbaka mwana-ngombe mosi ya kitoko, yandi pesaka yo na muntu na yandi ya kisalu nde : “Fwa yo, nge lamba yo.” Ebuna muntu na yandi lambaka yo nswalu.

8 Abrahami bakaka manteka, mabele ti mbisi, yandi kwisaka kupesa yo na bantu yina. Ntangu bo vandaka kudia, Abrahami vandaka kuingila bo na nsi ya nti.

64.3B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Abrahami songaka Sara kusala inki sambu na kuyamba banzenza yina?
(Kusala mampa.)
- Yandi songaka muntu ya kisalu kusala inki?
(Kufwa mwana-ngombe ti lamba yo.)
- Abrahami pesaka bo inki ya kudia?
(Manteka, mabele ti mbisi)
- Abrahami salaka inki ntangu bo vandaka ya kudia?
(Kuingila bo.)

Niveau Secondaire:

- Keti nge banza nde Abrahami salaka mbote sambu na banzenza yina?
(Ee. Yandi pesaka bo madia ya mbote. Yo kele mbote kuyamba banzenza.)
- Keti Abrahami banzaka nde bo ta futa yandi?
(Ikele ve. Yandi kaka zolaka sadisa bo.)

64.3C Kusonga inki me salama :

Bana sala théâtre ya Abrahami, mpila yandi ke songa Sara ti bantu ya kisalu kuyidika madia sambu na banzenza.

64.3D Kuyimba ti kukina:

Abrahami pesaka madia ya mbote na banzenza! (repete)

(Longi, songa musapi na mwana ti yandi songa mambu mosi Abrahami pesaka bo—mampa, mabele, mbisi, manteka, masa.)

64.4 Mosi na bo songaka Abrami nde Sara ta buta na mvula ke kwisa.

64.4A Kutangila bana: Kuyantika 18:9-10

9 Ntangu bo me dia imene, bo yulaka Abrahami nde: “Wapi nkento na nge Sara ?” Abrahami nde : “Yandi kele kuna na kati ya nzo.”

10 Nzenza mosi tubaka nde: “Mono ta kwisa kuvutuka na mvula ke kwisa. Na ntangu yina nkento na nge Sara ta vanda me buta mwana ya bakala.” Kisi ve Sara vandaka na nima ya Abrahami ke wa pana na munoko ya nzo ya ntenta.

64.4B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Banzenza yulaka Abrahami inki ?
(Wapi nkento na nge Sara ?)
- Abrahami vutulaka inki ?
(Yandi kele kuna na kati ya nzo.)
- Nzenza mosi songaka yandi inki nsangu ya kiese ?
(Yandi ta buta na mvula yai ke kwisa.)
- Sara vandaka wapi ?
(Yandi vandaka na nima ya Abrahami na munoko ya nzo ya ntenta.) Sara vandaka kusala inki ?

- (Yandi vandaka kuwa.) Niveau
Secondaire:
  - Nzambi me songa Abrahami dezia
nde Sara ta buta. Inki vandaka ya
mpa na nsilulu ya nzenza mbala yai ?

64.4D Kuyimba ti kukina:

Sara ta buta na kati ya mvula yai. O yea!

Wanzio ya Nzambi, mene tuba yo.

64.5 Sara sekaka sambu yandi ti Abrahami
fweti buta na nima bo me nuna mingi.

64.5A Kutangila bana: Kuyantika 18:
11-12

11 Abrahami ti Sara bo vandaka me nuna mingi, Sara vandaka na ngindu diaka ve nde

64.6B Kuyula bana bonso yai: yandi lenda buta.

12 Yo yina Sara sekaka nde: “Ntangu yai ya
mono me nuna, keti mono ta mona diaka kiese ya
kubuta mwana ? Ata bakala na mono, yandi mpi
me nuna.” 64.5B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Sambu na inki Sara banzaka nde yandi lenda
buta diaka ve?

(Sambu yandi me nuna mingi)

- Sambu na inki Sara sekaka?

(Kuyindula nde yandi ta buta na nima
yandi me nuna)

Niveau Secondaire:

- Na luzingu na nge, keti Nzambi me sala Sambu na inki nge banza Sara ti Nzambi mambu ya nge
sekaka sambu nge monaka mambu yai kiteso mosi ve? vandaka kuyituka na mambu yina?

(Sara monaka yo na kimuntu, ti Nzambi

(Longi, kuwa mvuta ya bana.)

(Yandi songaka inki ntangu Sara ta
buta.)

64.4C Kusonga inki me salama :

Bana sala theatre kusonga mambu ya me
luta. Mosi vanda Sara, mosi Abrahami, tatu
banzenza. Na kati ya banzenza, mosi ta tuba
na Abrahami.

64.6A Kutangila bana: Kuyantika 18:
13-14

13 Ebuna Mfumu Nzambi yulaka Abrahami

nde : “Sambu na nki Sara me seka ? Sambu
na nki yandi me tula ntembe nde yandi lenda
buta diaka ve ntangu yandi me nuna ?

14 Ke na kima me luta mono Mfumu Nzambi
na ngolo ? Mono ta kwisa kuvutuka awa na
mvula me kwisa ; na ntangu yina mono ta
kuta Sara ke na mwana.”

Niveau Primaire:

- Nzambi yulaka Abrahami inki?
(Sambu na inki Sara me seka?)

- Sambu na inki Nzambi monaka nde
kubuta na nima yandi me nuna, yo
vandaka ve mambu ya nene?

- (Sambu ata kima ve luta Nzambi na
ngolo)

- Wanzio yina ta vutuka kuna inki ntangu?
(Na mvula ke kwisa)

- Inki yandi ta kuta ntangu yina?
(Sara ta vanda dezia na mwana)

Niveau Secondaire:

monaka nde Nzambi vandaka na ngolo
yonso, ebuna Yandi lenda sala mambu

64.5C Kusonga inki me salama :

Bana yonso seka bonso Sara.

64.5D Kuyimba ti kukina:

Sara yitukaka na ndinga ya wanzio

Na nima yandi me nuna.

Ha ha ha ha ha ha ha ha!

Sara kusekaka.

64.6 Nzambi monaka nde Sara me seka.

“Ke na kima ve me luta Mono Mfumu
Nzambi na ngolo?”

64.7 Sara mekaka kutuba nde yandi me seka ve.

64.7A Kutangila bana: Kuyantika 18:
15-16a

15 Sara monaka boma, ebuna yandi
buyaka nde : “Mono sekaka ve.” Kansi
Mfumu Nzambi nde: “Si, nge sekaka.”

16 Ebuna bantu yina tatu telamaka, bo
simbaka nzila na kwenda ; Abrahami
kwendaka kufidisa bo.

64.7B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Ntangu Nzambi tubaka mpidina, inki
mutindu Sara monaka na nsi ya ntima?
(Yandi monaka boma.)
- Inki mutindu yandi vutulaka na Nzambi?
(Yandi buyaka. Yandi tubaka nde yandi
me seka ve.)
- Mvutu yai vandaka kieleka to luvunu?
(Yo vandaka luvunu. Yandi me seka.)

yonso.)

64.6C Kusonga inki me salama :

Bana yonso na kimvuka yula: “Sambu na
inki Sara me seka?”

Yandi ta buta mwana   “Ke na kima ve me
luta Mfumu Nzambi na   ngolo?”

64.6D Kuyimba ti kukina:

Nzambi yulaka Abrahami,

“Sambu na inki Sara me seka?”

- Keti Nzambi monaka luvunu na yandi?
(Ee. Yandi tubaka nde, “Si, nge
sekaka.”
- Abrahami salaka inki ntangu bantu yina
kwendaka?
(Yandi fidisaka bo.)

Niveau Secondaire:

- Keti nge mona yo mayele kumeka kukusa
Nzambi? Sambu na inki?
(Mayele ve sambu Nzambi dezia zaba
mambu yonso. Yandi zaba masumu na
beto na ntwala beto ndima yo.)

64.7C Kusonga inki me salama :

Repetitio rythmique:

Sara kusaka Nzambi nde, mono kusekaka
ve.

Nzambi vutulaka nde, “Si, nge sekaka.”

64.7D Kuyimba ti kukina:

Tula ton ti bageste ti bandinga yina sambu
bana kuyimba ti kukina yo.

Kumanisa Malongi Yai:

Nzambi me songa Abrahami ti Sara lukanu na Yandi, nde bo zole kubuta mwana na nima bo me nuna mingi. Ntangu yai, Abrahami ti Sara, bo zole me seka lukanu na yandi. Abrahami me yindula tii ntangu yai nde Ismaele fweti vanda mwana ya ta lungisa bansilulu ya Nzambi, kansi Nzambi songaka bo nde yo ta vanda mutindu yina ve. Abrahami ti nkento na yandi ya makwela Sara, bo ta buta mwana Isaki, ti yandi muntu ta lungisa bansilulu ya Nzambi.

Mbala mingi mabanza na beto ke kwelana ve ti mabanza ya Nzambi, kansi mabanza ti lukanu ya Nzambi konso ntangu kele mbote.

Devoir sambu na bakristo:

Mono ke pesa beno bakristo devoir yai: Na mposo yai, yantika kuyindula situation na nge ti yantika kusamba, kusonga Nzambi nde nge ndima lukanu na yandi, ata yo vanda ve mutindu nge ke yindula.

Lomba yandi kusadisa nge kuvanda kwikama na mambu yonso.

Kubinga bavidi na Yesu:

Keti nge zaba Yesu bonso Mvulusi na nge? Kana nge me zaba mambu yina ve, lukanu ya Nzambi sambu na nge kele kaka ndola. Balula ntima na Yandi bubuyai ti nge ta kituka mwana na Yandi.

Kana nge zola yamba Yesu bubu, kaka samba bonso yai na nsi ya ntima ya nge:

Mfumu Nzambi, mono me kwisa kubakisa nde mono me sala masumu mingi na meso na Nge. Mono kwikila nde Mwana na Nge Yesu Kristo bikisaka nzo na Yandi ya kitoko na zulu, Yandi kwisaka awa na nsi-ntoto, Yandi kufwaka bonso nkailu kufuta mfuka ya masumu yonso na mono. Mono kwikila nde Yandi telemaka na lufwa. Yesu Kristo, koto ntima ti luzingu na mono sesepiyai, lolula masumu na mono ti kitula mono mwana na nge. Matondo sambu na pardo ya masumu na mono. Na zina ya Yesu, Amen!

Kana nge me samba mutindu yina, ti kana lombilu yina ke songa nde kieleka nge me balula ntima na nge yonso, bubuyai mbala ya ntete, kwisa kusonga mono na nima ya ecodim. Mono zola kuyangalala ti nge.

====

NSUKA YA LESO 64

====

Leso 65 Abrami sambaka sambu na, bwala mosi ya mbi.

Leso ya Bible: Kuyantika 18:16b-33

Kikuma ya Leso: Kubakisa nde mawa ya Nzambi kele nene sambu na bantu ya masumu. Ebuna beto samba Nzambi nde bantu balula ntima, beto samba ata sambu na bambeni na beto.

Verse ya Kulonguka: Luka 6:28

Beno sakumuna bantu yina ke singaka beno, beno samba Nzambi sambu na bantu yina ke monisaka beno mpasi.

Revisio:

- Nzambi natilaka Abrami inki nsangu ya mbote na lesu me luta?
(Nde nkento na yandi Sara ta buta na mvula ke kwisa, ata bo zole me nuna mingi.)
- Sara salaka inki ntangu yandi waka nsangu yina?
(Yandi sekaka.)

Kulanda devoir ya mposu me luta:

Na mposu me luta, beto pesaka beno devoir kuyantika kusamba kusonga Nzambi nde nge ndima lukanu na Yandi yonso sambu na nge, ata yo vanda bonso lukanu ya nge mosi, to ata yo vanda mutindu ya nkaka. Nani me yantika kusamba mpidina na mposu me luta?

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai:

(Na mukanda, « Bankunga ya Ecodim »

Mono Kele na Nzo Kitoko (Kutwadisa Bantu ya Nkaka na Mvulusi !) Kuyantika Leso:

Katuka ntangu Yakobo vandaka mwana ya fioti, yandi me wa bahistoire mutindu tribu mosi me pesa bantu na yandi mpasi. Na bamvula me luta, bo me sala mambu mingi ya mbi ya me sadisa bantu ya dikanda ya Yakobo ve. Ata bo me sala mbi na Yakobo yandi mosi ve, yandi yantikaka kumenga

bantu ya tribu yina na ntima na yandi. Yandi yantikaka kutanga bo yonso bonso bambeni. Kana yandi monaka muntu ya tribu yina na zandu, yandi zolaka ve kuvanda penepene na yandi.

Ebuna yandi vandaka ya kuyituka bu yandi waka diakre ya dibundu kusambila bo Nzambi. Yandi lombaka nde Nzambi kupesa bo ‘lusakumunu ya lukwikilu.’ Inki mutindu diakre lenda samba sambu na bantu ya mbi bonso bo?

Transitio na Malongi ya Bible:

Bubuyai beto ta mona mutindu Abrahami sambaka Nzambi sambu na bantu ya mbi. Kangula Bible na mukanda ya Kuyantika, kapu 18, yantika na nzila 16.

Bangindu ya Nene ya Leso na Bandambu 7 :

65.1 Bwala Sodome monikaka ti Nzambi zengaka nde Yandi ta songa Abrahami inki Yandi fweti sala kuna.

65.1A Kutangila bana: Kuyantika 18: 16b-19

16b Bo kumaka na kisika mosi ya ngumba, kisika ya bwala Sodome ke monanaka.

17 Mfumu Nzambi tubaka yandi mosi nde: “Keti mono lenda bumbila Abrahami mambu ya mono ke sala ?

18 Bana na yandi ta kuma bantu mosi ya nene ti ya ngolo. Bantu yonso ya nsi-ntoto mono ta sakumuna bo sambu na Abrahami.

19 Mono me sola Abrahami sambu yandi mpi ta songa bana na yandi ti dikanda na yandi nde bo fweti landa bansiku na mono, bo fweti sala mambu ya mbote. Mpidina mono ta lungisa mambu yonso ya mono silaka yandi.”

65.1B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Inki bwala monikaka ntangu bo kumaka na ngumba?
(Bwala Sodome)

- Inki Nzambi kudiylulaka sambu na Abrahami?
(Keti Mono ta bumbila yandi inki ya Mono ta sala?)
- Sambu na inki Nzambi solaka Abrahami?
(Sambu yandi zabaka nde yandi ta zabisa dikanda na yandi malongi ya Nzambi)

Niveau Secondaire:

- Beto me wa zina ya bwala yai Sodome dezia. Nani kwendaka kuzinga kuna?
(Mpangi ya Abrahami, Loti ti fami na yandi)

65.1C Kusonga inki me salama:

Bana yonso na kimvuka tuba bonso Nzambi nde, “Mono ta bumila Abrahami yina ya Mono ta sala?” Ikele ve! Ikele ve!

65.1D Kuyimba ti kukina:

Nzambi zengaka kusonga Abrahami
Yina ya Yandi ta sala. (Repeter)

65.2 Nzambi tubaka nde Yandi ke kwenda kuzikisa mbi ya Sodome.

65.2A Kutangila bana: Kuyantika 18:
20-21

20 Ntangu yai Mfumu Nzambi tubilaka Abrahami nde : “Bantu ya babwala Sodome ti Gomore bo me funda bo mingi, masumu na bo me kuma mingi mpenza.

21 Mono fweti kwenda kutala kana mambu yai kele ya kieleka to ve.”

65.2B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Nzambi me kufunda mingi sambu na inki babwala?
(Babwala Sodome ti Gomore)

- Masumu na bo me kuma inki mutindu?
(Yo me kuma mingi mpenza)
- Nzambi vandaka kutala inki?
(Kana mambu ya bantu me funda babwala yai vandaka kieleka to ve)
Niveau Secondaire:

- Nge banza nde nani fundaka Sodome ti Gomore na Nzambi?
(Beto zaba ve. Bantu ya babwala ya nkaka penepene? Bawanzio ya monika mambu ya salamaka kuna?)
- Beto zaba nde Nzambi zaba mambu yonso. Yandi zabaka masumu na bo. Ebuna inki mutindu Yandi fweti zikisa kana yo vandaka kieleka to ve?
(Yo fweti vanda sambu kumonika juste na meso ya bantu)

65.2C Kusonga inki me salama:

Longi: Sodome ti Gomore, bo me kuma inki mutindu?

Bana: Masumu mingi mpenza! (repeter)

65.2D Kuyimba ti kukina:

Babwala Sodome ti Gomore
Kumaka masumu mingi.

Bo fulukaka na mbi

Nzambi kwendaka na kutala.

Mm, mawa. Mm, mawa. Mm, mawa.

65.3 Bantu zole lutaka na ntwala na Sodome, kansi Nzambi bikalaka na Abrahami.

65.3A Kutangila bana: Kuyantika 18:22

22 Ebuna bantu zole yina kwisaka nzila mosi na Mfumu Nzambi, bo landaka nzila na bo na kwenda na bwala Sodome, kansi Mfumu Nzambi bikalaka na Abrahami.

65.3B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Bantu zole ya kwisaka na Abrahami, bo salaka inki?

(Bo landaka nzila kukwenda na bwala Sodome.)

- Mfumu Nzambi vandaka mosi ya bantu yina. Yandi salaka inki?

(Yandi bikalaka na Abrahami.)

Niveau Secondaire:

- Inki mutindu beto bakisa nde mosi ya bantu tatu yina vandaka Yesu?

(Mosi vandaka Mfumu Nzambi, yina ya bikalaka ti Abrahami.)

65.3C Kusonga inki me salama:

Bana sambanu sala mwa-théâtre. Na luyantiku, bo ke na kimvuka, ke solula. Na nima, zole basika ti landa nzila kukwenda na Sodome. (Bana zole songa Sodome, bo ke nwana kaka. Mosi bikala na Abrahami, ke solula mbote ti yandi.)

65.3D Kuyimba ti kukina :

Bawanzio zole basikaka
Kukwenda na Sodome. O, o

Nzambi bikala na kusolula
Na Abrahami. O, o

65.4 Abrahami yulaka Nzambi kana Yandi lenda wila Sodome mawa kana bantu ya mbote 50 kumonika, ti Nzambi ndimaka.

65.4A Tangila bana: Kuyantika 18:23-26

23 Abrahami yulaka Mfumu Nzambi nde: “Ya kieleka, nge ta fwa bantu ya mbote nzila mosi na bantu ya mbi ?

24 Kana na bwala yina bantu makumi tanu kumonana bayina me sala mbi ve, keti nge ta fwa bwala ya mvimba ? Mpila kele ve nge na kuwila bo yonso mawa sambu na bantu yina makumi tanu ?

25 Ve, nge ta fwa ve bantu ya mbote nzila mosi na bantu ya mbi. Ve, nge ta sala

yo ve! Kana nge sala yo, mpidina ti bantu ya mbote ti bantu ya mbi nge me pesa bo ndola mutindu mosi. Mpila kele ve. Nge Nzambi muntu ke sambisaka bantu yonso ya nsintoto, nge ta sala mambu na nzila ya mbote.”

26 Mfumu Nzambi tubaka nde : “Kana mono mona bantu ya mbote makumi tanu na Sodome bayina me sala mbi ve, bwala ya mvimba mono ta wila yo mawa sambu na bo, mono ta fwa bo ve.” 65.4B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Inki Abrahami yulaka Nzambi ntete?

(Keti yandi ta fwa bantu ya mbote nzila mosi ti bantu ya mbi)

- Abrahami kutanga inki nombre ntete bonso nombre ya bantu ya mbote ya lenda vanda na Sodome?

(Bantu 50)

- Keti Nzambi ta fwa bwala kana bantu 50 ya mbote kumonika?

(Ikele ve.)

Niveau Secondaire:

- Masolula yai ke songa inki trait na character ya Nzambi?

(Yo ke songa mawa to nlemvo na Yandi.)

65.4C Kusonga inki me salama:

Bana yonso “sonika” 50 na bageste. Bo tuba nde: “Kana bantu 50 kumonikaka, Nzambi ta fwa bwala ve.”

65.4D Kuyimba ti kukina:

Na bwala ya mvimba ya Sodome,
Bantu ya mbote ikele ikwa?

Kana bo kele kaka 50,
Nzambi ta wila bo bonso mawa.

65.5 Abrami yula: Nzambi lenda wila Sodome mawa kana bantu ya mbote 45 kumonika? Ee.

65.5A Kutangila bana: Kuyantika 18:
27-28

27 Abrahami tubaka diaka nde : “Pardo Mfumu, bika mono mono tuba kaka. Mono kele kaka muntu, mono ke na nswa ve na kutuba kima.

28 Mbala ya nkaka na bwala yina kele kaka bantu ya mbote makumi iya na tanu kansi makumi tanu ve. Keti nge ta fwa bwala ya mvimba sambu bantu tanu me konda ?” Mfumu Nzambi vutulaka nde : “Kana mono mona bantu ya mbote makumi iya na tanu, mono ta fwa bwala yina ve.”

65.5B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Na nima, Abrahami yula Nzambi inki Yandi ta sala kana nombre ya bantu ya mbote kele ikwa?

(45)

Niveau Secondaire:

- Inki nge banza ya mpila Abrahami tuba na Nzambi?

(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

65.5C Kusonga inki me salama:

Bana yonso “sonika” 45 na bageste.

Bo tuba nde: “Kana bantu 45 kumonikaka, Nzambi ta fwa bwala ve.”

65.5D Kuyimba ti kukina:

Na bwala ya mvimba ya Sodome,
Bantu ya mbote ikele ikwa?

Kana bo kele kaka 45,
Nzambi ta wila bo bonso mawa.

65.6 Abrami yula : Bantu 40? Ee, Nzambi ta wila bo mawa. Bantu 30? Ee, mawa.

65.5A Kutangila bana: Kuyantika 18:
29-30

29 Abrahami tubaka diaka nde : “Mbala ya nkaka bo ta vanda kaka makumi iya.” Nzambi nde : “Mono ta fwa bwala yina ve kana bantu kumonana makumi iya.”

30 Abrahami nde : “Pardo Mfumu, kuwa makasi ve, mono ke tuba diaka. A kana nge mona kaka makumi tatu ya bantu ?” Nzambi nde : “Mono ta sala kima ve.”

65.5B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Abrahami kitisaka nombre ya bantu ya mbote na ikwa?

(40 ntete, na nima 30)

- Mvutu ya Nzambi kele inki?

(“Mono ta sala kima ve.”)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki nge banza Abrahami tubaka nde, “Pardo Mfumuk kuwa makasi ve”?

(Sambu yandi kaka landa kukitisa nombre ya bantu ya mbote.)

65.5C Kusonga inki me salama:

Bana yonso “sonika” 40 na bageste.

Bo tuba nde: “Kana bantu 40 kumonikaka, Nzambi ta fwa bwala ve.”

Bana yonso “sonika” 30 na bageste.

Bo tuba nde: “Kana bantu 30 kumonikaka, Nzambi ta fwa bwala ve.”

65.5D Kuyimba ti kukina inki me salama:

Na bwala ya mvimba ya Sodome,

Bantu ya mbote ikele ikwa?

Kana bo kele kaka 40,

Nzambi ta wila bo bonso mawa.

Na bwala ya mvimba ya Sodome,

Bantu ya mbote ikele ikwa?

Kana bo kele kaka 30,

Nzambi ta wila bo bonso mawa.

65.6 Abrami yula : Aa, bantu 20? Mawa. Bantu
10? Mawa.

65.6A Kutangila bana: Kuyantika 18:
31-32

31 Abrahami nde : “Mfumu, wila mono
mawa sambu na kutuba yai ya mono ke
tuba. Mono ke yula diaka. A kana kaka
bantu makumi zole kumonana ?” Mfumu
Nzambi nde : “Mono ta sala kima ve.”

32 Abrahami tubaka diaka nde : “Pardo
Mfumu, kuwa makasi ve, yai mbala ya
nsuka

ya mono ke tuba. Nge ta sala nki kana nge
mona kaka bantu ya mbote kumi ?” Nzambi
nde: “Mono ta fwa bwala yina ve kana
bantu ya mbote kumi kumonana.”

65.6B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Abrahami kitisaka nombre ya bantu ya
mbote na ikwa diaka?
(Ntete na 20)
- Mvutu ya Nzambi vandaka inki?
 (“Mono ta sala kima ve.”)
- Na nsuka, Abrahami kitisa nombre ya
bantu ya mbote na ikwa?
(Na 10)
- Mvutu ya Nzambi ya nsuka vandaka
inki?
 (“Mono ta fwa bwala yina ve kana bantu
ya mbote kumi kumonana.” Niveau Secondaire:

- Keti nge banza nde kieleka Abrahami
yindulaka nde bantu ya mbote fweti
vanda na kati ya bwala Sodome?
(Yo ke monika bonso yandi vandaka na
keti-keti mingi. Kansi yandi zabaka nde
mpangi na yandi Loti ti fami na yandi
vandaka kuna.)

65.6C Kusonga inki me salama:

Bana yonso “sonika” 20 na bageste.

Bo tuba nde: “Kana bantu 20 kumonikaka,
Nzambi ta fwa bwala ve.”

Bana yonso “sonika” 10 na bageste.

Bo tuba nde: “Kana bantu kaka 10
kumonikaka, Nzambi ta fwa bwala ve.”

65.6D Kuyimba ti kukina:

Na bwala ya mvimba ya Sodome,
Bantu ya mbote ikele ikwa?

Kana bo kele kaka 20,
Nzambi ta wila bo bonso mawa.

Na bwala ya mvimba ya Sodome,
Bantu ya mbote ikele ikwa?

Kana bo kele kaka 10,
Nzambi ta wila bo bonso mawa.

65.7 Nzambi vutukaka na nzo ti Nzambi kwendaka
ka yandi.

65.7A Kutangila bana: Kuyantika 18:33

33 Ntangu Mfumu Nzambi tubaka na
Abrahami imene, yandi kwendaka ka yandi.
Ebuna Abrahami vutukaka na nzo.

65.7B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Inki Nzambi salaka ntangu yandi me
manisa kusolula ti Abrahami?
(Yandi kwendaka.)
- Inki Abrahami salaka?

(Yandi vutukaka na nzo ya ntenta na yandi.)

Niveau Secondaire:

- Loti ti nkento na yandi vandaka bantu zole. Kulungisa bantu kumi, bo ke na mfunu ya bantu 8 ya nkaka ya mbote. Ata bo yonso ya Sodome vandaka mbi ntangu Loti kwendaka kuna, inki mutindu bantu ya mbote 8 lenda monika?

(Kana bo me vanda na bana ti bo me twadisa bo na nzila ya Nzambi, kana bo me twadisa bantu ya kisalu na nzila ya Nzambi, kana bo me vanda influence na bantu ke zinga penepene na bo)

65.7C Kusonga inki me salama:

Bana yonso tuba, “Nzambi kwendaka ka yandi.” (Bo songa musapi kusonga nde Yandi me kwenda.) Bo yonso tuba, “Abrahami vutukaka na nzo.” (Bo songa musapi kusonga nde Abrahami vutukaka na nzo na yandi.)

65.7D Kuyimba ti kukina :

Imene. Masolula me mana.
Keti Sodome ta zinga?

Beto ta ta—la
Na bamposo ke kwisa. Ah, ah.

Kumanisa Malongi Yai:

Nzambi vandaka na makasi na Sodome, kansi Yandi vandaka na kiese na lombilu ya Abrahami.

Leso 66 Bantu ya Sodome salaka masumu ya ngolo.

Leso ya Bible: Kuyantika 19:1-11

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde bakala kuzola bakala bonso nkento na yandi, to nkento kuzola nkento bonso bakala na yandi, yo kele masumu ya nene na meso ya Nzambi. Ebuna, beto landa lukanu ya Nzambi na mambu yai ya kuvanda bakala to nkento, ti beto landa lukanu ya Nzambi na makwela na beto.

Nzambi kele na mawa mingi. Yandi zola ve kufwa bantu. Kupesa bantu ndola, yo ke pesa Yandi kiese ve.

Devoir sambu na bakristo:

Beno bakristo, beno ya me yamba dezia Yesu Kristo bonso Mvulusi, mono ke pesa beno devoir yai: Yindula sesepiyai muntu ya mbi ya me pesa nge mpasi, to dikanda ya bantu ya bantu awa mona bonso mbi. Bambuka nde Nzambi zola bantu yai bonso Yandi ke zola nge, ebuna yantika mposo yai kutula bo na lombilu. Nge lenda samba nde bo ta balula ntima sambu Nzambi kuwila bo mawa.

Kubinga bavidi na Yesu:

Kansi kana nge me yamba Yesu ntete ve na ntima ti na luzingu na nge, zaba nde nge mosi kele na kati ya bantu ya Nzambi ke tanga bantu ya mbi. Yandi ke pesa nge ntangu sambu nge lenda balula ntima. Keti nge ta yamba Yandi bubuyai? Kana nge zola solula mambu yai, kwisa na mono na nima ya ecodim ti tuba kaka nde, “Mono zola yamba Yesu.” Mono ta vanda na kiese kusadisa nge.

====

NSUKA YA LESO 65

====

Verse ya Kulunguka: Matayo 19:4

Yesu tubaka nde: “Keti beno me tangaka ve mambu yai na Mukanda ya Nzambi? ‘Na luyantiku, ntangu Nzambi salaka bantu, yandi salaka bo bakala ti nkento.’”

Kulanda devoir ya mposo me luta : Na mposo me luta, beto pesaka beno devoir kuyantika kutula bambeni na beno na lombilu. Nani me sala yo na mposo me luta ? Nani ta songa beo mpila nge sambaka ?

Nkunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai:
O, Nzambi Salaka Tata Adami

Kuyantika Leso:

Mandiya vandaka na kiese mingi sambu yandi me baka invitatio na makwela. Yandi zolaka mingi kukwenda na bafete ya makwela. Yandi ta dia mbote ti yandi ta kina.

Kansi mambu mosi monikaka bonso---inki mutindu? Na invitatio yina, yo vandaka kumonika bonso bakala ke kwela bakala ya nkaka. Mandiya monaka bonso yo fweti vanda kifu bo salaka ntangu bo niemaka invitation. Nduku yai zolaka kukwela nani?

Mandiya vandaka na kuyituka ntangu yandi zikisaka nde kieleka, nduku na yandi ya bakala yindulaka kukwela bakala ya nkaka. Inki mutindu mambu yai lenda salama?

Bantu mingi bubuyai kele mabanza ya kisakasaka na mambu yai bo ke binga ‘homosexualité’. Ngindu yina kele nde bakala lenda zola bakala na nkaka bonso nkento na yandi. Ngindu yina ke tuba nde ata makwela, yo lenda salama na kati ya bakala ti bakala to nkento ti nkento.

Inki Nzambi yindula sambu na mambu yai? Beto ta mona yo na leso ya bubuyai, sambu bantu ya Sodome vandaka mingi mutindu yina.

Transitio na Malongi ya Bible:

Beto bambuka nde bawanzio vandaka kukwenda na Sodome kuzikisa mpila bo vandaka kuzinga. Beto bambuka nde Nzambi silaka Abrahami nde Yandi ta fwa bwala yina ve kana kaka bantu kumi ya mbote lenda monika. Beto yantika bubuyai na mukanda ya Kuyantika, kapu 19, verse ya ntete.

Bangindu ya Nene ya Leso na Bandambu 6:

66.1 Loti kutanaka ti bawanzio na munoko ya lupangu ya Sodome.

66.1A Tangila bana: Kuyantika 19:1

1 Ntangu bawanzio yina zole kwisaka kukuma na bwala Sodome na nkokila, Loti vandaka me vanda na munoko ya lupangu ya bwala, kisika ya bantu ke kutakanaka. Ntangu Loti monaka bo, yandi telemaka, yandi kwendaka kukutana na bo. Yandi fukamaka na ntwala na bo ilungi na ntoto.

66.1B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Na leso me luta, bantu yai monikaka bonso bantu, kansi awa Bible ke tuba pwelele nde bo vandaka banani?
(Bawanzio)
- Inki ntangu bo kwisaka na bwala Sodome?
(Na nkokila)
- Bo kutaka Loti wapi?
(Na munoko ya lupangu ya bwala)
- Bantu vandaka kusala inki na kisika yina?
(Bo vandaka kutanaka kuna.)
- Inki mutindu Loti songaka luzitu sambu na bo?
(Yandi fukamaka na ntwala na bo, ilungi na ntoto.)

Niveau Secondaire:

- Bonso Loti vandaka na kisika ya bantu vandaka kutana, keti nge banza nde yandi fweti zaba bantu ya bwala yai mbote, mutindu bo vandaka? (Ee, sambu yandi vandaka kusolula ti bo mpi yandi vandaka kuwa masolula na bo ti bantu ya nkaka.)

66.1C Kusonga inki me salama:

Bana tatu sala théâtre: Mosi vanda Loti, ke vanda na munoko ya lupangu ya bwala Sodome; zole kuvanda bawanzio. Ndambu

bana ya nkaka lenda vanda ti Loti, bo vanda kusolula bonso bantu ya Sodome.

66.1D Kuyimba ti kukina:

Bawanzio kutaka Loti

Na munoko ya lupangu Ya
bwala Sodome.

66.2 Loti bendaka bo kulala na nzo na yandi ti yidikilaka bo madia.

66.2A Tangila bana: Kuyantika 19:2-3

2 Yandi tubilaka na bo nde :
“Bamfumu, kana beno zola, beno kwisa na nzo na mono. Beno yobisa makulu, beno lala, ebuna mbasi na suka beno landa nzila na beno.” Kansi bo tubaka nde, “Ve, beto ke lala kaka awa na balabala.”

3 Kansi Loti tulaka kaka kingolo-ngolo, yandi bondilaka bo, ebuna bo ndimaka na kwenda na nzo na yandi. Loti salaka mampa, yandi yidikilaka bo madia ya kitoko, bo diaka.

66.2B Kuyula bangyifula bonso yai:

Niveau Primaire:

- Sambu na inki beno banza yandi bingaka bawanzio ‘bamfumu’?

(Mbala ya nkaka kaka bamfumu to bantu ya nene vandaka kuvoyager mutindu yina. Mbala ya nkaka yo mpi vandaka kaka mpila ya kutuba na luzitu.) Yandi bondilaka bo kusala inki?

(Kukwisa kupema, kudia ti kulala na nzo na yandi mpimpa yina.)

- Ntete bo tubaka nde bo ta lala kaka wapi?
(Na balabala.)
- Sambu na inki bo ndimaka na nima?
(Sambu Loti bendaka bo na kingolongolo ti bondilaka bo.)

- Ntangu bo kumaka na nzo ya Loti, yandi salaka inki sambu na bo? (Salaka mampa ti pesaka bo madia ya mbote.)

Niveau Secondaire:

- Keti Loti bakisaka nde bo vandaka banwanzio?
(Ikele ve. Yandi bakaka bo bonso banzenza na nzila.)

66.2C Kusonga inki me salama:

Bana landa diaka théâtre ya bo me yantika.

66.2D Kuyimba ti kukina:

Loti yambaka bawanzio zole

Na nzo na yandi.

66.3 Babakala yonso ya Sodome kwisaka sambu na kuladisa banzenza na nzo ya Loti.

66.3A Tangila bana: Kuyantika 19:4-5

4 Ntangu banzenza yina vandaka me lala ntete ve, bantu ya bwala Sodome kwisaka kuziunga nzo ya Loti. Babakala yonso vandaka kuna, baleki ti bambuta.

5 Bo bingaka Loti, bo yulaka yandi nde : “Wapi bantu yina me kwisa kulala na nzo na nge bubu yai ? Basisa bo na nganda sambu beto ladisa bo.”

66.3B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Inki salamaka na ntwala bantu na nzo ya Loti ya ala?
(Bantu ya Sodome kwisaka kuziunga nzo na yandi.)
- Kana bantu me kwisa na nzo na mpila ya kinduku, keti bo ta ziunga nzo
(Ikele ve. Yai ke songa bonso bo ke zomba bantu na nzo yina.)
- Bantu yai vandaka banani?

(Babakala yonso ya bwala yina, baleki ti bambuta.)

- Bo bingaka nani?
(Bo bingaka Loti.)
- Bo zolaka nde yandi sala inki?
(Basisa banzenza sambu bo ladisa bo.)
- Ladisa bo zola kutuba inki? (Kulala ti bo bonso bakala ke lala na nkento na yandi, kansi na kingolo-ngolo. Yo kele mambu mosi ya mbi.)

Niveau Secondaire:

- Babakala ya Sodome vandaka bantu ya inki mutindu?
(Bo vandaka babakala ya zola lala na bakala ya nkaka bonso bakala ke lala na nkento na yandi.)
- Inki mutindu beto zaba nde mambu yai me simba mabanza na bo mingi?
(Bo yonso vandaka kuna. Yo vandaka bonso bo monaka nsoni ve. Ti bo zolaka kusala yo na kingolo-ngolo.)
- Keti nge banza Loti zabaka nde babakala ya bwala Sodome vandaka mutindu yina?
(Ee, yai lenda vanda na kati ya baraison yandi bendaka bo ngolo kukwisa na nzo na yandi. Yandi zabaka nde kulala na balabala ta benda mpasi.)

66.3C Kusonga inki me salama:

Longi, beto zola ve nde bana sala théâtre ya kusonga mbi mutindu bantu yai tubaka. Ebuna, bo lenda solula: Keti bo me wa nsangu ya bantu yina ntete? Bo waka yo wapi? Bo waka inki sambu na yo? Bo monaka yo inki mutindu?

66.3D Kuyimba ti kukina:
(Ton ya mawa)

Babakala yonso ya Sodome
Bo vandaka mbi mingi.

Bo kwisaka na nzo ya Loti
Kaka kusala mbi. Mawa!

66.4 Loti bondilaka bo kusala yo ve; yandi zolaka kupesa bo bana-bankento na yandi.

66.4 A Tangila bana: Kuyantika 19:6-8

6 Loti basikaka na nganda. Yandi kangaka kielo.

7 Ebuna yandi tubilaka bo nde :
“Bampangi na mono, beno sala ve mambu ya mbi mutindu yai.

8 Mono ke na bana-bankento zole, bo me zabaka ntete babakala ve. Mbote mono natila beno bo, ebuna beno lenda sala bo konso kima ya beno zola. Kansi beno sala ata kima mosi ve na bantu yai. Bo kele banzenza na nzo na mono, mono fweti keba bo mbote.” 66.4B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Loti salaka inki?
(Yandi basikaka na nganda ti kangaka kielo.)
- Yandi bondilaka bo inki?
(Kusala ve mambu ya mbi mutindu yina.)
- Kansi na nima, yandi salaka mambu mosi ya mbi yandi mosi. Inki yandi salaka?
(Yandi zolaka kupesa bo bana-bankento zole ya me zaba bakala ntete ve, sambu bo sala bo mutindu bo zola.)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki nge banza Loti kangaka kielo?
(Sambu bantu yina ya mbi kukota ve na kingolo-ngolo.)

- Inki mutindu beto zaba nde Loti bakisaka nde mambu yina vandaka mbi?

(Yandi tubaka na bo nde ““Bampangi na mono, beno sala ve mambu ya mbi mutindu yai.”)

- Inki nge banza Loti vandaka kuyindula ntangu yandi zolaka kupesa bo banabankento na yandi zole?

(Mbala ya nkaka yandi me bakisa ntangu yina nde banzenza yina vandaka bawanzio. To mbala ya nkaka yandi me bakisa nde bonso Nzambi salaka bakala ti nkento, kana babakala lala bo na bo mutindu bakala ke lala na nkento na yandi, yina ta vanda mbi mingi. Kansi yo kele mpasi mingi kuyindula nde Loti lenda pesa bana-bankento na yandi mutindu yina. Yo ke songa nde ata yandi vandaka me vila nzila yonso ve, ntima na yandi me kuma ntama ti Nzambi.)

66.4C Kusonga inki me salama:

Bana yonso boka nde, “Kusala mbi mutindu yina ve, ve, ve!”

66.4D Kuyimba ti kukina:

(Ton ya mawa)

Loti basikaka ti kangaka kielo.

Yandi bendaka bantu ya Sodome,

Kusala mbi yina ve, ve, ve!

66.5 Bo zolaka kukota nzo ya Loti ya kingolongolo.

66.5A Tangila bana: Kuyantika 19:9

9 Kansi babakala ya Sodome tubaka nde: “Katuka !” Nge mpi kele nzenza awa. Nge ve muntu fweti songa beto mambu ya beto fweti sala. Katuka! Pesa beto nzila ! Kana ve beto ke sala nge mbi ya kuluta bo.” Bo pusaka Loti na ngolo, ebuna bo kumaka penepene na munoko na nzo sambu na kufwa kielo.

66.5B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Keti bantu ya Sodome waka kudila ya Loti?
(Ikele ve.)
- Bo tubaka inki?
(Katuka, to beto ta sala mbi ya kuluta.)
- Sambu na inki bo zolaka ve kuwa Loti?
(Bo tubaka nde yandi vandaka nzenza.)
- Na nima ya kutuba, bo salaka inki?
(Bo pusaka Loti na ngolo na mpila nde bo kumaka penepene na munoko ya nzo.)
- Bo yindulaka kusala inki diaka?
(Bo yindulaka kufwa kielo sambu bo kota, bo sala mbi na bo.)

Niveau Secondaire:

- Inki nge banza ya bandinga na bo nde, “Nge ve muntu fweti songa beto mambu ya beto fweti sala”?
(Bo kele bandinga bonso ya bantu independent. Bo ta sala yina bo zola, ti muntu lenda songa bo ve mutindu ya nkaka.)

66.5C Kusonga inki me salama:

Bana yonso songa Loti na boma mingi bonso bantu ke tubila yandi mutindu yina.

66.5D Kuyimba ti kukina:

Babakala yonso ya Sodome
Bo vandaka mbi mingi.

Bo pusaka Loti na ngolo
Bo zolaka kufwa kielo.

66.6 Bawanzio kangaka kielo ti fwaka meso ya bantu yina.

66.6A Tangila bana: Kuyantika 19:10-11

10 Kansi banzenza zole yina vandaka na nzo bo bendaka Loti na kati, ebuna bo kangaka kielo.

11 Meso ya babakala yina yonso vandaka na nganda yo kumaka mpimpa, mpila ya kumona kielo vandaka diaka ve. 66.5B
Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Banzenza zole yina vandaka na nzo, bo salaka inki?

(Bo bendaka Loti na kati, ebuna bo kangaka kielo.)

- Inki mambu ya yituka salamaka ntangu yina?

(Meso ya babakala ya me bikala na nganda, yo kumaka mpimpa. Ebuna bo monaka ve kielo vandaka wapi.)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki nge banza bawanzio fwaka meso ya babakala yina?

(Sambu bo mona mpila kukota nzo kusala mbi na bo. Yo vandaka mpila kukeba Loti ti fami na yandi.)

66.6C Kusonga inki me salama:

Bana yonso sala bageste bonso bo ke kangula kielo, ke benda Loti na kati ya nzo.

Bana yonso sala bageste bonso bo ke babakala yina ya mbi, meso ya bo me kufwa, bo ke mona kielo ve, bo ke mona kaka mpimpa.

66.6D Kuyimba ti kukina inki me salama:

Bawanzio ya Nzambi Bendaka Loti na nzo.

===

NSUKA YA LESO 66

===

Bawanzio ya Nzambi Kukangaka kielo.

Bawanzio ya Nzambi
Kufwaka meso ya bantu.

Wapi kielo? Wapi?
Bo monaka kaka mpimpa.

Kumanisa Malongi Yai:

Nzambi salaka bakala kuzola nkento, ti kukwela nkento. Yandi salaka nkento kuzola ti kukwela bakala. Bantu ya Sodome vandaka ve kulanda lukanu ya Nzambi, ebuna bo bwaka na makambo mingi ya mbi. Na nsuka ya lesa na beto bubuyai, bawanzio ya Nzambi me sala na ngolo ya Nzambi me pesa bo sambu na kukeba fami ya Loti. Inki ta salama na nima? Yina ta vanda na lesa na beto ya mposo ke kwisa.

Devoir sambu na bakristo:

Beno ya zaba nde beno ya yamba Yesu Kristo bonso Mvulusi, beno landa yina ya Nzambi me tuba na mambu yai bo ke binga “gender”. Kana nge kele bakala, vanda na kiese na mpila Nzambi me sala nge. Kana nge kele nkento, vanda na kiese na mpila Nzambi me sala nge. Devoir mono ke pesa beno kele kuyantika kusamba ata ntangu yai, sambu na muntu ya nge ta kwela kana nge me yela. Lomba nde Nzambi keba muntu yina ti twadisa nge na muntu ya Yandi ke zola sambu na nge.

Kubinga bavidi na Yesu:

Mbala ya nkaka, nge me yamba Yesu ntete ve. Nge ke yindula nde lumbu mosi, nge ta sala yo, kansi lumbu yina me kwisa ntete ve. Zaba nde, ntangu ya mbote kuyamba Yesu, yo yai. Binga Yandi bubu ti songa Yandi nde nge zaba nge me sala masumu, ebuna nge kele na mfunu na Yandi kulolula ti kuvulusa nge. Kana nge yamba Yandi bubu, songa beto sambu beto lenda yangalala ti nge.

Leso 67 Loti katukaka na bwala Sodome.

Leso ya Bible: Kuyantika 19:12-22

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde, ata mawa ya Nzambi kele nene sambu na bantu na yandi, beto kudisosa mpasi kana beto landa Nzambi ve.

Verse ya Kulonguka: Bankunga 19 :10
(Tuba diaka baverse 8 ti 9, ebuna landa na verse 10.)

10 Bansiku ya Mfumu Nzambi kele ya masonga,
Yo ta vandaka tii kuna ;
Yo kele ya kieleka, yonso kele kiteso mosi.

Kulanda devoir ya mposo me luta: Na mposo me luta beto pesaka beno devoir kuvanda na kiese na mpila Nzambi me sala nge, ata bakala, ata nkento. Beto mpi pesaka beno devoir kuyantika kusamba sambu na muntu ya nge ta kwela kana nge me yela. Nani lenda songa beto inki yandi salaka na mposo me luta?

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai:
(Na mukanda “Bankunga ya Ecodim”)
Kwenda na Yesu! Landa, Mo’ Ta Landa
Nge, Mfumu Lemfuka bubu!
Mfumu Zaba Nzila na Mono
O, Luvunu Yambula! (O Masumu Yambula)

Kuyantika Leso:

Loti vandaka wapi na nsuka ya lesu me
luta?

(Na nzo na yandi, kielo kukanga.)

Yandi vandaka na inki probleme?

(Bantu ya mbi vandaka na nganda ya zolaka kufwa kielo ya nzo sambu bo lenda ladisa to sala mbi ti banzenza na nzo na yandi.) Transitio na Malongi ya Bible:

Keti bo ta fwa kielo? Ketu bo ta simba banzenza yina? Ketu bo ta sala mbi na Loti ti fami na yandi?

Inki ta salama? Beto ta mona yo bubuyai. Beto yantika na mukanda ya Kuyantika, kapu 19, verse ya kutanga 12.

Bangindu ya Nene ya Leso na Bandambu 5 :

67.1 Bawanzio songaka Loti kubasisa fami na yandi na bwala Sodome sambu Nzambi zolaka kufwa yo.

67.1A Tangila bana: Kuyantika 19:12-13

12 Bantu yina zole tubaka na Loti nde:
“Nge ke na bampangi ya nkaka awa na bwala yai ? Baka bana na nge, babakala ti bankento, baka mpi konso mpangi na nge, ebuna katula bo na bwala yai

13 sambu beto ke fwa yo. Mfumu Nzambi me mona nde mbi ya bantu yai me luta mingi, yo yina yandi me tinda beto sambu na kwisa kufwa bo.

67.1B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Bawanzio yulaka Loti inki?
(Keti yandi vandaka na bampangi na bwala yina)
- Bo songaka yandi kusala inki ti bampangi yonso?
(Yandi katula bo yonso na bwala yina)
- Yandi katula bo sambu bo fweti sala inki na bwala yina?
(Bawanzio fweti kufwa yo.)
- Sambu na inki bo fweti kufwa yo?
(Sambu Nzambi me mona nde mbi na bo me luta mingi)

Niveau Secondaire:

- Abrahama yulaka Nzambi keti Yandi ta fwa bantu ya mbote nzila mosi ti bantu ya mbi. Inki mutindu beto zaba nde bantu ya nkaka ya mbote vandaka ve, kana beto tanga ve fami ya Loti?

(Sambu Nzambi tubaka nde Yandi ta
fwa bwala yina, kansi Yandi songaka
fami ya Loti kubika bwala yina.)

67.1C Kusonga inki me salama:

Tuba na mpila ritimike:

Bana yonso:

Katula bampangi na bwala

Bana ya ke tuba bonso bawanzio zole:

Sambu beto ke fwa yo! (repeteer)

67.1D Kuyimba ti kukina:

Bawanzio songaka Loti

Katula fami na nge

Katula bo na Sodome

Sambu beto ke fwa yo.

Mbi na bo me luta mingi

‘Buna beto ke fwa yo. O, o. (repeteer)

67.2 Loti yantikaka kubenda fami na yandi, kansi
bo banzaka nde yandi vandaka kusakana.

67.2A Tangila bana: Kuyantika 19:14

14 Ebuna Loti kwendaka kusonga babakala
yina zolaka kukwela bana na yandi ya
bankento nde : “Benno sasuka na kukatuka
awa, Mfumu Nzambi ke fwa bwala yai.”
Kansi bo banzaka nde Loti ke tula nsaka.

67.2B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Loti mekaka kubenda nani, bo katuka
na Sodome ti fami ya Loti?
(Babakala ya zolaka kukwela bana na
yandi ya nkento)
- Sambu na inki bo katukaka ve?
(Bo monaka bonso Loti vandaka
kusakana.)

Niveau Secondaire:

□ Keti yo ke monika nde Loti ti fami na yandi
vandaka influence ya nene na babakala ya
zolaka kwela bana-bankento yina?

(Ikele ve, sambu ntangu yandi songaka bo
mambu ya Nzambi, bo banzaka nde yandi
vandaka kusakana.)

67.2C Kusonga inki me salama:

Bana tatu sala théâtre: Mosi sala bonso Loti,
zole bonso babakala ya zola kwela bana-
bankento na yandi. Loti benda bo kukatuka na
bwala ti fami na yandi. Yandi songa bo nde
Nzambi zola kufwa bwala yina sambu na mbi
na yo. Babakala yina kuwa yandi ve, bo tuba
nde yandi ke sakana ti bo.

67.2D Kuyimba ti kukina:

Loti bendaka babakala ya
Zolaka kwela bana n’yandi.

Bo ndimaka ve kukwenda, Bo
monaka yo nsaka kaka. Mawa!
(Repeteer)

67.3 Na nsuka, bawanzio basisaka fami ya Loti na
kingolo sambu Loti vandaka kusukinina mingi.

67.3A Tangila bana: Kuyantika 19:15-16

15 Na suka-suka yonso bawanzio tubaka
na Loti nde, “Kusukinina ve, sasuka ! Baka
nkento na nge ti bana na nge zole ya bankento,
beno basika. Mpidina beno ta fwa ve ntangu
Nzambi ke fwa bwala yai.”

16 Loti sukininaka mingi na kubasika.
Kansi Mfumu Nzambi wilaka yandi mawa,
yandi songaka bawanzio na kubasisa yandi.
Ebuna bo simbaka Loti na diboko ti nkento na
yandi ti bana na yandi zole ya bankento, bo
basisaka bo na bwala.

67.3B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Na suka-suka, bawanzio tubaka nde Loti kusala inki ve?
(Kusukinina ve.) (Yandi fweti sasuka. Yandi baka nkento na yandi ti bana na yandi, bo bonso basika na Sodome.)
- Yandi fweti sala inki?
- Sambu na inki yo vandaka mfunu nde bo na bwala Sodome? 17 Ntangu yai wanzio mosi tubaka na Loti basika nde, “Tina ka nge ! Kutala na nima ve, kutelama mpi na nseke ve, kansi tina kuna (Sambu bo fwa ve ntangu Nzambi kufwa na bangumba. Mpidina nge ta fwa ve.”
(Sambu bo fwa ve ntangu Nzambi kufwa na bangumba. Mpidina nge ta fwa ve.)

67.4B Kuyula bana bonso yai:

- Loti vandaka kusala inki kaka?

Niveau Primaire:

(Kusukinina mingi.)

- Inki wanzio songaka Loti diaka na
- Inki mutindu Nzambi songaka Loti nima yandi me basika na bwala? mawa diaka?

(Kutina, kutala na nima ve, ketelema

(Bawanzio na Yandi simbaka yandi ti na nseke ve, kansi kutina na fami na yandi na diboko ti bendaka bo bangumba.)
sambu na kubasisa bo na bwala.)

- Sambu na inki bo fweti sala

Niveau Secondaire: mpidina?

- Inki lenda vanda raison ya mbote (Sambu bo kufwa ve sikamosi ti

kusukinina ntangu bawanzio ya Nzambi bwala Sodome.)
songaka Loti kubasika na Sodome?

Niveau Secondaire:

(Raison ya mbote ikele ve.)

- Sambu na inki nge banza yandi vandaka fami me basika na bwala Sodome, kusukinina mutindu yina? kingonsa me mana ve?
(Yandi kwikilaka ve nde Nzambi ta sala

(Wanzio songaka bo kukwenda ntama
yina Yandi me tuba, to ntima na yandi ntinu sambu bo kufwa ve.)
me kangama mingi kuna.)

67.4C Kusonga inki me salama:

67.3C Kusonga inki me salama:

Bana yonso na kimvuka repeter na nima na
Bana yonso sala bageste bonso bawanzio
ke nge ti songa bageste ya ke kwenda
ti
simba Loti ti fami na
yandi na diboko, ke

basisa bo na bwala Sodome.

67.3D Kuyimba ti kukina:

Wanzio songaka Loti
Kusukinina ve.

Beno basika na bwala
Sambu lufwa kusimba beno ve.

Loti vandaka kaka
Kusukinina mingi.

Bawanzio simbaka yandi
Ti fami na yandi yonso.

Bo bendaka ngolo
Ye bo basisaka bo. O,o.

67.4 Wanzio songaka Loti kubaka ntinu sambu
yandi kufwa ve.

67.4A Tangila bana: Kuyantika 19:17

Wanzio songaka Loti,
Tina kuna na bangumba.

Wanzio songaka Loti,
Ebuna beno ta fwa ve.

67.5 Loti bondilaka wanzio kukwenda na bwala ya
fioti penepene, ti wanzio ndimaka.

67.5A Tangila bana: Kuyantika 19:18-22

18 Kansi Loti tubaka nde : “Pardo
mfumu, mpidina ve.

19 Wa, nge me sala mono mambu ya
mbote, nge me katula mono na lufwa.
Kansi bangumba yina kele ntama, mono ta
kuma kuna ve, mono ta fwa na nzila.

bandinga
yina:

Tina ka nge!

Kutala na nima ve!

Kutelema na nseke ve!

Tina kuna na bangumba!

Mpidina beno ta fwa ve.

67.4D Kuyimba ti kukina:

Wanzio songaka Loti,
Tina ka nge!

Wanzio songaka Loti,
Tala na nima ve!

Wanzio songaka Loti,
Kutelema na nseke ve.

20 Nge ke mona bwala yina ya fioti ?
Yo kele penepene, mono lenda kuma kuna.
Tala yo, yo kele kabwala ya fioti mpamba.
Pesa mono nzila mono kwenda kuna, ebuna
mono ta fwa ve.”

21 Wanzio nde : “Mambu mpi ve,
mono me ndima, Mono ta fwa ve kabwala
yina.

22 Kwenda nswalu ! Mono lenda sala
kima ve tii nge kuma kuna.” Sambu Loti
tubaka nde bwala yina kele fioti, yo yina
zina na yo kumaka Soare.

67.5B Kuyula bana bonso yai: Niveau Primaire:

- Keti Loti ndimaka yina ya wanzio
tubaka?

(Ikele ve. Yandi tubaka ne, pardo
Mfumu. Mpidina ve.)

- Sambu na inki yandi zolaka ve
kukwenda na bangumba?
(Yandi monaka nde bo vandaka ntama.)
- Loti lombaka wanzio nde yandi sala
inki?
(Kwenda na bwala mosi ya fioti.)
- Keti wanzio ndimaka?
(Ee.)
- Bo bingaka zina ya bwala yina inki?
(Soare)
- Inki ntangu ndola ya Sodome zolaka
kuyantika?
(Na nima Loti ti fami na yandi me kuma
na bwala Soare)

Niveau Secondaire:

- Loti tubaka nde bonso bangumba
vandaka ntama, yandi ta fwa na nzila.
Nge banza nde yai vandaka ya kieleka?
(Ikele ve. Nzambi ta lomba yandi ve
kusala mambu ya ta fwa yandi to
mambu ya yandi lenda ve kusala.)
- Sambu na inki nge banza banzio wanzio
ndimaka lukanu yina?
(Sambu na ntu-ngolo ya Loti, ti mbala
ya nkaka sambu na kulomba ya
Abrahami. Bantu ya ndambu mbote
vandaka kumi ve na bwala yina. Bo
vandaka kaka iya—fami ya Loti.)

67.5C Kusonga inki me salama:

Bana zole sala bageste kukonda bandinga
kusonga mpila Loti diskutaka ti wanzio.

67.5D Kuyimba ti kukina:

Loti diskutaka na wanzio ya Nzambi.

Yandi zolaka ve kukwenda ntama na
bangumba.

Na nsuka wanzio ndimaka yandi kwenda na
bwala ya fioti.

Wanzio silaka nde yandi ta kufwa bwala yina ve.

Kumanisa Malongi Yai:

Ntangu me lunga nde Nzambi kufwa bwala
Sodome. Bantu ya Nzambi yonso vandaka na sika
ya mbote. Mambu yina ta simba bo ve. Mawa ya
Nzambi kele nene, kansi bantu ya Sodome me zola
kaka kulanda nzila na bo ya mbi. Bo zolaka
kudifwa.

Devoir sambu na bakristo:

Beno ya zaba Yesu Kristo, zaba nde Nzambi me
katula nge mpi na lufwa. Keti bampangi na nge
kuzaba Yandi? Mono ke pesa beno devoir yai: Na
mposo yai, beno tula na bisambu bantu yonso nge
zaba ya me ndima Yesu ve bonso Mvulusi na bo.
Mbala ya nkaka Nzambi wila bo mawa sambu bo
balula ntima, bo guluka.

Kubinga bavidi na Yesu:

Beno ya zaba Yesu ntete ve: Sambu na inki beno
ke kusukinina bonso Loti? Nzambi zola nge
kukwisa na Yandi. Ntangu ya mbote, yo yai. Sika
nge ikele, nge samba. Nge songa Nzambi nde nge
ke kwisa na Yandi bonso muntu ya masumu sambu
yandi lolula ti gulusa nge. Lomba Yesu kukota na
ntima ti na luzingu na nge bubuyai. Na nima,
kwisa songa beto inki nge me sala. Beto ta
yangalala ti nge. ===

NSUKA YA LESO 67

===

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya lesu yai bana ta
bakisa nde ata Nzambi ke na mawa mingi, na nsuka
Yandi fweti pesa ndola na bantu ya masumu.

Leso 68 Nzambi fwaka bantu ya mbi Sodome.

Leso ya Bible: Kuyantika 19:23-29

Ebuna, beto benda bantu ya nkaka nde bo tula ntima na Yesu.

Verse ya Kulonguka: 2 Korinto 5:20b

Na zina ya Kristo beto ke bondila beno, bambeni ya Nzambi, beno pesa Nzambi nzila nde yandi katula kimbeni kele na kati na beno ti yandi, yandi kumisa beno banduku ti banduku na yandi.

Kulanda devoir ya mposo me luta:

Na mposo me luta, beto pesaka beno devoir kutula na lombilu bampangi yonso ya zaba Yesu ntete ve bonso Mvulusi na bo. Nani me yantika kusamba mpidina? Nani ta songa beto inki mutindu nge me samba na mposo yai?

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai:

(Na mukanda “Bankunga ya Ecodim”):

Kwenda Nord, Kwenda Sud

Kwisa na Yesu Kristo

Mbote Bo Yonso Zaba

Mono Kele na Nzo Kitoko (Kutwadisa bantu ya nkaka na Mvulusi)

Yesu Ke Bula na Kielo

Kuyantika Leso:

- Na leso me luta, bawanzio salaka inki? (Bo bendaka Loti ti fami na yandi kubasika na bwala Sodome.)
- Loti kwendaka kubumbana wapi? (Na bwala ya fioti ya vandaka penepene, ya bo bingaka Soare. Wanzio silaka nde bo ta fwa ve bwala yina.

Na nsuka ya leso me luta, bawanzio vandaka kuyilama ya kufwa bwala Sodome, sambu mbi na bo me luta mingi.

Transitio na Malongi ya Bible:

Bubuyai beto ta mona inki ta salama. Beto yantika na mukanda ya Kuyantika, kapu 19, nzila ya kutanga 25.

Bangindu ya Nene ya Leso na Bandambu 5:

68.1 Loti kumaka na bwala Soare.

68.1A Tangila ban: Kuyantika 19:23

23 Ntangu na kubasika mpidiyai, Loti mpi kwisaka kukuma na bwala Soare.

68.1B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Na nima bo basikaka na Sodome, Loti kumaka wapi?

(Na bwala Soare)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki bo kwendaka na Soare?

(Sambu Loti lombaka wanzio nde bo kuma kuna, bonso yo vandaka penepene, ti wanzio ndimaka nde bo ta fwa bwala yina ve.)

68.1C Kusonga inki me salama:

Bana yonso sala bonso bo ke baka ntinu kukwenda na bwala Soare, ebuna bo me kuma na bwala yina.

68.1D Kuyimba ti kukina inki me salama:

Loti kumaka na bwala Soare

Bu yandi basikaka na Sodome.

68.2 Nzambi fwaka Sodome ti Gomore ti nseke penepene na yo na tiya ya ngolo.

68.2A Tangila bana: Kuyantika 19:24-25

24 Ebuna Mfumu Nzambi bwisaka tiya ya ngolo na zulu ya babwala Sodome ti Gomore.

25 Yandi fwaka babwala ti nseke yina yonso. Yandi fwaka mpi bantu yonso, banti yonso ti matiti.

68.2B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Nani fwaka babwala ya Sodome ti Gomore?

(Mfumu Nzambi)

- Inki mutindu Nzambi fwaka babwala yina?

(Yandi bwisaka yo tiya ya ngolo na zulu.)

- Inki ya nkaka Nzambi fwaka?

(Nseke penepene na babwala yina, ti banti ti matiti.)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki nge banza Nzambi fwaka nseke penepene na bo?

(Yo lenda vanda sambu bantu na babwala yina ta vanda ve na mpila na kubasika ya ndola ya Nzambi. Yo lenda vanda mpi nde masumu me kota kuna na nseke mpi, bonso cancer ya me yela.)

68.2C Kusala inki me salama:

Bana songa boma bonso ya bantu ya Sodome ntangu tiya yantikaka kunoka bonso mvula.

68.2D Kuyimba ti kukina inki me salama:

(Ton ya mawa)

Bantu ya mbi ya Sodome
Ntangu ya ndola me kwisa.

Mawa!

Bantu ya mbi ya Gomore
Ntangu ya ndola me kwisa.

Mawa!

Tiya mene bwisa beno
Benome fwaka yonso.

Mawa!

68.3 Nkento ya Loti talaka na nima, ebuna yandi kumaka ditadi ya mungwa.

68.3A Tangila bana: Kuyantika 19:26

26 Kansi nkento ya Loti yandi talaka na nima, ebuna yandi kumaka ditadi ya mungwa.

68.3B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Bawanzio songaka bo kutala na nima ve. Kansi nkento ya Loti lemfukaka ve. Inki mambu ya mbi salamaka na yandi?

(Yandi kitulaka ditadi ya mungwa. Yai zola tuba nde ndambu ya tiya ya mungwa ya Nzambi vandaka kunokila Sodome, yo simbaka yandi ti yo fikaka nitu na yandi sambu yandi fwaka. Mawa.)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki nge banza nkento ya Loti talaka na nima?

(Yo ke monika nde bonso Loti, yandi vandaka na kiese ya mingi ve kubika Sodome. Mbala ya nkaka yandi vandaka na nzo ya kitoko to bima ya nkaka ya kitoko kuna. Bambuka mpila Loti mpi vandaka kusukinina.)

68.3C Kusonga inki me salama:

Bana yonso sala bonso nkento ya Loti ke tala na nima. Ebuna tiya ti mungwa kusimba bo.

68.3D Kuyimba ti kukina:

(Ton ya mawa)

Nkento ya Loti, O
Kutala na nima ve.

Nzambi fweti kufwa yonso
Kutala na nima ve.

Nkento ya Loti, O
Sambu na inki, o

Nge waka Nzambi ve? Nge me kuma, o Ditadi ya mungwa.

68.4 Abrahami kwendaka kutala kana Nzambi me fwa babwala yina, ti yandi monaka medinga na yo.

68.4A Tangila bana: Kuyantika 19: 27-28

27 Na kilumbu landaka na suka, Abrahami kwendaka nswalu na kisika yina ya yandi telamaka na meso ya Mfumu Nzambi.

28 Yandi tala babwala Sodome ti Gomore, yandi losa meso na nseke, yandi mona midinga ya ndombe ke basika na ntoto bonso midinga ya mimbunda ya tiya.

68.4B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Na suka na nima ya lumbu yina, Abrahami salaka inki ?

(Yandi kwendaka nswalu na kisika ya yandi me solula ti Nzambi.) Yandi talaka wapi?

(Babwala Sodome ti Gomore ti nseke penepene na bo.)

- Yandi monaka inki?

(Midinga ya ndombe ke basika na ntoto.)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki nge banza Abrahami vandaka na nzala kumona inki me salama?

(Sambu mpangi na yandi Loti vandaka kuzinga kuna.)

- Inki mutindu nge banza Abrahami monaka na nsi ya ntima ntangu yandi monaka medinga yina? Nge banza yandi yindulaka inki?

(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

68.4C Kusonga inki me salama:

Bana yonso sala bageste bonso bo kele Abrahami, bo ke telama na mpongi, bo ke kwenda nswalu na sika bo lenda mona babwala Sodome

ti Gomore, bo ke mona medinga ke basika na ntoto, bo ke na mawa.

68.4D Kuyimba ti kukina:

Keti Nzambi fwaka Sodome? Boma! Boma!

Ee, mono ke mona medinga.

Mawa, mawa, mawa!

68.5 Nzambi gulusaka Loti sambu na lombilu ya Abrahami.

68.5A Tangila bana: Kuyantika 19:29

29 Ntangu Mfumu Nzambi fwaka babwala yina vandaka na nseke yina ya Loti vandaka kuzinga, yandi yindulaka Abrahami. Yo yina yandi gulusaka Loti.

68.5B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Ntangu Nzambi fwaka Sodome ti babwala kuna, sambu na inki Yandi yindulaka Abrahami ?

(Sambu Abrahami me samba sambu na babwala yina, ebuna Nzambi me bambuka lombilu na yandi.)

- Yo yina, Nzambi gulusaka nani na kati ya bwala yina ?

(Yandi gulusaka Loti, mpangi ya Abrahami, ti fami na yandi.)

Niveau Secondaire:

- Abrahami vandaka kutala medinga ti yandi me bakisa nde Nzambi me fwaka bwala Sodome. Yandi vandaka kuyindula, mbala ya nkaka, nde Loti mpi kufwaka. Kansi ya kieleka, inki me salama na Loti ?

(Nzambi gulusaka yandi.)

68.5C Kusonga inki me salama:

Tuba ti ritime :

Nzambi fwaka Sodome, bwala ya mbi mingi

Kansi Yandi gulusaka Loti, sambu Abrahami
sambaka Yandi.

68.5D Kuyimba ti kukina inki me
salama:

Yika ton na bandinga bana me tuba ti ritime,
sambu yo kituka misiki, bana yimba yo.

Kumanisa Malongi Yai:

Ah, mawa! Nzambi fwaka babwala Sodome ti
Gomore ti babwala ya vandaka na nseke penepene
na bo. Nzambi kele na mawa mingi, kansi na nsuka
Yandi fweti pesa ndola na bantu ya masumu.
Lumbu mosi, Nzambi ta sambisa bantu ya masumu
yonso.

Devoir sambu na bakristo:

Nge ya zaba Yesu, na fami na nge, nani mpangi
kele na mfunu ya lombilu na nge ? Mono ke pesa
devoir yai na beno ya kele bakristo : Mono ke
lomba nge kusonika bazina ya bampangi yonso ya
kele na mfunu ya lombilu na nge sambu bo balula
ntima na Yesu. Yantika mposo yai kutula bo na
lombilu mingi. Nzambi ta sala mambu ya nene
sambu na lombilu na nge.

Leso 69 Loti salaka mbi ti banabankento na yandi.

Leso ya Bible: Kuyantika 19:30-38

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya leso yai, bana ta
bakisa nde kunwa malafu ke bebisa mabanza ya
beto bantu sambu beto lenda sala mambu ya nsoni
to mambu ya beto ke zaba ve. Ebuna, bo ta buya
malafu.

Verse ya Kulonguka: Bingana 20:1

Kunwa malafu mingi ke kumisa nge muntu ya
makelele ti ya buzoba. Yo kele mayele ve na
kulauka malafu.

Kulanda devoir ya mposo me luta:

Na mposo me luta, beto lombaka beno bakristo
kusonika liste ya bampangi yonso na fami ya nge
ya kele na mfunu kutula ntima na Yesu. Nani ta

Kubinga bavidi na Yesu:

Kansi yo lenda vanda nde nge ke zaba Yesu ve.
Nge kuwa ndinga na Yandi konso mposo, ti mbala
ya nkaka nge ke monika bonso mukristo. Kansi
Nzambi zaba bantu na Yandi, ti Yandi zaba nde nge
me tula ntima na Yandi ntete ve. Kana nge vandaka
na kati ya Sodome, nge zolaka kufwa sikamosi ti
bantu ya nkaka ya mbi.

Keti nge ta ndima Yesu na ntima na nge bubuyai?
Kwisa songa Yandi nde nge kele muntu ya
masumu, kansi nge kwikila na Yesu. Lomba Yandi
kulolula masumu na nge ti kukitula nge mukristo,
mwana na yandi. Kana nge me sala yo imene,
kwisa songa beto sambu beto lenda yangalala ti nge.

====
NSUKA YA LESO 68

====

sala yo? Nani ta songa liste na yandi? Nani me
yantika kusamba nde bampangi yai ta kwisa na
Yesu? Ntangu yai, landa kutula bo na lombilu
kaka.

Longi, Atasio! Beto me sola kutula ngolo na leso yai

kulonga bana mbi ya malafu, kansi kikuma ya nkaka ya
longi lenda longa kele yai:

Kubakisa nde mbi ta landa kana beto zola kusosa makwela
na mpila ya Nzambi me ndima ve. Ebuna,
beto tula makwela na beto na lombilu ti beto tula ntima
nde Nzambi ta twadisa beto na muntu ya mbote.

Verse ya Kulonguka sambu na kikuma yai lenda vanda:

Bankunga 37 :4

« Mona kiese na Mfumu Nzambi, sala mambu ya mbote ;
yandi ta pesa nge kima ya nge zola. »

Na ntwala kulonga bana, nge longi fweti sola inki kikuma nge ta sadila—kana yina ke tadila malafu, to kana yina ke tadila makwela. Nzambi twadisa nge kusola kikuma ya ta sadisa bana na classe na nge kuluta mbote.

Bankunga:

O keba munoko inki nge kunwa (Malafu ve!) (2x)

Sambu yo bebisa nge

Twadisa nge na'mbi

O keba munoko inki nge kunwa (Malafu ve!)

Kuyantika Leso (kikuma ya ke tadila malafu):

Yantika leso na verse ya kulunguka Bingana 20:1.

Yula bana :

- Nani zola kuvanda muzoba?
(Muntu ve.)
- Nani ke na kiese kana bantu binga nge buzoba ?
(Muntu ve.)
- Inki ke mpila mosi kukuma muzoba?
(Kunwa malafu mingi.)
- Inki mutindu muntu sala ya me nwa malafu mingi?
(Bana lenda tendula to songa na bageste.)
- Mpila yina kele mbote ?
(Ikele ve. Yo kele nsoni.)
- Kulauka malafu zola tuba inki?
(Kulauka malafu zola tuba kufuluka na malafu sambu nge lenda sala ve mpila nge zole. Nge lenda tambula ve mbote. Nge lenda tuba ve mbote. Nge lenda yindula ve mbote. Bantu ya nkaka sala makambu ya mbi, ya nsoni ti bo zaba yo ve to bambuka

yo ve. Yonso kele malafu ya ke sala bo kaka.)

Transitio na Malongi ya Bible:

Loti, mpangi ya Abrahama, yandi vandaka na makambo mingi. Beto me mona mpila ya Nzambi gulusaka moyo na yandi. Bubuyai beto ta mona inki yandi salaka ntangu yandi kwendaka kulauka na malafu. Beto yantika na mukanda ya Kuyantika, kapu 19, nzila ya kutanga 30.

Bangindu ya Nene ya Leso na Bandambu 6 :

69.1 Loti monaka boma kuzinga na Soare, yandi ti bana-bankento na yandi kwendaka kuzinga na bangumba.

69.1A Tangila bana: Kuyantika 19:30

30 Loti monaka boma na kubikala na bwala Soare. Yandi ti bana na yandi zole ya bankento kwendaka na ntoto ya bangumba, bo kwendaka kuzinga kuna na dibulu mosi ya matadi.

69.1B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Loti monaka boma kusala inki ?
(Yandi monaka boma kubikala na bwala Soare.)
- Yandi kwendaka wapi ti bana-bankento zole na yandi?
(Bo kwendaka na ntoto ya bangumba.)
- Bo kwendaka kuzinga na inki kisika kuna?
(Bo kwendaka kuzinga na dibulu mosi ya matadi.)

Niveau Secondaire:

- Yo vandaka ngindu ya nani kukwenda na bwala Soare ?
(Ngindu ya Loti yandi mosi.)
- Inki vandaka kisika ya ntete wanzio songaka Loti kukwenda ?
(Na bangumba.)

- Sambu na inki nge banza Loti vandaka na boma mutindu yina ?

(Mpasi ya bwala Sodome vandaka nene.)

69.1C Kusonga inki me salama:

Bana yonso sala geste bonso bo kele na boma. Bo yantika kuboka nde, “Beto vanda awa na Soare ve! Beto ke na boma! Beto kwenda na bangumba!”

69.1D Kuyimba ti kukina:

Na boma Loti basikaka
Na bwala Soare.

Na boma Loti kwendaka
Na kati ya bangumba.

Na boma Loti kwendaka
Kubumbu na dibulu.

(Bonso yandi me yantika kununa.)

- Bo monaka inki probleme ?

(Kumona bakala kukwela na sika yina, yo ta vanda mpasi.)

- Bo yindulaka kusala inki sambu na probleme yina ?

(Kupesa tata malafu tii yo simba yandi, ebuna kulala ti yandi sambu bo baka divumu, bo buta.)

- Bo zolaka nde inki salama ve?

(Nde dikanda na bo kuvila ve.)

- Lukanu na bo vandaka mbote to mbi ?

69.2 Mwana ya Loti ya mbuta sala lukanu ya mbi kulauka tata na malafu sambu bo lala ti yandi.

69.2A Tangila bana: Kuyantika 19:31—32

31 Mwana-nkento yina ya mbuta tubilaka leki na yandi nde : “Tata na beto me yantika kununa. Na ntoto yai babakala ya kukwela beto kele ve sambu beto buta bana.

32 Beto pesa tata na beto malafu mingi; kana yo me kanga yandi imene, beto ta kwenda kulala na yandi; mpidina beto ta buta bana ti yandi sambu dikanda na beto kuvila ve.”

69.2B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Nani vandaka na ngindu ?
(Mwana-nkento ya ntete ya Loti.)
- Yandi tubilaka ngindu yina na nani?
(Na leki ya fami)
- Bo monaka tata na bo inki mutindu ?

(Mbi sambu tata na bo vandaka bakala na yandi zabaka kima ve sambu malafu na bo ve.)
vandaka me kanga yandi.

69.3B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

Bana na yandi salaka inki mpimpa yina ?

(Bo pesaka tata na bo vinu.)

Mwana ya mbuta salaka inki? ta basika kana

(Yandi kwendaka kulala ti tata na

yandi mpila bo zola ? ntangu vinu me simba yandi.)

(Bana ta vanda na muntu kibeni ve ya ta sala bonso tata na luzingu na bo, bana ta Sambu na inki tata buyaka ve ?

mona nsoni, tata ta mona nde bo songaka luzitu ve na yandi, etc.)

(Yandi zabaka kima ve sambu vinu me simba yandi.)

Inki ke songa nde bo bakisaka mpila malafu mingi ke sala na nitu ya muntu ?

Niveau Secondaire:

(Bo zabaka nde bo lenda sala mambu ya mbi ti yandi ti yandi ta zaba yo ve.)

Nge banza inki na mpila ya Loti twadisaka fami na yandi ? Keti bana yai ke songa nde tata me longa bo mbote?

(Ikele ve. Bo ke yindula kaka mambu ya mbi, ti bo ke na luzitu ve sambu na papa na bo.)

69.2C Kusonga inki me salama:

Inki ke songa nge nde fami yai zabaka malafu mbote?

(Bana bakisaka mpila yo lenda simba muntu na mpila nde na nima, yandi ta zaba ve inki yandi me sala.)

Keti bana yai sambaka Nzambi kusonga bo babakala ya bo fweti bala?

(Ikele ve. Kaka bo salaka lukanu na bo ya mbi.)

(Mbuta bendaka leki na yandi.)

Bana solula zole-zole, bonso bo kele bana ya

Loti ke solula programme yai. Bo nikisa ntu nde bana kusala bageste na yo. Bo yonso na bonso bo me ndima.

69.2D Kuyimba ti kukina:

Bana ya Loti, (Mawa mingi !)
Zola pesa yandi malafu (mawa mingi)

Bo zola lala ti yandi (mawa mingi)
na yandi (mawa mingi)

Bo ta kusa tata na malafu (mawa mingi)
zaba kima ve. (mawa mingi)

Bo pesaka tata Loti vinu Bo sosa divumu
Mawa, mawa, mawa!

Tii yo simbaka yandi, Yandi ta
Mawa, mawa, mawa!

69.3 Yandi salaka yo ti Loti zabaka kima ve.

69.3A Tangila bana: Kuyantika 19:33

33 Kaka na kilumbu yo yina na mpimpa bo yandi vinu. Ebuna mwana-nkento ya kwendaka kulala na yandi, kansi tata

69.4 Mwana ya Loti ya leki salaka kiteso mosi.

69.4A Tangila bana: Kuyantika 19:34-35

34 Na kilumbu landaka mwana-nkento ya mbuta tubilaka leki na yandi nde :
“Mazono na mpimpa mono lalaka na tata. Kele mbote bubu beto pesa yandi diaka malafu mingi, mpidina nge mpi ta kwenda kulala na yandi. Ebuna beto zole beto ta buta bana.”

35 Na mpimpa bo pesaka yandi diaka malafu, ebuna leki kwendaka kulala na yandi. Tata na yandi zabaka mpi kima ve sambu malafu vandaka me kanga yandi.

69.4B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Mbuta bendaka nani kusala mbi diaka?

69.3C Kusonga inki me salama:

Mambu yai kele nsoni, ebuna beto zola ve kimvuka lenda sala bageste ya ke songa nsoni.

69.3D Kuyimba ti kukina:

(Na mawa:)

Mbuta ladisaka yandi
Nsoni, nsoni, nsoni!

Ti Loti zabaka kima ve pesaka
Nsoni, nsoni, nsoni mbuta
Mawa, mawa, mawa !

- Bo zolaka inki na nsuka ?

(Bo zole kubuta bana)

- Bo pesaka tata Loti malafu diaka na inki ntangu?

(Na mpimpa)

- Nani kwendaka kulala na tata mbala yai ?

(Leki ya bana yina)

- Keti Tata Loti zabaka inki me salama ?

(Ikele ve, sambu malafu me kanga yandi.)

Niveau Secondaire:

- Nge banza nde Loti ta mona yo inki mutindu ntangu yandi bakisa mambu bo me sala yandi ?

(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

69.4C Kusonga inki me salama:

Bana yonso kusonga nsoni diaka.

69.4D Kuyimba ti kukina:

Leki salaka kiteso mosi
Nsoni, nsoni, nsoni,
Mawa mawa, mawa !

69.5 Bana ya Loti yonso zole bakaka mavumu.

69.5A Tangila bana: Kuyantika 19:36

36 Mutindu yo yai bana-bankento ya Loti salaka na tata na bo, yo yina bo bakaka mavumu.

69.5B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Keti lukanu na bo salamaka na mpila bo zolaka ?
(Ee, bo yonso zole bakaka divumu.)
- Nani vandaka tata ya bana ya mavumu na bo, ata yandi zabaka yo ve?
(Tata Loti.)

Niveau Secondaire:

- Bana ya Loti bo vandaka na kiese sambu na mavumu yina. Kansi inki mambu ya mpasi ta vanda na ntwala?
(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

69.5C Kusonga inki me salama:

Bana-bankento simba divumu ti dila,
O, mono me baka divumu!

69.5D Kuyimba ti kukina:

Bana-bankento zole
Bana ya Tata Loti

Bo bakaka mavumu
Mavumu ya tata na bo.

Divumu fweti vanda kiese,
Kansi yai nsoni mingi.

69.6 Bo butaka bana bakala ya kumaka bambuta ya batribu Moabi ti Amoni.

69.6A Tangila bana: Kuyantika 19:37-38

37 Mwana-nkento ya mbuta butaka mwana ya bakala, yandi pesaka yandi zina Moabi. Moabi yai kele mbuta ya bantu ya Moabi.

38 Leki mpi butaka mwana ya bakala, yandi pesaka yandi zina Bene-Ami. Beni-Ami kele mbuta ya bantu ya Amoni.

69.6B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Mwana ya mbuta butaka inki?
(Mwana ya bakala)
- Zina na yandi?
(Moabi)
- Moabi kumaka mbuta ya inki dikanda ?
(Dikanda Moabi)
- Mwana ya leki butaka inki?
(Mwana ya bakala mpi)
- Zina na yandi?
(Bene-Ami)
- Bene-Ami kumaka mbuta ya inki dikanda?
(Dikanda Amoni)

Niveau Secondaire:

- Yindula mpila makanda yai zole, Moabi ti Amoni, yantikaka na masumu ti na nsoni. Keti nge mona nde bantu yai na nima ta vanda bantu ya zola Nzambi ?
(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

69.6C Kusonga inki me salama:

Bana yonso sala geste bonso bo ke simba mwana. Bo tuba nde, “Moabi ti Bene-Ami, butamaka na nsoni.”

69.6D Kuyimba ti kukina:

Bana ya Loti butaka bana
Moabi ti Bene-Ami
Bo yelaka ti kumaka bantu
Makanda Moabi ti Amoni

nima ya ecole du dimanche ti beto ta sadisa nge na
mambu yina. ===

NSUKA YA LESO 69

===

Kumanisa Malongi Yai:

Bana ya Loti sadilaka malafu kusala lukanu ya mbi.
Bo me pesa tata malafu tii yo kangaka yandi, ebuna
bo me sala mbi kulala ti yandi. Bo zole bakak
mavumu, ebuna bo butaka bana ya bakala.
Makanda zole, Moabi ti Amoni, bo me yantika na
makambu yina ya mbi.

Devoir sambu na bakristo:

(Kana nge sola kikuma ke tadila makwela, sadila
devoir ya zole. Kana nge sola kikuma ke tadila
malafu sadila devoir ya ntete awa :)

1. (Kikuma malafu) Beno bana ya zaba Yesu,
bakisa mbote nde malafu kele nduku ya nge
ve. Yo lenda twadisa nge kusala mambu ya
mbi, ata mambu ya nge mosi ta zaba ve.
Mbote kuzenga nde nge ta yantika kunwa
malafu ve. Ntangu nge yantika kunwa yo,
yo benda nge sambu na kunwa kuluta, ti
kuluta, ti kuluta, tii ntangu yo simba nge.
Mono ke lomba nge kusamba Nzambi
sesepiyai, kulomba lusadisu na Yandi
sambu nge kubuya mambu yina.
2. (Kikuma makwela) Beno bana ya zaba
Yesu, bakisa nde Nzambi kele na mpila
kutwadisa nge sambu nge kuzwa bakala to
nkento Yandi ke ndima sambu na nge na
makwela. Kwenda ve nge mosi kusosa
muntu nge ta kwela, kansi tula yo na
lombilu mingi, ti kinga sambu Yandi
twadisa nge. Devoir mono ke pesa beno
kele kuyantika mposo yai kusamba Nzambi
sambu na mambu yina.

Kubinga bavidi na Yesu:

Na kati na beno lenda vanda mpi bana ya me zaba
Yesu ntete ve. Nge kele na mfunu ya Yandi. Keti
nge ta tula ntima na Yandi bubuyai? Kwisa na

**Leso 70 Abrami kusaka bantu diaka,
ti yo bendaka makambo.**

Leso ya Bible: Kuyantika 20:1-18

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya lesu yai, bana ta
bakisa nde kana beto kubwa mbala mosi, beto
lenda longuka na mpila nde beto kubwa ve mbala
ya zole. Ebuna, beto kuyindula mbote ntangu beto
kubwa na masumu sambu beto lenda longuka ti
kuma kuluta ngolo.

Verse ya Kulunguka: Bingana 24:16

Ata muntu ya mbote kubwa mbala ikwa,
Yo kele kima ve, yandi ta telema kaka;
Kansi muntu ya mbi ta fwa na mpasi.

Kulanda devoir ya mposo me luta : (Kikuma :
Kubuya malafu) Na mposo me luta, beto pesaka
beno devoir kusamba kuzenga na ntima na nge,
nde nge ta nwa malafu ve. Ebuna yo ta vanda na
mpila kusimba nge ve. Nani sambaka mutindu
yina ? Nani buyaka malafu na mposo me luta ?

Bankunga:

Nge mosi yidika ton ti ritime sambu verse na
beto kuma nkunga : Ata muntu ya mbote
kubwa mbala ikwa,
Yo kele kima ve,
Yandi ta longuka! Yandi ta longuka!
yandi ta telema kaka!

(Bankunga na mukanda « Bankunga ya Ecodim ») :
Bana ya Nzambi Telama
Kwenda na Yesu Kristo

Landa, Mo’ Ta Landa Nge, Mfumu
Mfumu Zaba Nzila na Mono

Kuyantika Leso:

Nzila ya nene vandaka na kati ya mfinda. Bana yonso ya bwala zabaka nzila yina. Dibulu mosi ya nene vandaka na kati na yo. Dibulu vandaka ndaa ti na nsi na yo, matadi ya makasi lalaka na ntoto. Kana muntu kubwa na kati, yandi fweti lwala.

Bana zole ya bwala vandaka na mfunu kukwenda na nzila yina sambu na kubuka ananasi. Bana yina vandaka Soba ti Nibi. Mbala ya ntete ya Soba ti Nibi kwendaka na nzila, bo zole kubwaka na kati ya dibulu ti bo lwalaka. Mpasu!

Lumbu mosi, mama songaka Soba ti Nibi kukwenda diaka kubuka ananasi. Soba bakaka ntinu ti lutaka na ntwala. Yandi kumaka na dibulu yina. Yandi tubaka nde, “Mono me longuka mambu mosi: dibulu ya nene kele awa. Mbote mono luta na lweka, mono kubwa diaka ve na kati. Ebuna, yandi lutaka na lweka na yo. Yandi kumaka na sika ya ananasi ti yandi bukaka mingi. Kansi yandi monaka ve Nibi.

Soba manisaka kisalu, ebuna yandi simbaka nzila kuvutuka na nzo. Na nzila, yandi kumaka na dibulu yina. Yandi yantikaka kuluta, kansi yandi waka ndinga ke dila. Yandi talaka, ti kuna na nsi, yandi monaka Nibi na kati ya dibulu. Yandi me bwa diaka na dibulu yina.

Nibi! Keti nge me longuka kima ve? Nge zabaka nde dibulu vandaka na nzila. Sambu na inki nge lutaka ve na lweka ? Soba sadisaka Nibi kubasika, kansi makulu ya Nibi vandaka na mpasi bilumbu mingi.

Bana, sambu na inki nge banza Nibi kubwaka na dibulu mbala ya zole, kansi Soba kubwaka ve mbala ya zole ? (Mbala ya ntete bo kubwaka, Soba longukaka, kansi Nibi longukaka kima ve.)

Transitio na Malongi ya Bible:

Na Bible beto mona mpi bantu ya longukaka ntangu bo kubwaka na mabulu ya Satana, ti bantu ya nkaka ya longukaka ve. Abrahami vandaka muntu mosi ya lukwikilu, kansi na mambu ya

nkaka, yandi vandaka na kati ya bantu ya longukaka ve nswalu. Bubuyai beto ta mona mpila yandi kubwaka diaka na dibulu kaka kiteso mosi bonso dibulu yandi kubwaka na yo ntete. Beto me kuma na mukanda ya Kuyantika, kapu 20, verse ya ntete.

Bangindu ya Nene ya Leso na Bandambu 8 :

70.1 Abrahami songaka bantu nde Sara vandaka kaka mpangi na yandi, ebuna Mfumu Abimeleki bakaka Sara bonso nkento na yandi.

70.1A Tangila bana: Kuyantika 20:1-2

1 Abrahami katukaka na bwala Mamre, yandi kwendaka na ndambu ya sude ya ntoto. Yandi tungaka kwaku bwala Kadashi kwaku nseke ya Sure pana na kati. Na nima yandi kwendaka kuzinga na bwala Gerare ;

2 kuna yandi songaka bantu nde : « Sara kele mpangi na mono ya nkento. » Yo yina Abimeleki, mfumu ya bwala Gerare, bakaka Sara.

70.1B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Inki Abrahami songaka bantu na Gerare ?
(Yandi songaka bo nde Sara vandaka mpangi na yandi.)
- Keti Abrahami me tuba mpidina ntete, to yai mbala ya ntete kutuba mpidina ?
(Yai vandaka ve mbala ya ntete. Na kapu 12 beto monaka nde yandi salaka mpidina, ti yo bendaka makambo ya ngolo.)
- Sambu na kutuba ya Abrahami, nani bakaka Sara kukuma nkento na yandi?
(Mfumu ya Gerare bakaka yandi.)

Niveau Secondaire:

- Inki ke songa nde ntangu me luta na nima ya histoire beto monaka na mposo me luta ?

(Abrahami tungaka bwala. Yai lomba ntangu.)

- Bonso mbala ya ntete ya Abrahami salaka mpidina, kutuba yai nataka makambo. Sambu na inki nge banza yandi me sala mpidina diaka ?

(Yandi me longuka ve lesu na yandi, ebuna yandi kubwaka kaka na dibulu kiteso mosi.)

70.1C Kusonga inki me salama :

Kusala mwa-théâtre mutindu yai : Bana zole, nkento ti bakala, sala bonso Abrami ti Sara. Bo zole ke tambula sikamosi, ti Sara ti songa bantu yonso nde, « Bakala yai kele mpangi na mono. » Ebuna mwana mosi sala bonso Mfumu Abimeleki. Yandi simba Sara ti yandi tuba nde, « Nge ta vanda nkento na mono. » Ebuna yandi basika ti Sara.

70.1D Kuyimba ti kukina:

Abrahami songaka Sara

Kutuba mutindu yai :

Mono kele mpangi
ya muntu yai

Abrahami.

Ebuna sambu na kutuba yina,
Mfumu bakaka yandi.

70.2 Nzambi kwisaka na Mfumu Abimeleki na ndosi, kusonga yandi nde Nzambi zolaka kufwa yandi sambu yandi me baka nkento ya dibala.

70.2A Tangila bana: Kuyantika 20:3

3 Na mpimpa Nzambi kwisaka kumonika na Abimeleki na ndosi. Yandi songaka yandi nde : « Nge ke fwa sambu nge me baka nkento yai, nkento ya dibala. »

70.2B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Inki mutindu beto zaba nde Nzambi vandaka na kiese ve na mambu ya me salama ?

(Yandi songa Mfumu Abimeleki na ndosi nde Yandi zolaka kufwa yandi sambu Sara kele nkento ya dibala.)

Niveau Secondaire:

- Yai ke songa inki sambu na mabanza ya Nzambi na zulu ya bizumba ?

(Yo ke sala Yandi makasi ti Yandi fweti pesa yo ndola.)

70.2C Kusonga inki me salama :

Bana ya bakala zole sambu théâtre yai : Mosi sala bonso Mfumu Abimeleki, yandi lala mpongi. Ya nkaka vanda bonso Nzambi. Yandi kwisa kutelema na zulu ya Abimeleki, Yandi tuba nde, « Nge ke fwa sambu nge me baka nkento yai, nkento ya dibala. »

70.2D Kuyimba ti kukina:

Abimeleki lalaka mpongi.
Ebuna Nzambi kwisaka
Na yandi na ndosi.

Nzambi tubaka nde,
Nge ke fwa Sambu
nge me baka
nkento ya dibala.

70.3 Abimeleki nde, yandi zabaka ve sambu Abrahami me kusa yandi.

70.3A Tangila bana: Kuyantika 20:4-5

4 Kansi Abimeleki vandaka me lala na Sara ntete ve. Yandi tubaka nde : « Mfumu, nge zola kufwa mono ti bantu na mono ? Beto me salaka beto mbi ve.

5 Yandi mosi Abrahami tubilaka mono nde Sara kele mpangi na yandi ; ebuna Sara mpi, yandi mosi tubilaka mono nde : ‘Abrahami kele mpangi na mono.’

Ntangu mono bakaka Sara, mono zabaka nde yandi ke na bakala ve, mono me sala mpi mbi ve. »

70.3B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Ata Mfumu Abimeleki me baka Sara na nzo, keti yandi me baka yandi bonso nkento na yandi ?
(Ntete ve. Yandi vandaka me lala ti yandi ntete ve.)
- Abimeleki tubaka inki na Nzambi ?
(Nde yandi ti bantu na yandi, bo me sala mbi ve.)
- Nani songaka Abimeleki nde Sara vandaka mpangi ya Abrahami ?
(Bo yonso zole Abrahami ti Sara)
- Keti Abimeleki yindulaka nde Sara vandaka na bakala ?
(Ikele ve.)

Niveau Secondaire:

- Abimeleki zolaka kutuba inki ntangu yandi tubaka nde yandi ti bantu na yandi, bo me sala mbi ve ?
(Mambu zole. Ntete, yandi me lala ti Sara ntete ve, ebuna bo me sala bizumba ve. Ya zole, Yandi zabaka ve nde yandi vandaka nkento ya dibala.)

70.3C Kusonga inki me salama :

Bana landa kusala théâtre yina. Abimeleki ke lala kaka na ndosi ti yandi tuba nde, « Pardon, Nzambi. Mono me sala mbi ve. Mono zabaka ve nde Sara vandaka nkento ya dibala. »

70.3D Kuyimba ti kukina:

Abimeleki me sala ve mbi
Sambu yandi zabaka ve.

70.4 Nzambi songa Abimeleki nde yandi fweti kuvutula Sara.

70.4A Tangila bana: Kuyantika 20:6-7

6 Nzambi vutulaka na ndosi nde : « E, nge zabaka nde Sara ke na bakala ve. Mono muntu zolaka ve nde nge sala masumu na meso na mono, yo yina mono pesaka nge nzila ve na kusimba yandi.

7 Ntangu yai, vutula nkento yai na bakala na yandi. Bakala na yandi kele profete, yandi ta samba mono sambu na nge, mpidina nge ta fwa ve. Kansi kana nge vutula yandi ve, mono ke zabisa nge nde mono ke fwa nge ti bantu na nge yonso. »

70.4B Kuyula bangyifula bonso yai:

Niveau Primaire:

- Keti Nzambi ndimaka nde Abimeleki zabaka ve ?

(Ee, yo vandaka mpidina.)

- Sambu na inki Nzambi kwisaka na ndosi yina?

(Kukanga Abimeleki nzila kusimba yandi Sara sambu yandi sala masumu ve na meso ya Nzambi)

- Abimeleki fweti sala inki sambu makambo yai kuyilama?

(Yandi fweti vutula Sara na bakala na yandi.)

- Na nima, Abrahami ta sala inki ?

(Yandi ta samba Nzambi sambu na Abimeleki na mpila nde yandi kufwa ve.)

- Inki makambo ta landa kana Abimeleki kuvutula Sara ve ?

(Nzambi ta fwa yandi ti bantu na yandi yonso.)

Niveau Secondaire:

- Tala nde Nzambi tubaka ve, “Kaka lombapardo.” Sambu na inki ve?
(Yo lombaka nde yandi vutula Sara.)

70.4C Kusonga inki me salama :

Bana yonso tuba na ritime:
“Vutula Sara! Vutula Sara!”

70.4D Kuyimba ti kukina:

Abimeleki fweti kaka Vutula Sara.

70.5 Abimeleki bingaka Abrahami na mambu yina.

70.5A Tangila bana: Kuyantika 20:8-10

8 Na kilumbu landaka na suka-suka yonso, Abimeleki bingaka bantu na yandi yonso ya kisalu, yandi telaka bo mambu yina yonso, ebuna bo monaka boma mingi.

9 Abimeleki bingaka Abrahami, yandi yulaka yandi nde : « Nki mambu yai ya nge me sala beto ? Nki mambu ya mbi mpenza mono salaka nge, yo yina mpasi yai ya nene ke zola kubwila mono ti bantu na mono yonso. Ata muntu kulunga kusala ve mambu yai ya nge me sala mono.

10 Sambu na nki nge me sala mambu yai ? »

70.5B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Abimeleki tulaka ngolo kumanisa makambo yina na inki ntangu ?
(Na kilumbu na nima, na suka yonso.)
- Yandi songaka nani ntete?
(Bantu na yandi yonso ya kisalu.)
- Yandi bingaka nani mpi?
(Yandi bingaka Abrahami.)
Kutuba na yandi na Abrahami vandaka kiese to kiese ve?

(Yo vandaka kiese ve ata fioti. Yandi tubaka nde, « Ata muntu kulunga kusala ve mambu yai ya nge me sala mono. »)
Abimeleki zolaka kuzaba inki ?

(Yandi zolaka kuzaba sambu na inki Abrahami me sala yandi mutindu yina.)

Niveau Secondaire:

- Sambu na inki mambu yai vandaka nsoni sambu na muntu ya Nzambi ?
(Sambu muntu ya ke zaba Nzambi ve ke songa muntu ya Nzambi nde yandi me sala mbi ya nene.)

70.5C Kusonga inki me salama :

Bana yonso tuba na ritime nde :

“Abimeleki songaka Abrahami Yandi me sala mambu ya nsoni. »

70.5D Kuyimba ti kukina sambu na kusonga inki me salama :

Bana me tuba na ritime. Ntangu yai, tula ton ti kitula bandinga yina na nkunga.

70.6 Abrahami pesaka mvutu na Abimeleki.

70.6A Tangila bana: Kuyantika 20:11-13

11 Abrahami tubaka nde : « Mono banzaka nde awa kele ata muntu ve ke tinaka Nzambi boma. Mono banzaka mpi nde bo lenda mona boma ve na kufwa mono sambu na kubotula nkento na mono.

12 Na kutuba ya mbote, Sara kele mpangi na mono ya nkento. Beto kele na yandi tata mosi kansi mama mosi ve, yo yina mono kwelaka yandi.

13 Ebuna ntangu Nzambi katulaka mono na nzo ya tata na mono sambu na kutinda mono na nsi ya nkaka, mono songaka Sara nde: ‘Na kusonga nde nge me zolaka mono, nge ta tubaka mutindu yai nde Abrahami kele mpangi na mono.’ ” 70.6B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Abrahami pesaka inki excuse na mambu ya yandi me sala ?

(Yandi tubaka nde : « Mono banzaka nde awa kele ata muntu ve ke tinaka Nzambi boma. Mono banzaka mpi nde bo lenda mona boma ve na kufwa mono sambu na kubotula nkento na mono.” □
Inki excuse ya zole [vs 12]?

(Sara vandaka mpangi na yandi sambu bo vandaka tata mosi kansi bamama zole.)

- Ntangu yai, ata Sara vanda mpangi na yandi, inki informatio ya mpa Abrahami pesa Mfumu Abimeleki ?

(Yandi kwelaka yandi Sara.)

- Nani songaka Sara kutuba nde yandi vandaka mpangi ya Abrhami?

(Abrahami yandi mosi.)

Niveau Secondaire:

- Inki nge banza sambu na excuse ya Abrahami me pesa ?

(Longi, kuwa mabanza ya bana. Yai vandaka ve excuse ya mbote, sambu yandi muntu ya Nzambi ya zabaka nde Nzambi zola masonga.)

- Inki vandaka probleme nde Sara kutuba nde yandi vandaka mpangi ya Abrahami?

(Yo ndimaka ve makwela na bo. Yo vandaka kieleka ndambu, kansi masonga yonso ve. Yo twadisaka mabanza ya bantu na nzila ya vandaka masonga ve.)

70.6C Kusonga inki me salama :

Bana yonso seka baexcuse ya Abrahami mutindu yai: Bo tuba, “Ba ba ba ba ba ba ba.”

70.6D Kuyimba ti kukina:

Abrahami pesaka kaka excuse na yandi.

70.7 Abimeleki vutulaka Sara ti pesaka Abrahami bamakabu.

70.7A Tangila bana: Kuyantika 20:14-16

14 Abimeleki vutulaka Sara na Abrahami. Ntangu yo yina mpi Abimeleki pesaka

Abrahami mameme, bangombe ti bampika.

15 Ebuna yandi songaka Abrahami nde: “Ntoto yai yonso ya nge ke mona, yo kele ntoto na mono; kwenda tunga konso ndambu ya nge me zola.”

16 Abimeleki tubilaka Sara nde : “Mono me pesa mpangi na nge mbongo bibende mile mosi sambu na kusonga na bantu yonso yina kele na nge nde nge ke na mambu ve. Konso muntu mpi ta zaba nde nge me sala mbi ve ata fioti.”

70.7B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Keti Abimeleki vutulaka Sara na bakala na yandi ?

(Ee, yandi vutulaka Sara na Abrahami.)

- Inki makabu ya nkaka yandi pesaka Abrahami kusonga mawa na yandi?

(Mameme, bangombe, ti bampika to bantu ya kisalu.)

- Abimeleki mpi pesaka Abrahami nzila kusala inki?

(Kutunga na ntoto na yandi, konso kisika yandi zolaka)

- Abimeleki futaka Abrahami inki diaka? (Bibende mile)

- Sambu na inki?

(Kusonga na bantu yonso nde Sara me sala mbi ve ti yandi.)

Niveau Secondaire:

- Nzambi songaka Abimeleki kaka kuvutula Sara. Inki nge banza na mabanza ya Abimeleki vandaka kusonga ?

(Longi, kuwa mabanza ya bana. Yo ke songa mawa ya nene, mpi yo ke songa nde kieleka yandi zolaka kumanisa makambo yina.)

70.7C Kusonga inki me salama :

Bana yonso sala bageste bonso bo kele Abimeleki, ke vutula Sara, ebuna ke pesa Abrahami makabu mingi.

70.7D Kuyimba ti kukina:

Abimeleki vutulaka Sara Na bakala na yandi.

Mpi yandi pesaka bo Makabu mingi.

70.8 Nzambi sadilaka Abrahami kubalula nsilu ya mbi ya me simba bankento na nzo ya Abimeleki.

70.8A Tangila bana: Kuyantika 20:17-18

17-18 Bankento yonso yina vandaka na nzo ya Abimeleki, Mfumu Nzambi vandaka me kanga bo nzila ya kubuta sambu na mambu yina bwilaka Sara, nkento ya Abrahami. Yo yina Abrahami sambaka Nzambi sambu na Abimeleki. Nzambi belulaka Abimeleki, yandi belulaka mpi nkento na yandi ti bampika na yandi ya bankento. Ebuna bo monaka diaka mpila ya kubuta bana. »

70.8B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Inki Nzambi me sala na bankento yonso na nzo ya Abimeleki sambu na makambo yai ? (Yandi me kanga mavumu na bo sambu bo buta ve.)
- Nani sambaka sambu Nzambi belula bo? (Abrahami)

- Inki salamaka na nima yandi sambaka? (Nzambi belulaka bo, ebuna bo monaka mpila kubuta diaka.)

Niveau Secondaire:

- Yai ke songa inki na mambu ya kubuta ?

(Nzambi lenda kanga yo ti Yandi lenda kangula yo diaka. Yo kele na maboko na Yandi.)

70.8C Kusonga inki me salama :

Bana yonso sala bageste bonso bo kele Abrahami ke lomba Nzambi kubelula mavumu ya bantu na nzo ya Abimeleki.

70.8D Kuyimba ti kukina sambu na kusonga inki me salama :

Nzambi kangaka mavumu Ya nzo ya Abimeleki

Ntangu Abrahami sambaka Yandi kangulaka yo.

Kumanisa Malongi Yai:

Abrahami me bwa mbala mosi na dibulu sambu yandi kusaka bantu na relatio na yandi ti Sara. Yandi mpi kubwaka mbala ya zole, kaka kiteso mosi. Nzambi pesaka ndola nswalu, kansi Abrahami bikalaka profete na Yandi. Beto zola nde mbala yai, yandi me longuka kutuba mambu ya kieleka. Bantu ya Nzambi, ata bo kubwa, Nzambi ke tedimisa bo kaka.

Devoir sambu na bakristo:

Beno ya kele bakristo, zaba nde beto yonso kubwa mbala na mbala. Kana nge mukristo kubwa ti sala mambu ya ke pesa Nzambi kiese ve, mbote nge longuka inki mutindu nge me bwa. Mpidina, nge lenda kubwa na mambu yina diaka ve.

Mono ke pesa beno bakristo devoir yai: Mposo yai, beno yindula na inki mambu nge me bwa na ntangu me luta. Beto yindula yo mbote ti longuka mbote sambu beto kubwa mpidina diaka ve.

Kubinga bavidi na Yesu:

Kansi kana nge me yamba Yesu Kristo ntete ve na luzingu na nge, zaba nde nge ke lala kaka na dibulu ya Satana tii ntangu yai. Ee, Satana me kanga nge kuna na dibulu na yandi. Kana nge zola basika, kwisa yamba Yesu Kristo bubuyai. Ntangu Yandi kota luzingu na nge, nge ta basika na dibulu ya Satana, nge ta kota na dikanda ya Nzambi. Kana nge zola ndima Yandi bubu, beto yamba nge kukwisa na beto na nima ya ecodim. Beto ta vanda na kiese kusambu ti nge. ===

Leso 71 Sara butaka Izaki.

Leso ya Bible: Kuyantika 21:1-8

Kikuma ya Leso: Na nsuka ya leso yai, bana ta bakisa nde ndinga ya Nzambi fweti salama bonso bo me sonika yo kaka, ebuna kukwila Yandi ti sala yonso Yandi me songa beto kusala.

Verse ya Kulonguka: Bankunga 19:11
(Tuba diaka verse 8-10 ya beto me longuka na Baleso 62, 64, ti 67, ebuna yika verse 11.)

Mono ke zolaka bansiku ya Mfumu Nzambi mingi, mono ke zolaka yo kuluta wolo ; Yo me luta bwiki na sukadi.

Kulanda devoir ya mposo me luta: Na mposo me luta beto pesaka beno ya zaba Yesu devoir kuyindula inki mutindu nge me bwa na masumu ntangu mingi. Ebuna nge ta tula ngolo nde nge kubwa diaka ve na mambu yina. Nani me yindula na inki yandi me bwa? Nani me tula ngolo na mposo me luta sambu yandi sala yo diaka ve?

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai:
(Na mukanda “Bankunga ya Ecodim”):
Bible Ke Mbote Bi-bi-
la!
Kuwa Bible
Mo' Kwikila Bible
Na Kati ya Abrami

NSUKA YA LESO 70

===

Kuyantika Leso:

Sami tangaka bima mingi na Bible ya fweti salama, kansi yandi zabaka ve kana yandi lenda tula yo ntima. Yandi yindulaka nde, “Bantu ya Bible, bo zingaka na bilumbu ya ntama. Inki mutindu bo zabaka inki mambu ta luta bamvula mingi na nima?” Bantu mingi me kudiyula kaka bonso Sami. Bible ke tuba nde konso muntu ya binga zina ya Mfumu Yesu Kristo, yandi ta guluka. Kansi inki mutindu beto lenda zaba nde yina kele kieleka ?

Transitio na Malongi ya Bible:

Beto me mona nde Nzambi pesaka bansilulu na Abrahami ti Sara. Yandi silaka bo ntoto, kansi tii bo me nuna, bo vandaka kaka kuzinga na ntoto ya bantu ya nkaka. Yandi silaka bo dikanda ya nene, kansi tii bo me nuna, bo me buta ata mwana mosi ve, bo zole. Bubuyai beto ta mona mpila ya Nzambi lungisaka yina ya Yandi me sila bo. Beto yantika leso na mukanda ya Kuyantika, kapu 21, nzila ya kutanga, verse ya ntete.

Bangindu ya Nene ya Leso na Bandambu 5:

71.1 Sara butaka mwana ya bakala kaka bonso Ndinga ya Nzambi me tuba.

71.1A Tangila bana: Kuyantika 21:1-2

- 1 Mfumu Nzambi yindulaka Sara mutindu yandi silaka.
- 2 Sara bakaka divumu, ebuna yandi butilaka Abrahami mwana ya bakala ntangu Abrahami

vandaka me nuna ka yandi. Mwana butukaka na ngonda yina ya Nzambi tubaka.

71.1B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Nani yindulaka Sara ?
(Mfumu Nzambi)
- Inki mutindu Yandi yindulaka Sara ?
(Mutindu Yandi silaka)
- Inki salama na Sara ?
(Yandi bakaka divumu.)
- Nani vandaka tata ya mwana yina ?
(Abrahami)
- Mwana ya nkento to bakala?
(Mwana ya bakala)
- Yandi butaka na inki ngonda? Na ngonda ya Nzambi tubaka.)

Niveau Secondaire:

- Inki nge mona extraordinaire na mambu yai ?
(Bo zole me nuna mingi to bo mpi me kinga mingi.)

71.1C Kusonga inki me salama :

Bana bankento yonso simba divumu bonso bo ke na nzila kubuta, bo boka bonso bo ke buta.

Bana bankento yonso sala bonso bo kele kusimba mwana, ke pesa yo na Abrahami.

71.1D Kuyimba ti kukina:

Sara butilaka Abrahami Mwana ya bakala

Sara butaka mwana kaka Bonso Nzambi me sila.

(Longi, kana nge ke longa kaka bana ya fioti, nge lenda tuba kaka nde luyotisu kele kidimbu bo tulaka

na mwana kusonga nde yandi me butuka na fami ya bakwikidi.)

71.2 Abrahami pesaka yandi zina Izaki ti tulaka yandi na luyotisu mutindu Nzambi me songa bo.

71.2A Tangila bana Kuyantika 21:3-4

3 Abrahami pesaka mwana na yandi zina Izaki.

4 Ntangu mwana lungisaka bilumbu nana, Abrahami tulaka yandi na luyotisu mutindu Nzambi songaka yandi.

71.2B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Nani pesaka mwana zina ?
(Abrahami pesaka yo.)
- Yandi pesaka inki zina?
(Izaki)

Niveau Secondaire:

- Disongidila ya « Isaki » kele « Yandi seka. » Isaki lenda seka inki ?
(Yandi lenda seka mpila yandi me butuka na tata ti mama ya me nuna mingi.)

71.2C Kusonga inki me salama :

Bana ya bakala yonso tuba na ritime :
“Zina ya mwana yai ta vanda Isaki.”

71.2D Kuyimba ti kukina:

Zina ya mwana yai ta vanda Isaki
Ha ha ha ha ha ha ha ha ha. (Repeter)

71.3 Abrahami vandaka bamvula nkama na ntangu ya lubutuku ya Izaki.

71.3A Tangila bana : Kuyantika 21:5

5 Abrahami vandaka me kuma bamvula nkama ntangu Izaki butukaka.

71.3B Kuyula bangyifula bonso yai:

Niveau Primaire:

- Abrahami me kuma na inki age ntantu Izaki me butuka ?

(Yandi me lungisa bamvula nkama.)

Niveau Secondaire:

- Inki age kele normal sambu na bantu kubuta ?

(Longi, kuwa mabanza ya bana.)

71.3C Kusonga inki me salama :

Bana lenda tanga na nkama na nzila ya kumi (Kumi, makumi zole, makumi tatu, makumi iya, etc.)

Bo tuba nde, « Nkama ! Bamvula miiingi ! »

71.3D Kuyimba ti kukina:

Abrahami ti Sara butukaka Na ngolo ya Nzambi

Ata tata me lungisa bamvula nkama Ti bo me nuna miiingi.

71.4 Bo yitukaka, ti bo fulukaka na kiese na lubutuka ya Izaki.

71.4A Tangila bana : Kuyantika 21:6-7

6 Sara tubaka nde : « Nzambi me pesa mono kiese, yandi me sekisa mono. Konso muntu yina ta wa mambu yai, yandi mpi ta seka. »

7 Yandi tubaka diaka nde : « Nani zolaka kusonga Abrahami nde Sara ta pesa mwana mabele ? Kansi ntangu yai, ata Abrahami kele mununu, mono me butila yandi mwana. » 71.4B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Sara tubaka nde nani ta seka ?

(Konso muntu ya ta wa mambu yai.)

71.4C Kusonga inki me salama :

Mwana mosi songa mwana ya nkaka nde Sara me but ntangu yandi me nuna. Mwana yina seka, ebuna yandi songaka mwana ya nkaka. Yandi seka, ti yandi songa mwana ya nkaka, etc.

71.4D Kuyimba ti kukina kusonga inki me salama :

Bantu yonso me seka Sambu baminuni me buta.

71.5 Izaki yelaka ti bo salaka fete sambu na yandi.

71.5A Tangila bana : Kuyantika 21:8

8 Izaki yelaka. Ebuna kilumbu ya yandi bikaka kunwa mabele, Abrahami salaka fete ya nene.

71.5B Kuyula bana bonso yai:

Niveau Primaire:

- Inki ntangu Abrahami salaka fete sambu na Izaki ?

(Ntangu yandi bikaka kunwa mabele)

71.5C Kusonga inki me salama :

Bana kina bonso bo kele na fete.

71.5D Kuyimba ti kukina kusonga inki me salama :

Bo salaka fete sambu na mwana Izaki. O yea ! (Repeter)

Kumanisa Malongi Yai:

Abrahami ti Sara me kinga mingi tii ntangu ya bo yindulaka nde Nzambi lenda ve lungisa yina ya Yandi me silaka bo. Kansi Nzambi kele kwikama ti Yandi ke na ngolo yonso. Na ntangu ya Yandi me sola, Yandi lungisaka nsilulu na bo. Ata bo me nuna mingi, Yandi pesaka bo mwana ya bakala Izaki. Ndinga ya Nzambi kele sur sambu Nzambi kele kwikama. Yonso ya Nzambi me tuba, yo fweti

lunga kaka bonso Yandi me tuba. Beto lenda
kwikila, beto lenda tula ntima na ndinga na Yandi.

Devoir sambu na bakristo:

Beno bana ya zaba Yesu Kristo, ya me yamba
Yandi bonso Mvulusi na nge, mono ke pesa nge
devoir yai : Yantika mposi yai, tanga to kuwa
ndinga ya Nzambi konso lumbu, ti tula ntima
kukwikila yonso ya nge kuwa. Beto tula ngolo
kukwikila ndinga ya Nzambi.

Kubinga bavidi na Yesu:

Kansi mbala ya nkaka, nge me yamba Yesu ntete ve
na luzingu na nge. Bana ya nkaka kwisa na ecodim,
bo ke sambaka, bo ke yimbaka, kansi kutuba
kieleka, bo me yamba Yesu Kristo ntete ve na
luzingu na bo. Bible tuba nde Nzambi zaba bantu
na Yandi. Kana Nzambi tala nge, keti Yandi ta
ndima nde, “Ee, yai mwana na mono.” ?

Kana nge zaba mambu yina ve, mbote kuzenga yo
bubuyai. Kwisa na nima ya ecodim ti beto ta vanda
na kiese na kusadisa nge kuyamba Yesu.

===

NSUKA YA LESO 71 TI NSUKA YA
MUKANDA YAI

===

Longi, felisatio! Nge me manisa kulonga baleso na Tata
ya Lukwikilu, Abrahami.

Ntangu yai, vutula bapiece yonso na colis ya nge me defa
na MCE, tula mukanda yai na kati, ti vutula yonso na
Centre de Materiels.

Yai ta sadisa serviteur ya nkaka ya Yesu kusadila mpi
baleso yai. Ntangu nge vutula colis yai, nge lenda baka
mukanda ya ke landa yai, Luzingu ya Izaki ti Yakobi.
To, nge lenda defa baleso ya nkaka mpi.

Nzambi sakumuna nge ti twadisa nge na malongi na nge
yonso. Yandi sakumuna luzingu na nge ti fami na nge.
Mono Maman Lorella, MCE